

කඳුරට නවගම්මාන, යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා
සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මඟින් වතුකර ප්‍රජාවට

නිවාස පහසුකම් ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතියේ

කාර්යසාධනය

පටුන	
1.	විධායක සාරාංශය..... 1
2.	ප්‍රවේශය..... 3
	----- 3
2.1	මාතෘකාවේ පසුබිම..... 3
2.2.	මාතෘකාව සඳහා ප්‍රවේශය..... 3
2.3	විගණන විෂය පථය හා විෂය පථය සීමා කිරීම..... 4
2.3.1	විගණන විෂය..... 4
2.3.2	විෂය පථය සීමා වීම..... 5
2.4.	විගණන අරමුණු හා නිර්ණායක..... 5
	----- 5
2.5.	විගණන ක්‍රමවේදය 7
	----- 7
2.6	චතු කේෂ්ත්‍රය පිළිබඳ මූලික දත්ත..... 8
2.6.1	ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර..... 8
2.6.2	චතු ජනගහන තොරතුරු..... 9
2.6.3	චතුකරයේ පවතින නිවාස, පදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාව හා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නිවාස ව්‍යාපෘති 9
2.6.4	චතුකරයේ පවතින නිවාස 10
	----- 10
2.6.5	2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති තොරතුරු අනුව තවදුරටත් අවශ්‍ය නිවාස සංඛ්‍යාව 11
2.7.1	නිවාස ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතිය යටතේ දේශීය අරමුදල් වලින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නිවාස වැඩසටහන් 12
2.7.2	නිවාස ව්‍යාපෘති සම්බන්ධ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ හා ව්‍යාපෘති සඳහා කල මහපෙන්වීම් අත්වැල 16
2.7.3	ව්‍යාපෘතියේ කළමනාකරණ සහය ලබා ගැනීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය යෙදවීම 19
3	විගණන නිරීක්ෂණ විස්තරාත්මකව සාකච්ඡා කිරීම 20
3.1	ආයතන පසුබිම හා සුදානම්..... 20
3.2	ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීම 21
3.3	නිවාස ඉදිකිරීම් සඳහා සුදුසු භූමිය තෝරාගැනීම 23
3.4	නිවාස සඳහා ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම 23
3.5	නිවාස හිමිකම ලබාදීම..... 26
3.6	ණය නැවත අය කරගැනීම..... 27

3.7	අයකර ගත් ණය භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කිරීම	29
3.8	ඉන්දියානු රජයේ ආධාර යටතේ නිවාස ඉදිකිරීම්	30
3.9	නිවාස ඉදිකිරීම් සඳහා කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය.....	32
3.10	කොටියාගල නිවාස ව්‍යාපෘතියට අදාළ කොන්ත්‍රාත්තුව මඟින් රජයට සිදුවූ අලාභය.....	34
3.11	කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට මුදල් ගෙවීම.....	35
3.12	කළමනාකරණ ගාස්තු ගෙවීම.....	36
3.13	නිවාස ඉදිකිරීම් වලට අදාළ නිරීක්ෂණ.....	36
3.14	ප්‍රමිතියෙන් තොර අමුද්‍රව්‍ය යොදා ඉදිකිරීම.....	40
3.15	ව්‍යාපෘතියේ කාර්යසාධනය.....	46
3.15.1	ව්‍යාපෘති ප්‍රගතිය.....	46
3.15.2	ඉදිකිරීම් අත්හැරදැමීම.....	47
3.15.3	ප්‍රතිලාභීන් විසින් නිවාස උපයෝජනය	48
3.15.4	ඉන්දියානු සහය යටතේ ඉදිකරන ලද නිවාස උපයෝජනය	49
3.15.5	ආර්ථික හා සමාජීය බලපෑම	50
3.16	වෙනත් නිරීක්ෂණ	51
4	නිර්දේශ.....	52

1. විධායක සාරාංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ සමස්ත ජනගහනයෙන් 4.57% ක් නියෝජනය කරනු ලබන වැවිලි ප්‍රජාව මුහුණදුන් සමාජ විෂමතාවන් තුරන් කොට අන් ජන කොටස් හා සමාන සමාජ තත්වයකින් , ආත්ම ගෞරවයකින් හා අභිමානයකින් හෙබි ග්‍රාමීය ප්‍රජාවක් ලෙස පරිණාමනය කිරීමේ අදිටනින් 2015 සැප්තැම්බර් 25 දින ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද අංක 1933 / 13 දරන අතිවිශේෂ ගැසට්පත්‍රය මගින් කඳුරට නව ගම්මාන ,යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය පිහිටුවන ලදී.මෙම අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යය භාරයක් වූ රජයේ හා පෞද්ගලික වැවිලි සමාගම්වල සේවය කරන ඉඩම් අහිමි ජේලි නිවාසවල ජීවත්වන ජනතාව සඳහා නිවාස හා යටිතල පහසුකම් සැපයීමේ අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනීමට පෙර පැවති යටිතල පහසුකම් හා පශු සම්පත් ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේද, තරුණ අභිවෘද්ධි හා සමාජ සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ ද කටයුතු කර තිබුණි. තවද, මෙම කාර්යයන් සාක්ෂාත් කරගැනීමට 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ ඇපයෙන් සීමිත සමාගමක් ලෙස ලියාපදිංචි වී ඇති වැවිලි මානව සංර්ධන භාරයේ සහයෝගය ලබාගැනීමට 2006 දෙසැම්බර් 7 දිනැති අංක අමප /06/2249/240/005 දරණ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී තිබුණි.

ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීම් හා වතු යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ කාර්යයන් හා කර්තව්‍යන් යටතේ දක්වා තිබූ වැවිලි සමාගම්වල සේවය කරන ඉඩම් අහිමි ජනතාව සඳහා නිවාස හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් නව ගම්මාන හා නගර නිර්මාණ කිරීම ක්‍රියාත්මක කිරීම යටතේ නිවාස ඉදිකිරීම් හා යටිතල පහසුකම් සැපයීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා 2013 සිට 2019 දක්වා පමණක් අමාත්‍යාංශය මගින් වැයකල මුළු මුදල රු. 7,600,128,381 ක් විය. එසේ තිබියදීත් වතු සේවයේ නියුතු පවුල් අතරින් සියයට 93 ක් සඳහා නිවාස අවශ්‍යතාවය පවතින බව නිරීක්ෂණය විය.ඒ අනුව මෙම ව්‍යාපෘතිය සකසුරුවමිව,කාර්යක්ෂමව හා ඵලදායීව සිදු කිරීම පිළිබඳව අඛණ්ඩව අධීක්ෂණය හා විගණනය සිදුවිය යුතු බැවින් මෙම මාතෘකාව කාර්යසාධන විගණනය සඳහා තෝරාගැනීම සිදු කරන ලදී.

වර්තමානයේ වැවිලි ප්‍රජාවයේ ජීවන තත්වය ඉහළ නැංවීම සඳහා වැඩි අවධානයක් යොමු වී තිබුණ ද අමාත්‍යාංශය හා අනුබද්ධ ආයතන ඒ සම්බන්ධයෙන් ඵලදායී , කාර්යක්ෂම හා පිරිමැසුම්දායී සේවයක් ලබාදීමට නොහැකි වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.

2010 වර්ෂයේ සිට දේශීය ප්‍රතිපාදන හා ඉන්දියානු ආධාර යටතේ නිවාස ඉදිකිරීම විගණනයේ විෂය පථය තුළට ඇතුළත් වුවද 2015 වර්ෂයට පෙර තොරතුරු ලබාගත නොහැකි වීම මත විෂය පථය සීමා වීම සිදුවිය.

තෝරාගත් කේෂ්ත්‍රයක් පිළිබඳ විගණනය විසින් කරන ලද පරීක්ෂාවන්ට අනුව අමාත්‍යාංශය විසින් නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා සුදුසු භූමිය තෝරාගැනීම, නිවාස සඳහා ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම, ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීම හා එම ප්‍රතිලාභීන් විසින් නිවාස උපයෝජනය, නිවාස හිමිකම් ලබාදීම ,නිවාස ඉදිකිරීම්, කොන්ත්‍රාත් ණය නැවත අයකරගැනීම, අයකරගත් ණය භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කිරීම, ඉන්දියානු රජය යටතේ නිවාස ඉදිකිරීම ආදිය, අදාළ ප්‍රමිතීන්ට, අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියන්ට හා බලපවත්නා නෛතික රාමු තුළ සිදු නොකිරීම මත අමාත්‍යාංශයේ ඵලදායීතාව පහළ බැසීමට හේතු වී තිබුණි.ඒ අනුව අමාත්‍යාංශයේ කාර්ය භාරය නිසි පරිදි ඉටු වී නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

අමාත්‍යාංශයේ නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා වගා කළ නොහැකි ඉඩම් භාවිතය ,පේලි නිවාස භූමිය තුළ තට්ටු නිවාස ඉදිකිරීම ,නිවාස ලාභීන් නිර්ණායක අනුව තෝරාගත් බවට හා ණය පිළිබඳ අවබෝධයක් ලබා දුන් බවට පසු විපරම් කිරීම,ඉදිකිරීම ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අනුව සිදුකිරීම , ඉදිකිරීම් සිදුකිරීමට පෙර නිසි අනුමැතියක් ලබාගැනීම, ණය අය කරගැනීමේ වාර්තා නිසි පරිදි නඩත්තු කිරීමට නිර්දේශ කරමි.

2. ප්‍රවේශය

2.1 මාතෘකාවේ පසුබිම

ප්‍රජා සවිබල ගැන්වීම් හා වතු යටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ (මින් පෙර කඳුරට නව ගම්මාන, යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය) කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන් යටතේ රජයේ හා පෞද්ගලික වැවිලි සමාගම්වල සේවය කරන ඉඩම් අහිමි ජනතාව සඳහා නිවාස හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් නව ගම්මාන හා නගර නිර්මාණ කිරීම දක්වා ඇත. 2010 වසරේ සිට පැවති වතුයටිතල පහසුකම් අමාත්‍යාංශය හා පශුසම්පත් ග්‍රාමීය ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ හා 2015-2019 වර්ෂය දක්වා කඳුරට නව ගම්මාන, යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේද ක්‍රියාත්මක කරන ලද ව්‍යාපෘතියේ නිවාස ලබාදීමේදී ඒ සඳහා වැයකරන මුදලින් ප්‍රතිශතයක් ප්‍රථිලාභියාගෙන් (ආපදා වලට ලක් නොවූනම්) අයකරගැනීමටත් ඉතිරි ප්‍රතිශතය රජය දැරීමටත් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයක් ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව වැවිලි ප්‍රජාව මුහුණ දුන් සමාජ විෂමතාවන් තුරන්කොට අන් ජන කොටස් හා සමාන සමාජ තත්ත්වයකින්, ආත්ම ගෞරවයකින් හා අභිමානයකින් හෙබි ග්‍රාමීය ප්‍රජාවක් ලෙස පරිණාමනය කිරීමේ අදිටනින් රජයේ හා පෞද්ගලික වැවිලි සමාගම්වල සේවය කරන ඉඩම් අහිමි ජේළි නිවාසවල ජීවත් වන ජනතාව සඳහා නිවාස හා යටිතල පහසුකම් ලබාදීම අරමුණු කර තිබුණි.

ක්‍රියාත්මක කරන ලද නිවාස ඉදිකිරීම් හා යටිතල පහසුකම් සැපයීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා 2013 සිට 2019 දක්වා පමණක් රජය වැයකල මුළු මුදල රු. 7,600,128 ,381 කි.

2.2. මාතෘකාව සඳහා ප්‍රවේශය

පහත සඳහන් කරුණු මෙම විගණනය සඳහා ප්‍රවේශයන් ලබාදුනි.

- (අ) නිවාස ඉදිකිරීම් හා යටිතල පහසුකම් සැපයීමේ ව්‍යාපෘති සඳහා 2013 සිට 2019 දක්වා රජය වැයකල රු. 7,600,128 ,381 ක වටිනාකමට කාර්යයසාධනය අවම මට්ටමක තිබීම.
- (ආ) නිවාස ව්‍යාපෘතිය ඉටු කිරීමේ දී වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය හා වතු කළමනාකරණය මඟින් විනිවිදභාවයෙන් තොරව හා නිසි ක්‍රමවේදයක් නොමැතිව නිවාස ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීමත්, එසේ තෝරාගත් ප්‍රතිලාභීන් නිසිලෙස දැනුවත් කර අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ

පරිදි ණය නැවත අයකරගැනීමට අවශ්‍ය පොත්පත් නඩත්තු කර රජයට අයවිය යුතු මුදල් නිසි ලෙස අයකර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීම.

(ඇ) වැවිලි මානව සංවර්ධනභාරය මඟින් ඉටුකරනු ලබන ව්‍යාපෘතිවල කොන්ත්‍රාත්වලට අදාළ ඇස්තමේන්තු සහතික කරගැනීමේ කටයුතු හැර එනම් උපදේශණ සේවා සැපයීම, කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරාගැනීම, ඉදිකිරීම් සඳහා ඔවුන්ට ගෙවීම් සිදුකිරීම ආදිය රජයේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට පටහැනිව වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය හා වතු සමුපාකාර සමිති මඟින් සිදු කරනු ලැබ තිබීම.

(ඈ) ඒ අනුව කොන්ත්‍රාත්කරුවන් හට ගෙවනු ලබන සියළුම මුදල් අමාත්‍යාංශය විසින් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත ලබාදී පසුව ඔවුන් විසින් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් හට ගෙවීම් කරනු ලැබුවද, කොන්ත්‍රාත්කරුවන් හට එම මුදල් ලද බවට අමාත්‍යාංශය විසින් තහවුරු කර ගැනීමක් සිදු කර නොතිබීම.

(ඉ) එසේ රජයේ මුදල් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයට සෘජුව ලබාදීමට අනුමැතියක් මේ දක්වා භාණ්ඩාගාරයෙන් හෝ ලබාගෙන නොතිබීම.

(ඊ) එසේම භෞතිකව පරීක්ෂා කල නිවාසවලට භාවිතා කරන ලද අමුද්‍රව්‍ය ප්‍රමිතියෙන් තොර, ගුණාත්මක තත්වයෙන් පහළ මට්ටමක පවතින ඒවා බවත් නුපුහුණු ශ්‍රමිකයන් ඉදිකිරීම් කටයුතුවලට යොදාගෙන ප්‍රමිතියෙන් තොරව ඉදිකර සිදුකර තිබීම හේතුවෙන් ඉදිකල නිවාස භාර ගැනීමට ප්‍රතිලාභීන් ප්‍රතික්ෂේප කල අවස්ථා තිබූ බවත් ඒ නිසා රජයේ මුදල් වැය කර සිදු කරනු ලබන මෙම ව්‍යාපෘතියේ කාර්ය සාධනය හා ඵලදායිතාව ඇගයීමට තීරණය විය.

2.3 විගණන විෂය පථය හා විෂය පථය සීමා කිරීම

2.3.1 විගණන විෂය

මා විසින් උත්තරීතර විගණන ආයතනයන්ගේ ජාත්‍යන්තර විගණන ප්‍රමිතවලට (300-320) අනුකූලව මාගේ මෙම කාර්ය සාධන විගණනය සිදු කරන ලදී.

කඳුරට නව ගම්මාන,යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මඟින් නුවරඑළිය,හැටන් වතුකර ප්‍රජාවට වඩාත් උසස් ජීවන තත්වයකින් යුතුව ගරුත්වය ඇතිව ජීවත්වීම සඳහා නිවාස

පහසුකම් ලබාදීම පිළිබඳව 2010 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා ක්‍රියාත්මක කරන ලද නිවාස ව්‍යාපෘතීන්හි පිරිමැසුම්දායක බව, කාර්යක්ෂම බව හා ඵලදායී බව අභ්‍යන්තර පාලන විධිවිධාන යොදාගැනීම, පොත්පත් හා ලේඛණ නිසියාකාරව පවත්වාගෙනයාම පිළිබඳව සැලකිල්ලට ගනිමින් පරීක්ෂා කරන ලදී.

2.3.2 විෂය පථය සීමා වීම

අමාත්‍යාංශය විසින් නඩත්තු කල යුතු නමුත් පහත දැක්වෙන පොත්පත් නඩත්තු නොකිරීම හේතුවෙන් විගණනය කිරීමේ හා තොරතුරුවලට ළඟා වීමේ පහසුකම නොතිබිණි.

- (අ) ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේ සිට වර්තමානය දක්වා ප්‍රතිලාභීන් ගෙන් ණය අයකිරීම ,හා යම් දිනකට අයවිය යුතු ශේෂය පිළිබඳ පරීක්ෂාකිරීමට අමාත්‍යාංශය විසින් පොත්පත් නඩත්තු කර නොතිබිණි.
- (ආ) ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේ සිට වර්තමානය දක්වා නිවාස ලබාදුන් ප්‍රතිලාභීන්ගේ නම් හා අදාළ ඇතුළත් ලේඛනයක් අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.
- (ඇ) ඉදිකිරීම් කොන්ත්‍රාත් සම්බන්ධව එක් එක් කොන්ත්‍රාත්කරු යටතේ කොන්ත්‍රාත්තුවට අදාළ තොරතුරු හා ගෙවීම්, රඳවාගැනීම් ආදී තොරතුරු ඇතුළත් ලේඛණයක් අමාත්‍යාංශය විසින් පවත්වාගෙන ගොස් නොතිබුණි.

2.4. විගණන අරමුණු හා නිර්ණායක

ප්‍රධාන අරමුණ:- කළුරට නව ගම්මාන යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය මගින් හැටන් හා නුවරඑළිය කලාප වල වතුකර ප්‍රජාවට නිවාස ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතියේ කාර්ය සාධනය ඇගයීම.

උප අරමුණු හා නිර්ණායක :-

උප අරමුණ	නිර්ණායක
i වැඩසටහන සැලසුම් කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රියාකාරී සැලසුම්. • ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධ සක්‍යතා අධ්‍යයන වාර්තා හා මූලික අධ්‍යයනය සම්බන්ධ තොරතුරු.
ii සුදුසු පුද්ගලයන් නිවාස ප්‍රතිලාභීන් ලෙස	<ul style="list-style-type: none"> • අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ

<p>තෝරා ගෙන තිබේද යන්න ඇගයීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අමාත්‍යාංශ වකුලේඛ • ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීම සඳහා පිළියෙල කරන ලද නිර්ණායක • ක්‍රියාත්මක නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා වූ මහපෙන්වීම් අත්වැල (2009-2014) • ක්‍රියාත්මක නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා වූ මහපෙන්වීම් අත්වැල (2017)
<p>iii වැයකළ මුදලට සුදුසු ගුණාත්මක භාවයෙන් යුතුව ඉදිකර තිබේද යන්න ඇගයීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශය හා ප්‍රසම්පාදන අත්පොත • ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ නායයෑම් පර්යේෂණ හා අවදානම් කළමනාකරණ අංශය මඟින් ලබාගත් අදාළ වාර්තාවන්. • ඉහත වාර්තාවට අනුව ඉදිකිරීම් කල බවට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයෙන් ලබාගත් සහතිකය. • ඉදිකල නිවාස භෞතිකව පරීක්ෂාව. • තිරසර සංවර්ධන අරමුණු සඳහා නිකුත් කරන ලද වකුලේඛ • අමාත්‍යාංශය පවත්වා ගෙන යනු ලබන පොත් පත් හා ගිණුම් • නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්ක ලේකම් කාර්යාලයේ තාක්ෂණික නිලධාරී විසින් ග්‍රීන් ගෝල්ඩ් නිවාස ව්‍යාපෘතියේ 2019 වර්ෂයේ එක් නිවසක් ඉදිකිරීම සඳහා දැරීමට සිදුවන මුළු පිරිවැය රු.1,603,045 ක් වූ ඇස්තමේන්තුව
<p>iv. කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සඳහා ගෙවීම් කිරීම් පරීක්ෂා කිරීම් නිසි ක්‍රමවේදයන්ට අනුව සිදුව ඇත්ද යන්න ඇගයීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශය හා ප්‍රසම්පාදන අත්පොත • මුදල් රෙගුලාසි
<p>v. නිවාස නියමිත කාලය තුළ දී ලබා දී තිබේද යන්න හා අදාළ පුද්ගලයන් එම නිවාස තුළ පදිංචි වී සිටීද යන්න ඇගයීම</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රතිලාභීන් සම්බන්ධයෙන් නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශය

vi. මෙම ව්‍යාපෘතියෙන් ප්‍රධාන අපනයන ආදායමක් සපයන තේ වැවිලි කර්මාන්තයට හා ඉන් රටටත් වන ඵලදායීතාවය ඇගයීම.	<ul style="list-style-type: none"> • මහ බැංකු වාර්තා • ඉදිකල නිවාස භෞතිකව පරීක්ෂාව.
---	---

2.5. විගණන ක්‍රමවේදය

(අ)ලේඛනමය සාක්ෂි ලබා ගැනීම

- (i) අමාත්‍යාංශ පොත්පත් ලේඛණ පරීක්ෂා කිරීම.
- (ii) නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා අමාත්‍යාංශය ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍යාංශ සංදේශ, මුදල් අමාත්‍යාංශ නිරීක්ෂණ, අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ අධ්‍යයනය කිරීම.
- (iii) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, ප්‍රගති වාර්තා, කාර්ය සාධන වාර්තා අධ්‍යයනය කිරීම.
- (iv) වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයේ ප්‍රාදේශීය හා ප්‍රධාන කාර්යාලයේ තොරතුරු ලබාගැනීම සහ පරීක්ෂාවන් කිරීම.

(ආ)වෙනත් තහවුරුකර ගැනීම

- (i) අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන්, ප්‍රතිලාභීන් සමග සාකච්ඡා කිරීම.
- (ii) නිවාස ඉදිකිරීම වල භෞතික පරීක්ෂාවන් කිරීම.
- (iii) අභ්‍යන්තර පාලන පරීක්ෂාවන් සිදුකිරීම.
- (iv) වතු සමුපාකාර සමිති නියැදියක් පරීක්ෂා කොට ඔවුන් හා සාකච්ඡා කොට අවශ්‍ය තොරතුරු ලබාගෙන පරීක්ෂා කිරීම.

2.6 වතු කේෂ්ත්‍රය පිළිබඳ මූලික දත්ත

2.6.1 ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර

වතු කළාප	නුවරඑළිය	හැටන්	බදුල්ල	මහනුවර	රත්නපුර	ගාල්ල	කෑගල්ල	එකතුව
වතු සමාගම් සංඛ්‍යාව	9	7	7	6	5	7	6	47
වතු සංඛ්‍යාව	72	67	69	60	59	57	69	453
මුළු ඉඩම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර්	30,169	29,795	38,388	33,722	35,912	34,419	39,561	241,966
තේ හෙක්ටයාර්	20,196	14,443	18,540	13,086	5,251	2,672	1,051	75,239
රබර් හෙක්ටයාර්	125	-	1,711	666	11,511	8,470	14,945	37,428
පොල් හෙක්ටයාර්	-	-	17	533	182	523	13,788	15,043
ඔයිල් ෆාම් හෙක්ටයාර්	-	-	465	3,338	1,443	7,050	2,798	15,094
වෙනත් හෙක්ටයාර්	2,855	2,629	4,296	134	1,654	2,334	1,360	15,262
වගා නොකරන ලද බිම් ප්‍රමාණය හෙක්ටයාර්	6,993	12,723	13,359	15,965	15,871	13,370	5,619	83,900

(මූලාශ්‍රය:- වැවිලි මානව සංවර්ධනභාරය යටතේ අධීක්ෂණය වන වතු සමාගම් 23ට අදාළව ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු ආශ්‍රයෙනි)

2.6.2 වතු ජනගහන තොරතුරු

කලාප	නුවරඑළිය	හැටන්	බදුල්ල	මහනුවර	රත්නපුර	ගාල්ල	කෑගල්ල	එකතුව
වතු වල සිටින ජනගහනය	230,073	217,104	186,781	129,502	113,487	63,727	57,698	998,372
වතු වල පදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාව	58,506	56,533	48,656	32,918	29,683	16,692	15,614	258,602
වතු සේවයේ නියුතු පවුල් සංඛ්‍යාව	28,242	29,428	18,867	11,768	10,754	6,091	6,495	111,645
වතු වල පදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් සේවයේ නියුතු පවුල් සංඛ්‍යාව(සියයට)	48	52	38.77	35.75	36.22	36.49	41.59	43.51

මුළු ජනගහනය :- 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය අනුව

2.6.3 වතුකරයේ පවතින නිවාස, පදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාව හා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නිවාස ව්‍යාපෘති

වැවිලි ප්‍රජාව ජීවත්වන ජේලි නිවාස “ලැයිත්කාර” වශයෙන් හඳුන්වනු ලබයි. මෙම නිවාස වර්තමානයේ අබලන් තත්වයේ පැවතීමත් අනු පවුල් බිහිවීම නිසා පවුල් කිහිපයකට එක් කාරයක් තුළ ජීවත්වීමට සිදුවීම මෙන්ම විවිධ වූ අපවාරයන්ට ගොදුරුවීම, අනාරක්ෂිත බව, සමාජ පිළිගැනීමක් නොමැති වීම, සෞඛ්‍යයට හා ළමුන්ගේ අධ්‍යාපනයට නුසුදුසු වටපිටාවක් පැවතීම ඇතුළු බොහෝමයක් සමාජයයීය ගැටලු මෙමගින් නිර්මාණය වී ඇති බව දැක්වේ. ඒ අනුව රජයේ හා පෞද්ගලික වැවිලි සමාගම්වල සේවය කරන ඉඩම් අහිමි ජේලි නිවාසවල ජීවත්වන ජනතාව සඳහා නිවාස ලබාදීමටත්, එහිදී ඒ සඳහා වැය කරන මුදලින් ප්‍රතිශතයක් ප්‍රතිලාභියාගෙන් අයකර ගැනීමටත් ඉතිරි ප්‍රතිශතය රජය දැරීමටත් 2015 නොවැම්බර් 19 දිනැති හා අංක අමප/15/1644/739/004 දරණ අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ යටතේ තීරණයක් ගෙන තිබුණි.

2.6.4 වතුකරයේ පවතින නිවාස

	කලාප 07 ක එකතුව ඒකක	නුවරඑළිය කලාපය ඒකක	හැටන් කලාපය ඒකක
යුගල නිවාස	29,197	6894	5425
තනි ඒකක ජේලි නිවාස	73,130	12913	13410
ද්විත්ව ජේලි නිවාස	68,628	16318	15497
තාවකාලික නිවාස	15,480	2688	4071
මහල්ජේලි නිවාස	508	142	185

(මූලාශ්‍රය:- වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් - 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට)

වැවිලි ක්ෂේත්‍රය තුළ පවතින නිවාස පිළිබඳ වැඩිදුර විස්තර පහත දැක්වේ..

(i) තනි බැඳක්ක (Single Line Houses)

ඉදිරිපස ආලින්දයක් සහිත තනි කාමරයකින් සමන්විතය. ආලින්දය වර්ග අඩි (sq.ft.) 25 කි. මුළු නිවස වර්ග අඩි 264 ක් වන අතර එය ආලින්දයකින්, නිදන කාමරයකින් හා කුඩා මුළුතැන්ගෙයකින් සමන්විත වේ. වැවිලි ක්ෂේත්‍රය තුළ මෙවැනි ජේලි නිවාස 11,599 ක් පමණ හඳුනාගෙන ඇත. ඊට නිවාස ඒකක 73,130 ක් පමණ ඇතුළත්වී ඇති අතර ඒවායෙහි පවුල් 81,900 කට අධික ප්‍රමාණයක් ජීවත් වේ.

(ii) යුගල බැරැක්ක (Double Line Houses)

යුගල බැඳක්ක ඉදිරිපස ආලින්දයක් සහිත, එක් පසකට ජේලියකට පිහිටි කාමර(10 - 12) කින් සමන්විත වේ. මෙහි දෙපස පවුල් 02 ක් ජීවත් වේ. බිම් වර්ග ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 145 -175 පමණවේ. දැනට මෙවැනි නිවාස 5,468 ක් හඳුනාගෙන ඇති අතර ඊට නිවාස ඒකක 68,628 ක් ඇතුළත්වී ඇත. පවුල් 76,305 ක් පමණ මෙම නිවාසවල ජීවත් වන බව හඳුනාගෙන ඇත.

(iii) තාවකාලික නිවාස

වැවිලි කේෂ්ත්‍ර තුළ ක්‍රමිකව අනු පවුල් වර්ධනය වීමත් සමඟ පවතින ජේලි නිවාස ප්‍රමාණය එම ක්‍ෂේත්‍රයේ ශ්‍රමිකයන්ට ප්‍රමාණවත් නොවූ බැවින්, පවතින ජේලි නිවාසවලට යාබදව ඉඩ ඇති ස්ථානවල තාවකාලික නිවාස ඉදිකර ඇත. ටකරන් තහඩු සහ ඉට්ටරේදි යොදා තනා ඇති මෙම නිවෙස් ඉතා අඩු පහසුකම් වලින් යුක්තය. වතු ක්‍ෂේත්‍රයේ මෙවැනි තාවකාලික නිවාස 15,480 ක් තුළ පවුල් 15,480 කට අධික ප්‍රමාණයක් ජීවත් වේ.

තොරතුරු මූලාශ්‍රය:(වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයේ දත්ත සමීක්ෂණ වාර්තා, හා 2018 කඳුරට නව ගම්මාන,යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ කාර්යසාධන වාර්තාව)

2.6.5 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති තොරතුරු අනුව තවදුරටත් අවශ්‍ය නිවාස සංඛ්‍යාව

	වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයට අයත් වැවිලි කලාප 07 එකතුව	නුවරඑළිය කලාපය	හැටන් කලාපය
වතු සේවයේ නියුතු වතු වල පිහිටි ජේලි හා තාවකාලික නිවාස වල පදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාව	111,645	28,242	29,428
වතු වල පදිංචි මුළු පවුල් සංඛ්‍යාව	258,602	58,506	56,533
2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඉදිකර ඇති හා ඉදිකරමින් පවතින නිවාස සංඛ්‍යාව	6,706	1920	1470
වතු සේවයේ නියුතු පවුල් සඳහා තවදුරටත් නිවාස අවශ්‍යතාවය	104,939	6,322	27,958
වතු වල පදිංචි සියළුම පවුල් සඳහා තවදුරටත් නිවාස අවශ්‍යතාවය	251,896	56,586	55,063

(මූලාශ්‍රය:- වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු ආශ්‍රයෙන් - 2018 දෙසැම්බර් 31 දිනට)

2.7 ව්‍යාපෘතියට අදාළ ආයතනික සුදානම

2.7.1 නිවාස ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතිය යටතේ දේශීය අරමුදල් වලින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නිවාස වැඩසටහන්

වාසස්ථාන සම්බන්ධයෙන් වැවිලි ප්‍රජාව අත්විදින්නා වූ දුෂ්කරතා මඟහරවා, අභිමානයකින් යුතුව ජීවත්වීමේ අයිතිය වැවිලි ප්‍රජාව වෙතද හිමිකරදීමේ අභිලාශයෙන්, රජය විසින් ගනුලැබූ ප්‍රතිපත්තිය තීරණයක් මත පදනම්ව 2009 වර්ෂයේදී ආරම්භ කරන ලද “වතු නිවාස සංවර්ධන වැඩසටහන” 2015 වර්ෂයට පෙර “නව ජීවන නිවාස වැඩසටහන” ලෙසද, 2015 වර්ෂය තුළ රජයේ දින 100 වැඩසටහනට සමගාමීව විශේෂ ව්‍යාපෘතියක් ලෙසද ක්‍රියාවට නංවන ලදී. මෙම නිවාස වැඩසටහන 2015 වර්ෂයේ සිට “හරිත රත් නිවාස වැඩසටහන” ලෙස ක්‍රියාවට නංවන ලද අතර එය කොන්ත්‍රාත් පදනම මත හා ප්‍රතිලාභී මූලිකත්වය පදනම යන දෙආකාරයකින් ක්‍රියාත්මක විය. නිවසක අයිතිය පමණක් නොව පර්චස් 7 ක ඉඩම් අයිතියද හිමිකරදීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී ඉදිරිපත් වී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. 2011 සිට 2019 වර්ෂය දක්වා නිවාස වැඩසටහන් යටතේ ඉදිකළ නිවාස සංඛ්‍යාව පහත දැක්වේ. (2009 හා 2010 වර්ෂ වලට අදාළ කිසිදු තොරතුරක් නොමැති අතර 2011 සිට 2019 වර්ෂය දක්වා පිරිවැය හා එක් එක් වර්ෂය ආරම්භයේ කෙරීගෙන යමින් පැවති නිවාස සංඛ්‍යාව පිළිබඳ තොරතුරු විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය).

	හඳුන්වා දුන් නිවාස ව්‍යාපෘති වර්ගය	වර්ෂය	ව්‍යාපෘතිය යටතේ නිම කළ මුළු නිවාස සංඛ්‍යාව	හැටන් කලාපය යටතේ නිම කළ නිවාස සංඛ්‍යාව	නුවරඑළිය කලාපය යටතේ නිම කළ නිවාස සංඛ්‍යාව
රජයේ ප්‍රතිපාදන යටතේ නිවාස ව්‍යාපෘතිය	නව ජීවන නිවාස වැඩසටහන	2011	186	0	20
		2012	70	0	0
		2013	234	50	14
		2014	222	22	50
		2015	47	0	0
		2016	320	44	95

		2017	10	10	0
		2018	0	0	0
		2019	0	0	0
	හරිත රන් නිවාස වැඩසටහන	2016	492	77	188
		2017	818	221	159
	හා ප්‍රතිලාභී මූලිකත්ව නිවාස ව්‍යාපෘතිය	2018	547	75	122
		2019	777	365	187
	දින 100 වැඩසටහන (ආපදාවට ලක්වූ)	2015	338	62	147
	හරිත රන් නිවාස (ආපදාවට ලක්වූ)	2018	88	0	0
		2019	136	1	0
	ඉන්දියානු සහය යටතේ ඉදිකරන නිවාස	2017	420	} 543	} 938
		2018	750		
		2019	1251		
	එකතුව		6706	1470	1920

(මූලාශ්‍රය:- අමාත්‍යාංශය ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු ආශ්‍රයෙන්)

(අ) නව ජීවන නිවාස වැඩසටහන

මෙම නිවාස ව්‍යාපෘතිය අදියර 4ක් යටතේ ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි. එක් නිවසක් සඳහා රු.240,000 ක ආධාර මුදලක් හා රු.275,000 ක ණය මුදලක් ලෙස එක නිවසකට රු.515,000 ක් පහත සඳහන් පරිදි ගෙවා තිබුණි.

අදියර	විස්තරය	ණය මුදල රු.	ආධාර මුදල රු.	එකතුව රු.
අදියර I	පිඹුරුපත් සකස්කර ප්‍රතිලාභීන් තොරගෙන අත්තිවාරම් සම්පූර්ණයෙන් නිම කිරීම.	69,000	11,000	80,000
අදියර II	අත්තිවාරම් සම්පූර්ණකර ගෙයි බිත්ති බැඳ වහලයේ සැකිල්ල ගැසීම සෙවිලි ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම.	76,000	159,000	235,000

අදියර III	වහල සම්පූර්ණකර ගෙයි බිත්ති බැඳ කපරාරුව පොලව සීමෙන් දැමීම වැසිකිලි නිම කිරීම.	95,000	60,000	155,000
අදියර IV	නිවසයේ විදුලිය හා ජල පහසුකම් සේවා හැර අනික් සියළුම ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කිරීම.	35,000	10,000	45,000
		275,000	240,000	515,000

(ආ) හරිත රන් නිවාස වැඩසටහන

මෙම නිවාස වැඩසටහන සඳහා අමාත්‍යාංශය මඟින් නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා පිළියෙල කර ඇති මහපෙන්වීම අනුව නිවසක වටිනාකමෙන් රු.494,000ක් 4% ක පොලී අනුපාතයක් යටතේ ණය පදනමක් වන අතර ඉතිරි රු.506,000 ක් අමාත්‍යාංශය විසින් දරනු ලබයි. ඉහත ණය මුදල නැවත අයකිරීමට මාසික වාරිකය රු.3,800ක් වශයෙන් වාරික 180 කින් අයකිරීමට දක්වා තිබුණි.

අංක අමප/17/0306/739/002 හා 2017 පෙබරවාරි 06 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය යටතේ ඉහත නිවාස සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇත්තේ නිවසක් රු.1,000,000 ක වටිනාකමින් රු.480,000ක් ප්‍රදාන ලෙසත් රු.520,000ක් ණය ලෙසත් ලබා දෙන ලෙසටය.

(ඇ) ප්‍රතිලාභී මූලිකත්ව නිවාස

2018 වර්ෂයේ ප්‍රතිලාභී මූලිකත්ව නිවාස සඳහා මහපෙන්වීම් අත්වැල ප්‍රකාරව නිවසක් සඳහා පර්චස් 7 ක ඉඩමක් ලබාදී ඇති අතර නිවසක වර්ග ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 556 කි.එය විසින් කාමරයක්, ආලින්දයක්, නිදන කාමර 2 ක්, මුළුතැන් ගෙයක් හා වැසිකිලියක් සහිත වේ.නිවසක ඇස්තමේන්තු ගත පිරිවැය රු.1,000,000 ක් විය. ඒ අතුරින් රු.494,000 ක් ණය හා රු.506,000 ක් ආධාරවිය. ණය වාරිකය වර්ෂ 15 කින් ගෙවීමට මහපෙන්වීමෙහි දක්වා ඇත.

(ඇ) ඉන්දියානු සහය යටතේ ඉදිකරන නිවාස

(i) නිවාස ඒකක 4000ක් ඉදිකිරීම.

ඉන්දියානු රජයේ ආධාර ඇතිව මෙරට ඉදිකරනු ලබන නිවාස ව්‍යාපෘතියේ නිවාස ඒකක 4000 ක් ඉදිකිරීම වෙනුවෙන් 2016/01/18 දින ගරු අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාව මගින් ඉන්දියානු මහකොමසාරිස් කාර්යාලය හා අමාත්‍යාංශය අතර හුවමාරු ලියවිල්ලක් අත්සන් කිරීමටත් එක් නිවසකට රු. 950,000 ක් ඉන්දියානු රජයෙන් දැරීමටත් ප්‍රතිලාභියා රු.20,000 ක ශ්‍රම දායකත්වක් ලබාදීමටත් එම නිවාස ඉදිකිරීමට අවශ්‍ය ඉඩම් තෝරා ගෙන ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සඳහා අදාළ වැවිලි සමාගම් මගින් නිවසක් සඳහා රු.30,000 බැගින් දැරිය යුතු ලෙසත් ව්‍යාපෘතිය වසර 3 ක් ඇතුළත නිම කරලීමටත් වතු සේවක නිවාස සමුපාකාර සමිති වලට පහසුකම් සැපයීමට හා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය සඳහා ව්‍යාපෘති මුළු වටිනාකමින් 1.5 % ක් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය අනුව ගෙවීමටත්, ඊට අමතර එක් නිවසකට රු.120,000 වන ලෙස යටිතල පහසුකම් සැපයීමට අදාළව රජයේ ප්‍රතිපාදන වලින් ගෙවීම් කිරීමටත් අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර ඒ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය 2016/02/03 දිනැති අමප/16/0120/739/002 අංක දරණ ලිපිය මගින් ලබා දී තිබුණි.

වතු සේවක නිවාස සමුපාකාර සමිති වලට පහසුකම් සැපයීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය සිදුකල යුතු කාර්යයන්

- අදාළ නිවාස ව්‍යාපෘතිය සඳහා නිවාස ඉදිකිරීමට වතු සමාගම් වෙතින් භූමිය වෙන්කරවා ගැනීම.
- අදාළ භූමිය යෝග්‍ය බවට ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතන වෙතින් සහතික ලබාගැනීම.
- නිවාස සෑදීමට සුදුසු පරිදි භූමිය සකස් කිරීමේ මූලික මිණුම් කටයුතු සම්බන්ධීකරණය හා මෙහෙයවීම.
- අදාළ නිවාස ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභී නාමලේඛනය පිළිබඳ නිර්දේශ ලබාදීම.
- නියමිත කාලය තුළ නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා අදාළ ආයතන සමඟ සම්බන්ධීකරණය හා නිරන්තර අධීක්ෂණ කටයුතුන් ඒ පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයට වාර්තා ඉදිරිපත් කිරීම.

- අදාළ නිවාස ව්‍යාපෘතියේ මූලික යටිතල පහසුකම් (මාර්ග ,ජලය,විදුලිය) ආදී කටයුතු ඉටුකිරීම.
- අදාළ නිවාස ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභීන් පදිංචි කරවීම පිළිබඳ නිරන්තර අධීක්ෂණය.
- අදාළ නිවාස ව්‍යාපෘතිවල ඉදිකිරීම් සිදුවන හා නිමකරන නිවාස වල ප්‍රගතිය හා අඩුපාඩු නිරන්තරයෙන් අමාත්‍යාංශය වෙත දැනුවත් කිරීම හා වාර්තා ලබාදීම.

(ii) නිවාස ඒකක 10,000ක් ඉදිකිරීම.

2018 පෙබරවාරි 07 දිනැති හා CM/02/2018 අංක දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල පත්‍රිකාව මගින් නිවාස 4000 ඉදිකිරීමේ අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියට අමතරව ඉංදියානු ආධාර යටතේ නිවාස 10,000 ඉදිකිරීමට ඉංදියානු රජය සමග අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹෙන ලෙස අංක 10/0296/739/002 හා 2018 පෙබරවාරි 28 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාදී තිබුණි. මෙහිදී එමෙන්ම 2019 අගෝස්තු 06 ගරු ඇමතිතුමා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන අනුව මෙම ව්‍යාපෘතියට අදාළ නිවාස ඒකක 10000 න් නිවාස ඒකක 5000 ක් ඉදිකිරීමේ මූලික කටයුතු සඳහා වතු සේවක නිවාස සමූහාකාර සමිති වලට පහසුකම් සැපයීමට හා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය සඳහා ව්‍යාපෘතියේ මුළු වටිනාකමින් 1.5 % ක් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය අනුව ගෙවීමටද, ඊට අමතර එක් නිවසකට රු.150,000 වන ලෙස යටිතල පහසුකම් සැපයීම සඳහා රජයේ ප්‍රතිපාදන වලින් ගෙවීම් කිරීමට අනුමැතියට ඉදිරිපත් කර තිබූ අතර ඒ සඳහා 2019 අගෝස්තු 20 දිනැති හා අමප/19/2239/124/002-i අංක දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාදී තිබුණි.

2.7.2 නිවාස ව්‍යාපෘති සම්බන්ධ අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ හා ව්‍යාපෘති සඳහා කල මහපෙන්වීම් අත්වැල

(අ) නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා නිකුත් කරන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශ,මුදල් අමාත්‍යාංශ නිරීක්ෂණය හා අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ ඇමුණුම මගින් ඉදිරිපත් කර ඇත.

(ආ) නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා වූ මහපෙන්වීම් අත්වැල

(i) 2009- 2014 ක්‍රියාත්මක

ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය හා වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය ඒකාබද්ධව ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන "නව ජීවන වතු නිවාස වැඩසටහන - 2009 "යනුවෙන් මහපෙන්වීමේ අත්වැලක් 2010 ජූලි 24 දින නිකුත් කර තිබුණු අතර එහි සාරාංශගත කරන ලද කරුණු පහත පරිදි විය.

- ප්‍රතිලාභී තෝරාගනු ලබන්නේ සෞඛ්‍ය, සනීපාරක්‍ෂක පහසුකම්වලින් අවම මට්ටමක සිටින ස්ථාවර නිවාස නොමැති වතු කම්කරුවන්ය.
- ඉදිකරනු ලබන නිවසක ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 550 කට ආසන්න හෝ ඊට වැඩි ඉඩපහසුකම් ඇති නිවසක් බව.
- නිවසක වටිනාකම රු.440,000 ක් වූ අතර රු.200,000 ක් 7.5% ක පොලී මුදලක් යටතේ ණය මුදලක් ලෙස ද ඉතිරි රු.240,000 ආධාරයක් වශයෙන්ද ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන ආයතන ලෙස අමාත්‍යාංශයේ වතුනිවාස ඒකකය, නිවාස හා පොදු පහසුකම් අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය, වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය, වතු සේවක නිවාස සමුපාකාර සමිති ,වතු අධිකාරීත්වය හා වැවිලි සමාගම් දක්වා තිබුණි.
- ප්‍රතිලාභීන් ලෙස තෝරාගනු ලබන්නේ ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය, වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය, වතු නිවාස සමුපාකාර සමිතියේ ද සහභාගීත්වයෙන් යුත් කමිටුවක් විසින් තෝරාගනු ලබනුයේ පහත සුදුසුකම් සහිත පුද්ගලයන් බව
 - ✚ නව ජීවන නිවාස ව්‍යාපෘතියේ නිවාසයක් හිමිකරගැනීමට කැමැත්ත ඇති පවුල්
 - ✚ තාවකාලික නිවාසවල වාසය කරන පවුල්
 - ✚ වැන්දඹු ස්ථීර මූලික පවුල්
 - ✚ අවු:05ට අඩු හා පාසල් යන ළමුන් සිටින පවුල්
 - ✚ වයස්ගත පුද්ගලයන් හා ආබාධිත පුද්ගලයන් සිටින පවුල්
 - ✚ වෙනත් පීඩාවන් වූ දුෂ්කරතාවන්ට පත්ව ඇති පවුල්
- බිම් සැකසුම් අවස්ථාවේ ජලය හා මාර්ග සකසා ගැනීමට ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය හා වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය විසින් කටයුතු කරනු ලැබිය යුතු බව

- ජාතික නිවාස සංවර්ධන අධිකාරිය,ජාතිය ගොඩනැගීමේ හා වතු යටිතල පහසුකම් අමාත්‍යාංශය, වතු නිවාස ඒකකය, වතු නිවාස සමුපාකාර සමිතිය ප්‍රතිලාභීන් සමඟ ගිවිසුම් අත්සන් කළ යුතු බව
- නිවාස මූල්‍යාධාර නිදහස් කිරීම පළමු අදියර යටතේ 80,000ක්ද, දෙවන අදියර යටතේ 210,000ක් ද,තෙවන අදියර යටතේ 130,000ක් ද හා සිව්වන අදියර යටතේ 20,000 ක් ද වන බව
- නිවාස ව්‍යාපෘති ආරම්භක වර්ෂයේ සිට ණය අයකිරීම ආරම්භ කළ යුතු බව ද වසර 20 ක් තුළ අය කළ යුතු බව
- 4% ක පරිපාලන වියදම් ලබාදීමට තීරණය කර ඇති බව
- සෑම මසකම 10 වනදිනට ප්‍රථම ව්‍යාපෘතියෙන් භෞතික හා මූල්‍ය ප්‍රගතිය අමාත්‍යාංශය වෙත වාර්තා කළ යුතු බව

(ii) 2017 නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා වූ මග පෙන්වීම් අත්වැල

- නව මඟ පෙන්වීම අත්වැල අනුව ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීමේ නිර්ණායක පහත පරිදි විය යුතු බව දක්වා තිබුණි.
 - ✚ වත්තේ ලියාපදිංචි සේවකයෙකුවිය යුතුය.
 - ✚ වර්තමානයේ ජේලි නිවාස හෝ තාවකාලික අවටාලවල පදිංචි වී සිටින සහ නව නිවාස ලැබීමෙන් පසු එම නිවාස භාරදිය යුතුය.
 - ✚ වතු සේවක සමුපකාරසමිතියේ සාමාජිකයෙකු විය යුතුය.
 - ✚ පසුගිය වර්ෂ 5 තුළ වත්තෙහි අඛණ්ඩව සේවයේ නියුතු වී සිටිය යුතුවීම.
 - ✚ සෘජුව හෝ වක්‍රව පූර්ව නිවාස සඳහා පහසුකම් ලබා නොතිබීම.
 - ✚ වයස අවු:50 ට අඩුවීම
- නිවාස සඳහා ලබාදෙන රු.650,000 න් රු.340,000 ක් ණය පදනමින් හා රු.310,000 ක් ආධාර වශයෙන් ලබාදෙනු ලබන අතර 4% පොලියට යටත්ව වසර 12 ක් තුළ ගෙවීම් කළයුතු බව දක්වා තිබුණි.

(iii) 2018 ප්‍රතිලාභීන් මූලිකත්ව නිවාස සඳහා මහ පෙන්නිම් අත්වැල

- නිවසක් සඳහා පර්චස් 7 ක ඉඩමක් ලබා දී ඇති බවත්, නිවසක වර්ග ප්‍රමාණය වර්ග අඩි 556 ක් වන බවත්, එය විසින් කාමරයක්, ආලින්දයක්, නිදනකාමර 2 ක්, මුළුතැන් ගෙයක් හා වැසිකිළියක් සහිත වන බව
- නිවසක ඇස්තමේන්තු ගත පිරිවැය රු.1,000,000 ක් විය. ඒ අතුරින් රු.494,000 ක් ණය හා රු.456,000 ක් ආධාර වන අතර ණය වාරිකය වර්ෂ 15 කින් ගෙවීමට ප්‍රතිලාභීන් කණ්ඩායම් පිහිටුවීමේදී එක් කණ්ඩායමකට සාමාජිකයින් 5-8 ක් විය යුතු බව
- නිවාස කමිටු වතු සේවක සමූපකාර සමිතියේ සභාපති, ලේකම්, භාණ්ඩාගාරික ගෙන් හා කණ්ඩායම් නායකයාගෙන් සමන්විත විය යුතු බව
- තාක්ෂණික නිලධාරියා මාසික ප්‍රගති වාර්තාවක් ඊළඟ මස 05 වෙනි දිනට පූර්ව එවිය යුතු බව කළමනාකරණ ගාස්තු ලෙස නියෝජිතායතනයට කොන්ත්‍රාත් අගයෙන් 7% ක් ගෙවනු ලබන බව
- නිවාස ඉදිකිරීමට ලබා දී ඇති කාලය මාස 06 ක් බව
- 2018 වර්ෂයේ මහපෙන්නිම් අනුව නිවාස සඳහා ණය මුදල මාසික වාරිකය රු. 3,800 බැගින් මාස 180 ක් තුළ අය කිරීමට

2.7.3 ව්‍යාපෘතියේ කළමනාකරණ සහය ලබා ගැනීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය යෙදවීම

වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කර ස්ථාපිත කර ඇති ඇපයෙන් සීමිත සමාගමක් වන අතර සාංගමික ව්‍යවස්ථාවලියෙහි 44 වන ඡේදය අනුව ආයතනයේ අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයට පත්කරනු ලබන අධ්‍යක්ෂවරු 11ක් අතරින් සිව්දෙනෙකු රජයේ අමාත්‍යාංශ අතිරේක ලේකම්වරු විසින් පත්කෙරු පුද්ගලයන් විය යුතුය. ඒ අනුව 2018 වර්ෂයේ අධ්‍යක්ෂකවරු 10 ක් ඇති අතර ඉන් අධ්‍යක්ෂකවරු 3 දෙනෙකු රාජ්‍ය අමාත්‍යාංශ 3 කින් පත් කර තිබුණි. පාලන බලය රජය සතු නොවන මෙම වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය 2005 දෙසැම්බර් 08 දිනැති ගැසට් පත්‍රය මගින් වතු යටිතල පහසුකම් සහ පශු සම්පත් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය යටතේ වැවිලි නිවාස සංවර්ධන භාරය ලෙස ගැසට් කර තිබුණි. ඒ අනුව 2006 නොවැම්බර් 30 දින තරුණ අභිවෘද්ධි හා සමාජ සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා එම ආයතනයේ සහයෝගය ලබා ගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයක් ඉදිරිපත් කර, වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයට ගාස්තුවක් ගෙවීම යටතේ කළමනාකරණ සහය ලබා ගැනීමට 2006

දෙසැම්බර් 07 දින හා අමප/06/2249/240/005 අංක දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා තිබුණි. මෙම ආයතනය වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය හා වැවිලි නිවාස සංවර්ධන භාරය යන නම් දෙකකින් දක්වා ඇත.

3 විගණන නිරීක්ෂණ විස්තරාත්මකව සාකච්ඡා කිරීම

3.1 ආයතන පසුබිම හා සුදානම්

(අ) පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, හා කාර්යසාධන වාර්තාව පිළියෙල කිරීමේදී පහත අඩුපාඩු තිබීම නිසා එක් එක් නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා 2018 දෙසැම්බර් 31න් අවසන් වර්ෂය සඳහා භෞතික හා මූල්‍ය කාර්යසාධනය වෙන් වෙන්ව පරීක්ෂා කළ නොහැකි විය.

(i) එක් එක් ප්‍රදේශ හා වතු වශයෙන් වෙන් කර තොරතුරු ලබාගත හැකි පරිදි ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළියෙල නොකිරීම.

(ii) ව්‍යාපෘති සඳහා වූ කාර්යය සාධන /ප්‍රගති වාර්තාවෙහි ව්‍යාපෘති ආරම්භක හා අවසාන දිනයන් දක්වා නොමැති වීමෙන් නිවසක් ඉදිකිරීම සඳහා වූ මාස 8 ක සැලසුම් කළ කාලය ඉක්මවූ ව්‍යාපෘති ප්‍රමාදය හඳුනාගැනීමට නොහැකි වීම හා ප්‍රමාදයන් සම්බන්ධයෙන් නීති රීති වලට අනුව කටයුතු නොකිරීම.

(ආ) හරිත රන් නිවාස වැඩසටහන සඳහා පිළියෙල කර ඇති මහපෙන්වීම අනුව නිවසක වටිනාකමෙන් රු.494,000ක් 4% ක පොලී අනුපාතයක් යටතේ ණය පදනමක් වන අතර ඉතිරි රු.506,000 ක් අමාත්‍යාංශය විසින් දරනු ලබන බව දැක්වේ . නමුත් මෙම නිවාස වැඩසටහන සඳහා අනුමැතිය ලබා දුන් අංක අමප/17/0306/739/002 හා 2017 පෙබරවාරි 06 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය යටතේ නිවසක් රු.1,000,000 ක වටිනාකමින් රු.480,000ක් ප්‍රදාන ලෙසත් රු.520,000ක් ණය ලෙසත් දක්වා ඇති බැවින් මහපෙන්වීම අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය හා එකඟනොවන බව විගණනයට නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) ගාස්තු ගෙවීමේ පදනම මත වතුකර ප්‍රජාවට නිවාස පහසුකම් ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම පිණිස අනුමැතිය ලබාදී තිබූ කළමනාකරණ සේවය සැපයීමේ වගකීමට

අමතරව ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම, කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය හා ගෙවීම් කිරීම යන කාර්යයන් අනුමැතියකින් තොරව සම්පූර්ණයෙන්ම වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත පවරා තිබුණි. එමෙන්ම වතු අධිකාරිය සමඟ මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධීකරණය කිරීම අමාත්‍යාංශයට අපහසු බවට හේතු දක්වා ඉහත කාර්යන්ට අමතරව අමාත්‍යාංශයෙන් සිදු කල යුතු අධීක්ෂණ කාර්යයන්ද මෙම ආයතනය වෙතම පවරා දී තිබුණි.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකාවේ වැවිලි කලාපයේ නව ගම්මාන සංවර්ධනය උදෙසා වැවිලි කලාපය සඳහා අංක 32 දරන 2018 ඔක්තෝබර් 04 දිනැති පාර්ලිමේන්තු පනත මගින් හා 2018 ඔක්තෝබර් 05 දිනැති ගැසට්පත්‍රය මගින් නව ගම්මාන සංවර්ධන අධිකාරිය නමින් අධිකාරියක් පිහිටුවීමට කටයුතු කර තිබුණි. එහි කාර්යභාරයන්ද එවකට කඳුරට නවගම්මාන, යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරයන්ම වී තිබූ අතර එය ස්ථාපිත කර 2020 දෙසැම්බර් 31 දක්වා රු. 8,835,016 ක් වැය කර ඇති නමුත් එමගින් කිසිදු කාර්යයක් ඉටු වී නොමැතිවීම මෙන්ම වතු අධිකාරිය සමඟ සම්බන්ධීකරණ කටයුතු කිරීමේදී අමාත්‍යාංශයට නොමැති හැකියාවක් මෙම අධිකාරියට තිබීමට ඉඩකඩක් නොමැතිවීමද හේතුවෙන් මෙම අධිකාරිය පිහිටුවීම මගින් රජයට අමතර වැය බරක් පමණක් දැරීමට සිදු වන බව ද නිරීක්ෂණය කෙරේ.

(ඉ) මෙම ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ දී සැලසුමට අනුව වතු වල නිවාස ලබාදීමේ දී වතු වල සේවයේ නියුතු පවුල් සඳහා පමණක් නිවාස ලබා දීමට යෝජනා කර ඇති නමුත් වතු වල පදිංචි, සේවයේ නොයෙදෙන පවුල් සඳහා ද නිවාස ලබා දීම වර්තමානයේ සිදුකරන අතර වතු වල පදිංචි පවුල් සංඛ්‍යාවෙන් වත්තේ සේවයේ යෙදෙන පවුල් සංඛ්‍යාව සියයට 43 ක ප්‍රතිශතයක් විය . ඒ අනුව දිගින් දිගටම වතු වල සේවයේ නොයෙදෙන අයට ද වතු වල පදිංචි වීමට නිවාස ලබාදීම හේතුවෙන් අපනයන බෝගයන් වන විශේෂයෙන් තේ වගාව සඳහා වන ඉඩම් ප්‍රමාණය දීර්ඝ කාලීන ව සැලකීමේ දී විශාල ලෙස අඩුවී එම කර්මාන්තවලට හානියක් විය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

3.2 ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීම

(අ) නව ජීවන වතු නිවාස වැඩසටහන පිළිබඳව 2009 වර්ෂයට අදාළ මාර්ගෝපදේශයේ අංක 7.2 යටතේ ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීමේදී වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයේ හා වතු නිවාස සමුපකාර සමිතියේ සහභාගිත්වයෙන් යුතු කමිටුවක් මගින් නිර්ණායක 07 ක් මත පදනම්ව සිදුකල යුතු වුවත් ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීමේදී එවැනි කමිටුවක් පත් කිරීමට

කටයුතු කර තිබූ බවක් අනාවරණය නොවූ අතර ප්‍රතිලාභීන් විසින් මෙම නිවාස ව්‍යාපෘතිය සඳහා අයදුම්පත් යොමු කොට ඉල්ලීම් සිදුකල බවට හා ඔවුන් තෝරාගැනීමේදී නිවැරදි ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කල බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාගත හැකිවන පරිදි අමාත්‍යාංශය විසින් ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම නිවැරදිව සිදුවන බවට අධීක්ෂණය කර හෝ නොමැති අතර ඒ සම්බන්ධව පරීක්ෂා කිරීමට ප්‍රතිලාභීන්ගේ ලැයිස්තු හැර වෙනත් ලිඛිත සාක්ෂි විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.

(ආ) නිවාස ව්‍යාපෘති ඉටු කිරීමේදී දරිද්‍රතාවයෙන් පෙළෙන නිවසක හිමිකාරීත්වයක් නොමැති අත්‍යාවශ්‍ය පුද්ගලයන්ට මෙම නිවාස නොලැබෙන බවත්, එහි නිසි ක්‍රමවේදයක් නොවන බවටත් මහජන නියෝජන ලැබී ඇත. නිවාසලාභීන් තෝරනු ලබන ක්‍රමවේදයක් අමාත්‍යාංශය සතු නොවන බැවින් හා වතු කළමනාකරණය හා වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වැනි බාහිර ආයතන විසින් නිවාසලාභීන් විනිවිද භාවයෙන් තොරව තීරණය කරනු ලබන බැවින් මෙම අක්‍රමිකතා සිදු විය හැකි බව ලබා දුන් නිවාස වල නිවාසලාභීන් පදිංචි නොවීම හා සමහර නිවාස කුලී පදනමට බාහිර පුද්ගලයන්ට ලබාදීම වැනි භෞතික පරීක්ෂාවේ දී නිරීක්ෂණය කල කරුණු අනුව අනාවරණය විය.

(ඇ) ප්‍රතිලාභීන් සම්බන්ධයෙන් නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා වූ මාර්ගෝපදේශය අනුව නිවාස ප්‍රතිලාභීන් තේරීමේදී වත්තේ ලියාපදිංචි සේවකයකු වීම අනිවාර්යවිය යුතුය යන්න දක්වා තිබුණි. අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ ප්‍රකාරව නිවාස ලබාදීමේ දී නායයාම් අවධානමට මුහුණ දුන් හා අවධානම් සහිත ප්‍රදේශ වල වතු වල සේවය නියුතු පදිංචි පවුල්වල අයට ආධාර ලෙස හා අනිකුත් වතු වල සේවය කරනු ලබන පවුල් සඳහා ණය හා ආධාර මිශ්‍ර පදනම මත ලබා දීමට තීරණය කර එය ක්‍රියාත්මක වන නමුත් එම තීරණයක උල්ලංඝනය කරමින් නිවාස ලබාදී ඇති බව 2019 නොවැම්බර් 25 දින සිට 30 දින දක්වා විගණනය විසින් පරීක්ෂා කල හැටන් කලාපයේ නිවාස 370 අතරින් නිවාස 08 ක් ද නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ පරීක්ෂා කල නිවාස 616 කින් නිවාස 06 ක් වත්තේ සේවය නොකරන අය , වෙත ලබා දී තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඈ) නිවාස ඉදිකිරීම සම්බන්ධ මාර්ගෝපදේශයට අනුකූලව නිවාස ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට පෙර ප්‍රතිලාභීන් හඳුනාගෙන ලැයිස්තු සකස්කර නිවාස ඉදිකිරීම් ආරම්භ කළ යුතු වුවත් ස්ට්‍රැතඩින් වතු යායේ ස්ට්‍රැතඩින් කොටසේ පෙරනිමි ව්‍යාපෘතිය ඉදි කිරීම සම්බන්ධව 2016 දෙසැම්බර් 21 දින කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ ගිවිසුමට එළඹී ඇති නමුත්, විගණන දිනවන 2019 නොවැම්බර් 30 දින දක්වාම මෙම නිවාස 50 සඳහා ප්‍රතිලාභීන් හඳුනාගෙන නොතිබුණි.

3.3 නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා සුදුසු භූමිය තෝරාගැනීම

වතුකර ප්‍රජාව සඳහා ඉඩම් හිමිකාරිත්වය සහ උචිත නිවාස පහසුකම් ලබාදීම පිළිබඳව 2016 දෙසැම්බර් 06 දිනැති කෙටුම්පත් අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය මගින් හා 2017 ඔක්තෝබර් 27 දිනැති හා අංක අමප/17/2281/739/001-III දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව එදිනෙන් පසු නිවාස කොන්ත්‍රාත් ඉදිකිරීම් සඳහා ඉඩම් තෝරා ගැනීමේදී වගාවන් නොමැති ඉඩම් තෝරා ගැනීමට යෝග්‍ය බව දන්වා ඇත. එසේ වුව ද 2019 නොවැම්බර් 25 සිට 29 දින දක්වා සිදුකල ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී නියඳියට අනුව හැටන් හා නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ තේ වගාකර තිබූ එලදායී ඉඩම් භූමිය වශයෙන් එකතුව ආසන්න වශයෙන් අක්කර 56.475 වගා කල තේ ගලවා ඉවත් කර තිබුණි. විස්තර පහත දැක්වේ.

- (අ) හැටන් ප්‍රදේශයේ වතු සමාගම් 08 ක් යටතේ පවතින වතු අංශ 15 ක නිවාස 370 අතරින් වතු සමාගම් 02 ක් යටතේ පවතින අංශ 02 ක නිවාස 40 ක් ඉදිකිරීම හා යටිතල පහසුකම් සඳහා ආසන්න වශයෙන් අක්කර 25.5 ($340 \times 12 / 160$) ක එලදායී ඉඩම් (Vegetative Propagated land) ද වතු සමාගම් 02 ක් යටතේ පවතින අංශ 03 ක නිවාස 97 ක් ඉදිකිරීම සඳහා ආසන්න වශයෙන් අක්කර 7.275 ($97 \times 12 / 160$) ක තේ වගාකර තිබූ භූමි වශයෙන් එකතුව ආසන්න වශයෙන් අක්කර 32.775 ක වගා කල තේ ගලවා ඉවත් කර නිවාස ඉදිකර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ වතු 18 ක් යටතේ පවතින අංශ 26 ක නිවාස 616 ක් ඉදිකර හා ඉදිකරමින් තිබූ නිවාස ඉදිකල භූමිය වතු යටතේ තේ වගාකර තිබූ අක්කර 46.2 ක් ($616 * 30.12$) භූමිය යොදාගෙන නිවාස ඉදිකර තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

3.4 නිවාස සඳහා ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීම

- (අ) 2016 වර්ෂයේ හරිත රන් නිවාස යටතේ රු.650,000 කට නිවාස ඉදිකිරීමට ඇස්තමේන්තුවක් පිළියෙල කර තිබුණද එම ඇස්තමේන්තුව තුළ plinth beam යෙදීම වෙනුවෙන් ඇස්තමේන්තු නොකර නිවාස ඉදිකිරීමට කටයුතු කිරීම හේතුවෙන් ඉදිකර

නිඛු නිවාස කල්යාණම සවිච්ඡේදී පසෙහි තත්වය හා තෙතමනය යනාදී කරුණු හේතුවෙන් අත්තිවාරමෙහි සිදුවන වෙනස්කම් හේතුවෙන් බිත්ති පිපිරීම හා ඉරිතැලීමක් නිවසේ පදිංචිය අනතුරුදායක තත්වයට පත්විය හැකි බවත් නිරීක්ෂණය විය. උදා- ඩෙස්ටෝල්ඩ් (ඉහල) - නිවාස අංක 13

(ආ) හරිත රන් නිවාස ඇස්තමේන්තුවේ ඇස්තමේන්තු අංක 4 ට අදාළව වහල සවිකිරීම සඳහා ගැල්වනයිස් ඇණ භාවිතා කළයුතු බව දක්වා නොතිබුණු අතර එම දුර්වලතාවය හේතුවෙන් වහලය සවි කිරීමට ගැල්වනයිස් නොකළ ඇණ භාවිතයෙන් එම ඇණ මලකඩ කැමට ලක්වී තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් එම ස්ථාන වලින් නිවාස තුලට වැසි වතුර ගලා එන අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය . උදා-කබරගල ඉහළ කොටස (ජායාරූප අංක 10)

- (ඇ) නිවාස ඉදිකිරීම් සඳහා තෝරාගන්නා ලද තේ වතු ,හැටන් නගරයට ආසන්න වන්නට මෙන්ම සමහර තේ වතු ඉතා දුෂ්කර ප්‍රදේශ වල පිහිටි බව නිරීක්ෂණය විය. නමුත් මෙම නිවාස ඉදිකිරීමට අමාත්‍යාංශය මඟින් එකම ඇස්තමේන්තුවක් ඉදිරිපත් කර තිබුණි. උදාහරණ ලෙස කඳු සහිත නුවරඑළිය හා හැටන් වැනි ප්‍රදේශ වලද, ගාල්ල වැනි කඳු ප්‍රදේශ අඩු දිස්ත්‍රික්ක සඳහා ද එකම ඇස්තමේන්තුවක් භාවිතා කර තිබුණි. එම නිසා භූ විෂමතාවය විවිධ වූ ඉතා දුෂ්කර ප්‍රදේශ වල නිවාස ව්‍යාපෘති ආරම්භ කර තිබුණද ඒවා අතරමග නවතා දමා තිබූ අවස්ථා හා කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වරින් වර එවැනි ඉදිකිරීම් කොටසක් පමණක් සිදු කර අතර මහ නවත්වා ගොස් තිබූ අවස්ථා නිරීක්ෂණය විය. උදා- ඔස්බෝන් වතු යායේ කාසල්ඊප් අංශයේ නිවාස 30 ක ව්‍යාපෘතිය, වැවෙන්ඩර්ඩ් නිවාස ව්‍යාපෘතියේ ෆෝටෝෆ් වත්තේ නිවාස 50 ක ව්‍යාපෘතිය
- (ඈ) නිවාස ඇස්තමේන්තු, කර්මාන්ත ක්ෂේත්‍රයේ පවතින සම්මත ගොඩනැගිලි ඇස්තමේන්තුවට වඩා අඩු අගයන් ගන්නා බව නිරීක්ෂණය විය. උදාහරණ ලෙස “ ශ්‍රීන් ගෝඩ් හවුසින් ” ව්‍යාපෘති සැලසුමට අදාළ වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයේ ඇස්තමේන්තුව නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය තුළ පවතින ගොඩනැගිලි සම්මත රේට (BSR) සමඟ සන්සන්දනය කිරීමේදී BSR රේටය අනුව සැකසූ ඇස්තමේන්තුව මෙම නිවාස ඇස්තමේන්තුවට වඩා 30% කින් ඉහළ අගයක් ගන්නා බවත් ඉදිකිරීම් වල ගුණාත්මක ඵල බලපෑ හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඉ) මෙසේ ප්‍රමාණ පත්‍රය රජයේ ගොඩනැගිලි සම්මත රේටයට වඩා විශාල අඩු මිලකට සකස් කිරීමේදී ශ්‍රම දායකත්වය හෝ අදාළ නිවාස හිමි ප්‍රතිලාභියාගෙන් ලබාගැනීමට සැලසුම් කිරීමෙන් නිවසක වටිනාකම වැඩිකල හැකි වුවද, මෙහිදී නිවාස හිමියාගේ දායකත්වය පිළිබඳව කිසිදු සඳහනක් හෝ නොකිරීම හේතුවෙන් නිවාස ප්‍රතිලාභීන් නිවාස අවට පිරිසිදු කිරීමේ කටයුතු හෝ නොකරන තත්ත්වයක් නිරීක්ෂණය විය.
- (ඊ) කොට්ඨාශල වතු යායේ යෝජිත නිවාස 184 කින් 42ක් පමණක් නිම කර ඇති අතර කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කළ 2016 මැයි 23 දිනෙන්ද පසුව එනම් 2016 ජූනි 08 ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ නායයෑම් පර්යේෂණ හා අවදානම් කළමනාකරණ අංශය මඟින් අදාළ වාර්තාව ලබාගෙන තිබුණි. එම නිර්දේශයන් පිළිබඳව සැලකිලිමත්ව ව්‍යාපෘති සැලසුම් හා පිලිවිතර සකස් නොකිරීමත් ඒවා අනුගමනය නොකිරීමෙන් සිදුවී ඇති අඩුපාඩු හේතුවෙන් නිම කළ නිවාස 42 ක නිවාසලාභීන් භාර ගෙන නොතිබීමත් අනුමත ඇස්තමේන්තු ඉක්මවා වැය දැරීමත් නිරීක්ෂණය විය.

3.5 නිවාස හිමිකම ලබාදීම

(අ) 2015 අප්‍රේල් 08 දිනැති හා අංක අමප/15/0364/612/012 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයේ දක්වා ඇති පරිදි එතෙක් භාවිතා කල ලයින් කාමර නැවත භාර දීමෙන් පසු ආධාර පදනම මත ලබා දෙනු ලැබූ නිවාස වල ණය සම්පූර්ණයෙන් අයකර ගැනීම හා ඒ මත නිවාස සඳහා ඔප්පු ලබාදීමේ ප්‍රමුඛතාවය තීරණය කළ යුතු බවට දන්වා තිබිණි. නමුත් එලෙස ණය හා ආධාර පදනම මත ලබාදුන් නිවාස සඳහා ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් ණය අයකර ගැනීමෙන් භාවිතා කල ලයින්කාමර නැවත හා භාරගැනීමෙන් තොරව නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ 2016 සිට 2017 දක්වා ණය හා ආධාර පදනම මත ලබාදුන් නිවාස සහිත වතු 17 ක් යටතේ පවතින අංශ 12 ක නිවාස 240 ක් සම්බන්ධව භෞතික පරීක්ෂාවේ දී නිවාස 116 ක ප්‍රතිලාභීන් වෙත ඉඩම් සඳහා ඔප්පු ලබාදීම් නිරීක්ෂණ විය.

(ආ) 2009 සිට 2014 වර්ෂය දක්වා නිකුත් කරන ලද වතු නිවාස ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ අංක 2 ඡේදයහි ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීමේ මිනුම් ඒකකවල දක්වා ඇති පරිදි පැවති ජේලි නිවාස හෝ තාවකාලික මඩු වැනි දෑ නැවත භාරදීමේ එකඟතාවය මත නව නිවාස භාරදීම සිදු කළ යුතුය. නමුත් ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීම සිදුකිරීමේ දී ගිවිසුම් අත්සන් කිරීම වැනි ක්‍රමවේදයක් භාවිතා නොකල බැවින් 2019 නොවැම්බර් 25 දින සිට 30 දක්වා විගණනය විසින් නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය තුළ සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී නිවාස ප්‍රතිලාභීන් වෙත ලබාදුන් වතු 17 ක අංශ 22 ක පැවති නිවාස 491 කින් වතු 15 ක අංශ 20 කට අදාළව පැරණි ජේලි නිවාස ඉවත් කර නොතිබුණි. ඒ අනුව එම පැරණි නිවාස වලින් ඉවත්වීම සිදු නොවීම හේතුවෙන් එම ඉඩම් වෙනත් කටයුතු සඳහා භාවිතා කිරීමක් සිදු නොකර එම ප්‍රතිලාභීන්ගේ පවුල් විසින්ම තවදුරටත් භාවිතා කර තිබුණි.

(ඇ) වැවිලි කර්මාන්ත ගරු ඇමතිතුමා විසින් 2015 මාර්තු 31 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය මගින් දින 100 වැඩසටහන යටතේ වතු සේවකයන්ට ඉඩමේ අයිතිය හා සුදුසු නිවසක් සැපයීම ලෙස යොමුකළ 04 වන යෝජනාව මගින් හිමිකම ලබාදීමට ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීමේ ප්‍රමුඛතා පිළිවෙලට 2016 දෙසැම්බර් 06 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය මගින් අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි. ඒ අනුව හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභීන්, ණය ගෙවීම් සම්පූර්ණ කර තිබීම හා එම නිවසේම තවදුරටත් ජීවත් වන, තෙවන පාර්ශවයකට කිසිදු නීතිවිරෝධී මාරුකිරීම් කර නොමැති පුද්ගලයින්, විය යුතුය ලෙස සඳහන් කර තිබුණි.

නමුත් ප්‍රතිලාභීන් තේරීමේදී වැඩිලි මානව සංවර්ධන භාරය විසින් එලෙස නිර්ණායක හඳුන්වාදීමක් සිදු කර ඒ අනුව කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.6 ණය නැවත අය කරගැනීම

(අ) 2015 නොවැම්බර් 11 දිනැති හා අංක අමප/15/1644/739/004 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි නිවාස ඉදිකිරීම් සඳහා රු.650,000 ක ප්‍රතිපාදනයෙන් රු.340,000 ක් 4% ක ණයක් ලෙස හා රු.310,000 ක ආධාර ලෙස ලබාදී මට ද , ඉන් පසු නැවතත් 2017 පෙබරවාරි 21 දිනැති හා අංක අමප/17/0306/739/002 දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය යටතේ නිවසක් රු.1,000,000 ක වටිනාකමින් එනම් රු.480,000ක් ප්‍රදාන ලෙසත් රු.520,000ක් ණය ලෙසත් ලබා දෙන ලෙසටත් අනුමතවී තිබුණි. නමුත් අමාත්‍යාංශය මගින් නිවාස ඉදිකිරීම් සඳහා 2017 වර්ෂයේ පිළියෙල කර ඇති මහපෙන්වීම අනුව නිවසක වටිනාකමෙන් රු.494,000 ක් 4% ක පොලී අනුපාතයක් යටතේ ණය පදනමෙන් වන අතර ඉතිරි රු.506,000 ක් අමාත්‍යාංශය විසින් දරණු ලබන බවට දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය හා මහපෙන්වීමේ වෙනසක් විගණනයට නිරීක්ෂණය විය. තවද සේවක වතුනිවාස සමුපාකාර සමිති එලෙස අමාත්‍යාංශයට ණයගෙවීම ආරම්භකල යුත්තේ කුමන දිනක සිටද යන්න මහපෙන්වීමේ හෝ ගිවිසුම් තුළ සඳහන් වී නොතිබුණි. අමාත්‍යාංශය තුළ ණය හා පොලිය අයකරගැනීම සම්බන්ධව විධිමත් වාර්තා පවත්වා ගෙන නොයන අතර ඒ අනුව ණය හා පොලිය අයකිරීම නිසි පරිදි සිදු නොවන බව විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) නුවරඑළිය කලාපයේ නියැදි පරීක්ෂාවට අනුව ණය පදනම මත ප්‍රතිලාභීන් වෙත නිවාස 235 ක් ඉදිකිරීම් සඳහා දැරූ පිරිවැයෙන් කොටසක් ණය පදනම මත ලබාදුන් බවට අමාත්‍යාංශය විසින් ඉදිරිපත් කර ප්‍රතිලාභීන් සමඟ ගිවිසුම් අත්සන් කර ඇති නමුත් ඒවා වලංගු, නීත්‍යානුකූල ගිවිසුම් නොවන බව පහත කරුණු අනුව නිරීක්ෂණය විය. තවද ණය අයකර ගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය ප්‍රකාරව අවශ්‍ය කිසිදු පියවරක් ද ගෙන නොතිබුණි.

- (i) වලංගු ගිවිසුමක් වීමට දෙපාර්ශවයම අත්සන් කල යුතු වුවත් අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් කිසිවෙකුත් ගිවිසුමේ අත්සන් කර නොමැතිවීම
- (ii) ගිවිසුම් ගත වූ දිනය සඳහන් නොවීම
- (iii) ණය ගෙවිය යුතු කාලපරිච්ඡේදය, ණය වාරිකය ආදී විස්තර ඇතුළත් නොවීම

- (iv) ණය ගෙවීම පැහැර හැරිය විට ගනු ලබන නීතිමය ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ සඳහන් නොවීම
- (v) ලබාදුන් නිවසේ ඉදිරි නඩත්තු කටයුතුකර ගෙන යන බවට එකඟවී ප්‍රතිලාභියා අත්සන් කර ඇති නමුත් එම ගිවිසුමේ සඳහන් කොන්දේසිවලට එකඟ බවට එහි සඳහනක් නොමැතිවීම

(ඇ) හැටන් කලාපයේ පරික්ෂා කල නිවාස 370 ක නියැදිය අතරින් නිවාස 08 ක් වත්තේ සේවය නොකරන පුද්ගලයන්ට ලබාදී තිබීමෙන් මෙම නිවාස වලට අදාළව ණය අයකර ගැනීම් කටයුතු ගැටළු සහගත බව නිරීක්ෂණය වූ අතර, ප්‍රතිලාභීන් වතු සේවකයන් වුවද ඔවුන්ගෙන් ණය හා පොලිය අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් එක් එක් ප්‍රතිලාභියාගෙන් මෙතෙක් අයවූ ප්‍රමාණය හා අයවිය යුතු ප්‍රමාණය කොපමණද යන්න සම්බන්ධ කිසිදු තොරතුරක් අමාත්‍යාංශය සතු නොවීම හේතුවෙන් මෙම ණය හා පොලිය අයකර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් පසු විපරම් හා අවශ්‍ය වන ක්‍රියාමාර්ග මේ දක්වා අමාත්‍යාංශය මගින් ගෙන නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.

(ඈ) ශ්‍රී ලංකා මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහයේ 501 (ඇ) හා 502 (ආ) අනුව මහජනයාට දෙන ණය මුදල්, හිමිකම් පෑම් වෙනුවෙන් කෙරෙන කොටස් ගෙවීම් ගිණුම් ගතකිරීම හා මුදල් ගෙවීම සඳහා අධිකාර බලය දීමේදී නියම කරන ලද කොන්දේසි ප්‍රකාරව සම්පූර්ණ මුදලම ආපසු අයකර ගැනීම සහතිකවීම සඳහා ලැබිය යුතු මුදල් අප්‍රමාදව එකතුකර ගැනීම, අදාළ කාර්යයෙහි සතුටුදායක ප්‍රගතියක් අත්කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් අධීක්ෂණයට අදාළ සියළුම ගණුදෙනු සටහන් කර තබාගැනීමට පොත්පත් පවත්වාගැනීමට කටයුතු කලයුතු නමුත් එසේ කටයුතු කර නොතිබුණි.

(ඉ) 2016 දෙසැම්බර් 31 දක්වා වූ නිවාස ඉදිකිරීම් මහපෙන්වීම් හී 9.2 ඡේදය ප්‍රකාරව අයකරන මුදල සෑම මසකම නිසියාකාරව අයකර එවීම වතු අධිකාරීන්වයේ හා වතු සේවක නිවාස සමුපකාර සමිතියේ වගකීම වන බව හා එම මුදල් මාසිකව ගෙන්වා ගෙන ඊළඟ මස 15 දිනට පෙර රජයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලට බැරකිරීම පිණිස සෘජුවම අමාත්‍යාංශය වෙත එවිය යුතු වන බව දක්වා ඇති නමුත්, නිවාස ලබාදීම සඳහා සෘජුවම සම්බන්ධවන්නේ හා ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම සිදු කරන්නේ වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වන බැවින් හා ඉහත ආයතන අමාත්‍යාංශය විසින් නිසිපරිදි දැනුවත්කර නොතිබුණු බැවින්, එසේ අයකරගත් ණය මුදල් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙතට එකතුකර ගන්නා බව නිරීක්ෂණය විය. වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයේ වාර්ෂික වාර්තාවේ අවසන්

ගිණුම් අනුව එසේ ණය එකතුකර අමාත්‍යාංශයට නොගෙවූ 2015 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.30,853,120 ක් හා 2016 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු. 37,747,494 ක්ද 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.33,251,133 ක් විය. ඉහත ශේෂයට අමතරව 2018 වර්ෂය තුළ වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය රු.4,974,314 ක ණය නැවත අයකරගෙන ඇති බව දක්වා ඇත. අමාත්‍යාංශයට නොගෙවූ මුදල් පිළිබඳ අප විසින් 2016 වර්ෂයේ සිට පෙන්වාදුන් නමුත් 2016 හා 2017 හා 2018 වර්ෂයන්හි අමාත්‍යාංශයට අයකරගත හැකිවී ඇත්තේ පිළිවෙලින් රු.7,588,525 ක්, රු.7,472,296 ක් හා රු.7,204,751 ක්, පමණක් බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් එකතු කරගත් 2018 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට අමාත්‍යාංශයේ ආදායමට නොලැබුණු ශේෂය රු. 31,020,696 ක් බව වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයේ අවසන් ගිණුම් අනුව දැක්වේ.

3.7 අයකර ගත් ණය භාණ්ඩාගාරය වෙත ප්‍රේෂණය කිරීම

(අ) 2018 ජූලි 18 දිනැති අධ්‍යක්ෂ (සංවර්ධන) විසින් විගණනයට ලබා දුන් හිඟ මුදල් අයකරගැනීමේ වාර්තා අනුව ණය නැවත ගෙවීම 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට අමාත්‍යාංශයට රු.13,045,536 ක් හා වැවිලි සංවර්ධන භාරය විසින් එකතුකර ඇති නමුත් අමාත්‍යාංශයට නැවත ගෙවා නොමැති මුදල් වෙනුවෙන් හිලවූ කරගත් ඔවුන් වෙත ගෙවිය යුතු කළමනාකරණ ගාස්තු රු. 17,106,132 ක් බව ද දක්වා තිබුණි. ඒ අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට අයකරගත් මුළු ශේෂය රු.30,151,668 ක් වේ. නමුත් රජයේ ආදායමට 2017 වර්ෂය සඳහා බැරකර තිබුණේ රු.17,620,011 කි. මෙසේ 2017 වර්ෂයේ රජයේ ආදායමට අඩුවෙන් බැරකල රු.12,531,657ක වෙනසට හේතු හා පැහැදිලි කිරීම්ද ඉදිරිපත් නොවීය.

(ආ) නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා ලබාදෙන ණය මුදල් සඳහා 4%ක පොළියක් අය කරන බවට දක්වා ඇති නමුත් එම පොළිය අයකිරීම, අංක 261/2017 හා 2017 දෙසැම්බර් 21 දිනැති රාජ්‍ය ගිණුම් දෙපාර්තමේන්තු චක්‍රලේඛය අනුව රාජ්‍ය ආදායම් පිළිබඳ වාර්තාවක් හා හිඟ ආදායම් වාර්තාවක් 2011 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වාම පිළියෙල කොට ඉදිරිපත් කර නොමැත.

3.8 ඉන්දියානු රජයේ ආධාර යටතේ නිවාස ඉදිකිරීම්

(අ) ඉන්දියානු රජය සමඟ එළඹී අවබෝධතා ගිවිසුම

නිවාස 10,000 ඉදිකිරීමට ඉන්දියානු රජය සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹෙන ලෙස අංක 10/0296/739/002 හා 2018 පෙබරවාරි 28 දින අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබාදී ඇති, නමුත් ඒ අනුව අත්සන් කරන ලද අවබෝධතා ගිවිසුමක් 2020 ජූලි 09 දින වන විටත් අමාත්‍යාංශය සතු නොවන බව නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) ඉන්දියානු සහය යටතේ ඉදිකරන ලද නිවාස අධීක්ෂණය සඳහා ගෙවීම් කිරීම

ඉන්දියානු රජයේ ආධාර ඇතිව මෙරට ඉදිකරනු ලබන පළමු යෝජිත නිවාස ඒකක 4000 ව්‍යාපෘතියේ නිවාස ඉදිකිරීමේදී, එම ව්‍යාපෘති වල මූලික කටයුතු අධීක්ෂණය වෙනුවෙන් මුළු වටිනාකමින් 1.5 % ක් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය අනුව රජයේ ප්‍රතිපාදන වලින් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත ගෙවීම් කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව එම නිවාස ඒකක 4000 න් 2019/12/31 දින වන විට පළමු අධියරේ නිවාස 1057 න් නිවාස 699 ක් ප්‍රතිලාභීන් වෙත භාරදී තිබූ අතර නිවාස 315 සඳහා යටිතල පහසුකම් සපයා නොතිබුණ බවත්, ඩන්සීනන් උතුර වත්තේ නිවාස ඒකක 43 ක ව්‍යාපෘතියට අදාළව කිසිදු ක්‍රියාකාරකමක් සිදුකර නොතිබුණ බවත් ව්‍යාපෘතියේ දෙවන අධියරට අදාළව නිවාස ඒකක ගණන වූ 2943 න් 2019/12/31 දින වන විට නිවාස ඉදිකිරීම් නිමකර ඇති නමුත් ප්‍රතිලාභීන් වෙත භාරදී නොතිබූ යටිතල පහසුකම් සපයා නොතිබුණ නිවාස ගණන 1053 ක් වන බවත් භූමිය තෝරා ගෙන සකස්කර නොමැති නිවාස සංඛ්‍යාව 222 ක් වන බවත් 2020 මාර්තු 06 දිනැති අභ්‍යන්තර විගණන විමසුමින් නිරීක්ෂණය කර තිබුණි. ඒ අනුව වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත ගෙවීම් කල හැක්කේ පහත පරිදි රු.32,263,200 ක් වන නමුත් නිසි අධීක්ෂණයෙන් තොරව රු. 34,997,000 ක් ගෙවීම හේතුවෙන් රු.2,733,800 ක වැඩිපුර ගෙවීමක් 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිරීක්ෂණය විය.

	2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට				
නිවාස ඒකක	යෝජිත නිවාස සංඛ්‍යාව	නිමකර ප්‍රතිලාභීන් වෙත භාරදී තිබූ නිවාස	නිවාස ඉදිකිරීම් නිමකර ඇති නමුත් ප්‍රතිලාභීන් වෙත භාරදී නොතිබූ යටිතල පහසුකම් සපයා නොතිබුණ නිවාස	භූමිය තෝරා ගෙන හෝ සකස්කර නොමැති නිවාස සංඛ්‍යාව	එකතුව
පළවන අධියර-	1057	699	315	43	
පළවන අධියරට පහසුකම් සැපයීමට හා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය සඳහා ගෙවිය හැකි මුදල රු.		1,120,000 x 699x1.5% = 11,743,200	1,000,000 x 315x 1.5 % = 4,725,000	--	16,468,200
දෙවන අධියර	2943	-	1053	222	
දෙවන අධියරට පහසුකම් සැපයීමට හා සම්බන්ධීකරණය කිරීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය සඳහා ගෙවිය හැකි මුදල රු.			1,000,000 x 1053x 1.5 % = 15,795,000	--	15,795,000
එකතුව රු.					<u>32,263,200</u>
ගෙවා ඇති මුදල රු.					<u>34,997,000</u>
වැඩිපුර ගෙවූ මුදල රු.					<u>2,733,800</u>

(i) 2019 අගෝස්තු 20 දිනැති හා අමප/19/2239/124/002-i අංක දරන අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අනුව නිවාස ඒකක 5000 ක් ඉදිකිරීමට අදාළවද ව්‍යාපෘති මුළු වටිනාකමින් 1.5 % ක් ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය අනුව රජයේ ප්‍රතිපාදන වලින් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත ගෙවීම් කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලබා ගෙන තිබුණි. නමුත් නිවාස සංඛ්‍යාව පිළිබඳව එකඟතාවය, ඉඩම් වෙන්කර සැලසුම් සකසා ගැනීම ආදී මූලික කටයුතු හෝ සිදු නොකර තිබියදී 2019 නොවැම්බර් 08 දින රුපියල් මිලියන 10 ක අනාර්ථික ගෙවීමක් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත සිදුකර තිබුණි.

(ii) 2016 ජනවාරි 18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට ලබාදී ඇති අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය අනුව ඉන්දියානු නිවාස ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු සඳහා කලාපීය වැවිලි සමාගම් මඟින් නිවසක් සඳහා රු.30,000 බැගින් දැරිය යුතු ලෙසත් නිවාස ඉදිකිරීමෙන් පසු නිවාස සඳහා අවශ්‍ය යටිතල පහසුකම් සැපයීමට පමණක් අමාත්‍යාංශය මඟින් වැය කල යුතු වුවද, වතු ඉඩම් වල මූලික මැනුම් කටයුතු සඳහා පරීක්ෂා කල නියැදියට අනුව වතු 3 ක් සඳහා රු. 355,835 ක් අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයට පටහැනිව අමාත්‍යාංශය විසින් ගෙවා තිබුණි.

3.9 නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානය

(අ) වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයට ගාස්තුවක් ගෙවීම යටතේ කළමනාකරණ සහය ලබා ගැනීමට 2006 නොවැම්බර් 30 දිනැති අංක 06/2238/0/004 මඟින් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ලැබී තිබුණි. නමුත් එම අනුමැතියට හා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලියට පටහැනිව අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන නිවාස යෝජනා ක්‍රමවල කොන්ත්‍රාත් අධීක්ෂණයට අමතරව කොන්ත්‍රාත්කරුවන් තෝරා ගැනීම, කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ගෙවීම් කිරීම වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය විසින් ඉටුකර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. නමුත් අමාත්‍යාංශය හා මෙම ආයතනය අතර අදාළ කාර්යයන් සඳහා ගිවිසුමක් හෝ නොතිබුණි.

(ආ) අමාත්‍යාංශයෙන් ප්‍රතිපාදන ලබාදීමෙන් පසු එම ප්‍රතිපාදන අනුව සකස් කරන ලද ප්‍රමාණ පත්‍රයකට (BOQ) අනුව ඉදිකිරීම් සිදු කරනු ලබන වතු සමාගමට අයත් වතු සමුපකාර සමිති සමඟ ඇස්තමේන්තු වටිනාකමට කර්මාන්ත නිම කිරීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය ගිවිසුමකට එළඹේ. වතු සමුපකාර සමිති ව්‍යවස්ථාව අනුව ඔවුන්ට ලැබෙන කොන්ත්‍රාත් උප කොන්ත්‍රාත් ලබාදීමේ හැකියාව පවතී. ඒ අනුව උකස් සියලු කොන්ත්‍රාත්කරු වතු සමුපකාර සමිතිය විසින් උප කොන්ත්‍රාත් ලබාදී තිබේ. මෙසේ උප කොන්ත්‍රාත් ලබාදුන් ආයතනවල කර්මාන්ත නිම කිරීමේ හැකියාව පිළිබඳව වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය විසින් පරීක්ෂා කිරීමක් සිදු කර නොමැති අතර, ICTAD ආයතනයේ ලියාපදිංචි කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙත ලබාදිය යුතු කොන්ත්‍රාත් ප්‍රමාණවත් හැකියාවක් නොමැති කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් හා කොන්ත්‍රාත්කරුවකු ලෙස ලියාපදිංචියක් හෝ නොමැති පුද්ගලයන් විසින් ඉටු කරනු ලබන බව ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂණවලදී අනාවරණය විය.

- (ඇ) වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය සමූපකාර සමිති සමඟ ගිවිසුම්ගත වී අමාත්‍යාංශයේ ව්‍යාපෘති එම සමූපකාර සමිති වලට පවරා ඇති අතර සමූපකාර සමිති විසින් කොන්ත්‍රාත් හැකියාව පරීක්ෂා කිරීමකින් තොරව උප කොන්ත්‍රාත් ලබාදී තිබේ. ඒ අනුව නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා පමණක් වසරකට මිලියන දහසකට අධික ව්‍යාපෘති ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමවේදයෙන් බැහැරව එනම් ලංසු ආරාධනා විධිමත් පරිදි යොමු නොකිරීම, ලංසු සුරක්ෂණ හා කාර්ය සාධන සුරක්ෂණ ලබා නොගෙන, කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ලබාදීම දිගින් දිගටම සිදුකරන බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඈ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ හා ප්‍රසම්පාදන මඟපෙන්වීමේ 3.9.4 ඡේදය ප්‍රකාරව සමූපකාර සමිති වෙත එකතුව රු. මිලියන 2 කට වඩා වැඩි කොන්ත්‍රාත් නොදිය යුතු අතර නිශ්චිත කාලයක් තුළ සමිතියක් විසින් ඉටුකරනු ලබන මුළු කොන්ත්‍රාත් සංඛ්‍යාව තුනකට නොවැඩි විය යුතුය. එසේ වුවද වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය මඟින් ඉටුකරනු ලබන සියලුම කොන්ත්‍රාත් ඉදිකිරීම් සඳහා අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් වතු සේවක නිවාස සමූපකාර සමිති සමඟ ගිවිසුම්ගතවී ඉදිකිරීම් කරනු ලැබීමෙන් ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයේ දක්වා ඇති සීමාවන් ඉක්මවා කටයුතු කිරීම නිරීක්ෂණය විය. තවද බාහිර ආයතනයක් වන වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය අමාත්‍යාංශය වෙනුවෙන් කොන්ත්‍රාත් ඉදිකිරීම් සඳහා එම සමූපකාර සමිති සමඟ ගිවිසුම්ගතවීමට ලබාගත් අනුමැතියක් විගණනයට ඉදිරිපත් නොවීය.
- (ඉ) වටවල වතු සමිතියට අයත් ස්ට්‍රැතඩින් වතුයායේ ෆාට්ටිල් හා ස්ට්‍රැතඩින් අංශවල පෙරනිම් කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමය යටතේ නිවාස 100 ක් සඳහා රු. 100,000,000 කට 2016 දෙසැම්බර් 09 දින තම ව්‍යාපාරය ලියාපදිංචි කරන ලද පුද්ගලික සමාගමක් වෙත 2016 දෙසැම්බර් 19 වැනි දින ස්ට්‍රැතඩින් වතු සමූපකාර සමිතිය මෙම කොන්ත්‍රාත්තුව ප්‍රදානය කර තිබුණි. (මාස 6 කින් නිම කර දීමට) නමුත් 2006 ජනවාරි 25 දින හා NPA/CEO/18 අංක දරන ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයට අනුව ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමය අනුගමනය කරමින් රටට උපරිම එලදාවක් ලැබෙන අයුරින් තරඟකාරී මිල සැසඳුම් ක්‍රමයට මෙම ව්‍යාපෘතිය ප්‍රදාන කල බවට හෝ වතු සමූපකාර සමිති මඟින් සිදුකරන කිසිදු කොන්ත්‍රාත් ප්‍රදානයක් හෝ එසේ ප්‍රසම්පාදන ක්‍රමය අනුගමනය කරන බවට විගණනයේදී සාක්ෂි නොතිබුණි.
- (ඊ) 2018 ජනවාරි 12 දිනැති පෙරනිම් නිවාස සම්බන්ධ වතු සමූපකාර සමිතිය හා පුද්ගලික සමාගම සමඟ ඇති කරගෙන තිබූ ගිවිසුම අනුව නිවාස 100 ම පෙර නිම් නිවාස ක්‍රමයට ඉදිකළ යුතු වුවද ඉදිකර තිබූ නිවාස 50 ම ඉදිකර තිබුණේ ඒකාබද්ධ ආකෘතිය එනම් පෙරසවි හා සාමාන්‍ය ඉදිකිරීම් එකතුවක් ලෙසය.

3.10 කොටියාගල නිවාස ව්‍යාපෘතියට අදාළ කොන්ත්‍රාත්තුව මඟින් රජයට සිදුවූ අලාභය.

- (අ) කොටියාගල නිවාස ව්‍යාපෘතියේ නිවාස 184 ක් ඉදිකිරීම සඳහා අමාත්‍යාංශය විසින් ටෙන්ඩරය ප්‍රදානය කිරීමේ දී කොන්ත්‍රාත්කරුගේ පූර්ව සුදුසුකම් පරීක්ෂා කිරීමකින් තොරව හා හතරවන අවම මිල ඇගයීමටද නොගෙන විනිවිදභාවයෙන් තොරව පස්වන අවම මිල ඉදිරිපත් කළ කොන්ත්‍රාත්කරු තෝරාගෙන තිබුණි. තවද, 2016 මැයි 23 දින කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ එළඹී ගිවිසුමේ ආරම්භ හා අවසන් දිනයන්, ප්‍රමාද ගාස්තු සම්බන්ධ කොන්දේසි කිසිවක් හා ගිවිසුමේ වටිනාකම ද සඳහන් කර නොතිබුණි.
- (ආ) කොටියාගල වතු නියෝජ්‍ය සාමාන්‍යාධිකාරී විසින් නිවාස 184 කින් 42ක් පමණක් නිම කර ඇති බව හා ඉතිරි නිවාස ඉදිකිරීම කොන්ත්‍රාත්කරු 2017 ජූනි මාසයෙන් පසුව නතර කර ඇති බවත් දන්වා තිබුණි. ඒ වෙනුවෙන් කල වැඩ අනුව නිවාස 42ක් සඳහා ගෙවීමට හැකි උපරිම මුදල රු.26,830,910 ක් විය. නමුත් 2018 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ව්‍යාපෘතිය සඳහා කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවා ඇති මුදල රු.40,443,527 ක් විය. ඒ අනුව රු.13,612,617 ක මුදලක් වැඩිපුර ගෙවා තිබුණි. ඉදිකිරීම් ආරම්භ කිරීමට අවශ්‍ය මූලික කටයුතු කිරීමටත් පෙර අධීක්ෂණයෙන් තොරව නැවත අත්තිකාරම් මුදල් දීමත්, කාර්යසාධන සුරක්ෂණයේ වලංගු දිනය ඉකුත් වීමට පෙර එහි දින දීර්ඝ කරගැනීමට කටයුතු නොකිරීමත් නිසා එම වැඩිපුර ගෙවීම රජයට අලාභයක් වී ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර එම අලාභ අය කර ගැනීමට මෙතෙක් කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) ඉහත දැක්වෙන නිවාස 42 අඩුපාඩු හේතුවෙන් නිවාසලාභීන් භාර ගෙන නොතිබීම හේතුවෙන් ප්‍රතිලාභීන් විසින් පෙන්වා දුන් අඩුපාඩු නිවැරදි කිරීමට 2018 සැප්තැම්බර් 10 දින වෙනත් ආයතනයක් සමඟ 2018 නොවැම්බර් 15 දිනට ජරප්ම වැඩ නිම කිරීමට විනිවිදභාවයෙන් හා ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාමාර්ගයෙන් තොරව රු.මිලියන 7 ක ගිවිසුමකට එකඟ වී 2019 ජූලි 31 දින වන විට රු.1,277,145 එම සමාගම වෙත ගෙවා තිබුණි. ඒ අනුව මෙම ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් රු. 41,720,672 ගෙවා තිබූ අතර ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා රු. 14,889,762 ගෙවා ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. එසේ ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා ගෙවීම සඳහා අමාත්‍යමණ්ඩල අනුමැතිය මෙතෙක් ලබාගෙන නොතිබූ අතර අනුමත ප්‍රතිපාදන ඉක්මවා සිදුවන මෙම වැය කිරීම් ද ඉහත මුදලට අමතරව රජයට අලාභයක් වී ඇත.

3.11 කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට මුදල් ගෙවීම.

(අ) 2015 වර්ෂයේ විගණන නිරීක්ෂණ මඟින් ගිණුම් අංශය සෘජුවම සංවර්ධන අංශයේ නිලධාරීන්ට වෙක්පත් ලබා දෙන බවත්, ඒ පරිදි සංවර්ධන අංශය මඟින් වෙක්පත් ලබාගෙන නැවත තැපෑලෙන් යැවීම හෝ අතින් භාරදීම සිදුකරනු ලබන්නේනම් එසේ වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත නිකුත් කරනු ලැබූ සියළු වෙක්පත් සඳහා වෙක්පත ලියූ දිනය, වෙක්පත් අංකය, ඊට මුදල් ගෙවන බැංකුව, එය ලබන අය, වටිනාකම, වුවවර් අංකය, වෙක්පත යැවූ දිනය, එම මුදල් ලද බව දැනුම් දුන් දිනය හා යැවුම් භාර නිලධාරියාගේ කෙටි අත්සන ඇතුළත් ලේඛනයක් මුදල් රෙගුලාසි අංක 388 අනුව පවත්වාගෙන යායුතු වුවද වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය වෙත නිකුත් කරනු ලැබූ වෙක්පත් සඳහා ඉහත පරිදි ලේඛනයක් පවත්වා නොතිබුණි.

(ආ) තෝරාගත් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ගේ අන්තර් බිල්පත් ගෙවීමේදීද විෂායානුබද්ධ කාර්මික නිලධාරියකු හා අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ ඒකාබද්ධ මිණුම් ඉදිරිපත් කල යුතු වීම හා එම ඒකාබද්ධ මිණුම් පත්‍ර සමඟ බිල්පත් පරීක්ෂාකර බලා අන්තර් ගෙවීම් කිරීම සිදු කල යුතු වුවත් එසේ සිදුවී නොතිබුණි .

(ඇ) ස්ට්‍රැක්චර් වතුයායේ නිවාස 100 ක් පෙරනිමි කොන්ත්‍රාත් ක්‍රමය යටතේ ඉදිකිරීම සඳහා 2016 දෙසැම්බර් 19 වැනි දින මාස 6 කින් නිම කර දීමට යටත්ව ගිවිසුම් ගතව ගෙවීම් කිරීම සඳහා අංක අමප/17/0306/739/002 හා 2017 මාර්තු 1 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි “උපරිමයෙන් එක් නිවාසයක් සඳහා වෙන් කරන ලද මුදල රු.1,000,000 ක් ලෙස තීරණය වී තිබූ නමුත් ඊට පටහැනිව එම නිවාස ප්‍රතිපාදන වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයේ ඉල්ලීම හා ව්‍යාපෘති ඉංජිනේරුගේ සහතිකය මත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ අනුමැතිය අනුව රු.1,030,000 දක්වා වැඩිකර ගෙවා තිබුණි. ඉහත නිවාස 100 න් 50 ක් 2019 ජනවාරි 07 දින නිමකර භාරදී ඇති අතර ඒ සඳහා 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ඉංජිනේරු අනුමැතිය අනුව ගෙවා ඇති වටිනාකම රු.47,065,717 ක් ද ඊට අදාළ රඳවාගැනීම් මුදල රු.2,214,815 ක් ද විය. නමුත් ප්‍රමාද ගාස්තු අයකිරීමක් සිදුකර නොතිබුණි.

(ඇ) උප කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් මානව සංවර්ධන භාරයේ නිලධාරීන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ සිදුකල ඉදිකිරීම් සඳහා ඉදිරිපත් කරන බිල්පත් සඳහා අමාත්‍යාංශය විසින් ගෙවීමේදී වෙක්පත් එම කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ලිවීම වෙනුවට මානව සංවර්ධන භාරය නමින් ලිවීම හේතුවෙන් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් හට මුදල් ලැබීමට බොහෝ ප්‍රමාදවී තිබුණි. 2018 ජූනි 01 දින සිට 2019 මැයි 30 දින දක්වා කාලය තුළ හැටන් හා නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කවල නියැදි පරීක්ෂාවට අනුව අමාත්‍යාංශය කොන්ත්‍රාත්කරුවන් වෙනුවෙන් නිදහස් කල රු.මිලියන 204.62 කින් කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට නිදහස් කර ඇත්තේ රු.මිලියන 105,03ක් පමණි. ඒ අනුව කොන්ත්‍රාත්කරුගේ ශක්‍යතාව දුර්වල වීම හේතුවෙන් ඉදිකිරීම් ප්‍රමාදවීම , නිසි ප්‍රමිතියකට සිදු නොවීම මෙන්ම නිදහස් කරනු ලබන රජයේ මුදල් අවහා විතා වීමක් වන බවට ද නිරීක්ෂණය විය.

3.12 කළමනාකරණ ගාස්තු ගෙවීම.

නිවාස ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේ සිටම නිවාස ඉදිකිරීම් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය මගින් ක්‍රියාත්මක කර අධීක්ෂණය කරනු ලබයි. මේ සඳහා 6%ක කළමනාකරණ ගාස්තුවක් ගෙවනු ලබයි. තව ද ප්‍රතිලාභී මූලිකත්ව නිවාස සඳහා වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයට 3% ක්, තාක්ෂණ නිලධාරීන් සඳහා 1%ක්, වතු සේවක නිවාස සමුපාකාර සමිති සඳහා 1% ක් හා අමාත්‍යාංශයේ තාක්ෂණ සහාය සඳහා 1%ක් වශයෙන් එකතුව සියයට 6 ක් කළමනාකරණ ගාස්තු වශයෙන් නිදහස් කරන බව නිවාස ඉදිකිරීමේ මහපෙන්වීමේ 10 ඡේදයේ දක්වා ඇත. ඒ අනුව 2018 වර්ෂය තුළ පමණක් 6%ක කළමනාකරණ ගාස්තුවක් ලෙස රු.45,781,306ක් ද 2019 වර්ෂය තුළ රු. 53,650,870 ක් ද ගෙවා තිබුණි. එසේ වුවද කළමනාකාර ගාස්තු ගෙවීම සඳහා ලබාගත් අනුමැතියක් නොතිබුණ අතර ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණයට කළමනාකරණ ගාස්තු ගෙවීමට වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය හෝ වතු සමුපාකාර සමිති සමඟ ගිවිසුමක් ද නොතිබුණි.

3.13 නිවාස ඉදිකිරීම් වලට අදාළ නිරීක්ෂණ

2014 වර්ෂයේ සිට 2017 වර්ෂය දක්වා නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ සිදු කල නිවාස ඉදිකිරීම් සම්බන්ධව 2017 දෙසැම්බර් මස සිදුකල විගණන පරීක්ෂණය ද 2016 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා සිදු කල ඉදිකිරීම් සම්බන්ධව 2019 නොවැම්බර් 25 දින සිට 30 දින දක්වා නුවරඑළිය කලාපයේ පිහිටි වතු 43 ක් යටතේ පවතින අංශ 49 ක නිවාස 1105 කින් නියැදියක් ලෙස වතු 18 ක් යටතේ පවතින අංශ 26 ක නිවාස 616 ක් වන සියයට 56 ක් ද, හැටන් කලාපයේ පිහිටි වතු සමාගම් 10 ක් යටතේ පවතින අංශ 70 ක නිවාස 1668 කින් නියැදියක් ලෙස වතු සමාගම් 8 ක්

යටතේ පවතින අංශ 15 ක නිවාස 370 ක් වන සියයට 22.3 ක් දැවන ලෙස විගණන ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

ඉඩමෙහි භූ විෂමතාවට අනුකූලව ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ ලබාදී තිබූ NBRO වර්තාවලට අනුව හා සැලසුමට අනුකූලව භූමියෙහි ජරමාණය හා එහි තත්වය සලකා බලා උචිත පරිදි නිවාස සැලසුම ඉඩමෙහි ස්ථානගත කිරීමට හෝ ආරක්ෂිත පියවර ගැනීමට කටයුතු නොකිරීමෙන් පදිංචි නිවාසීයන්ට හානි වීමේ අවදානමක් පවතින බව නිරීක්ෂණය විය. ඊට අමතරව නිවාස කෙටිකලකින් භාවිතා කිරීමට නොහැකි තත්වයට පත්වීම හේතුවෙන් ඉදි කිරීමට දැරූ පිරිවැයේ ඵලදායීතාව සීමා වීමෙන් අපේක්ෂිත අරමුණ ඉටුකර ගැනීමට අපොහොසත් වීමේ අවදානමක් ද නිරීක්ෂණය විය. උදාහරණ පහත දැක්වේ.

- 2016 වර්ෂයේදී පදිංචියට විවෘත කර තිබූ ටොරින්ටන් ස්ටේෂන් - අංක 05 නිවසෙහි වැසිකිලිය ඉදිකිරීම එකවර බැවුම් වන අඩි 12 ක් පමණ වූ ස්ථානයට අඩි 2 1/2 පමණ දුරින් සිදු කර තිබුණි. ඒ හේතුවෙන් වැසිකිලියේ අත්තිවාරම පුපුරා යාම හා ගිලා බැසීම ආරම්භ වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. වැසිකිලිය ඉදිකර ඇති දිශාවට වම් දිශාවෙහි ඊට සුදුසු හා ප්‍රමාණවත් ඉඩකඩ තිබූ නමුත් ඊට අදාළව නිවාස සැලසුම සංශෝධනය කිරීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර පැතිබැම්ම යෙදීමට හෝ කටයුතු කර නොතිබුණි.

- 2016 වර්ෂයේදී පදිංචියට විවෘත කර තිබූ හුවවිල් - ෆැන්කටන් ටවුන්ෂිප් - අංක 17 නිවසෙහි දකුණුපස බිත්තිය , එකවර බැවුම් වන අඩි 10 පමණ වන බැවුමට අඩි 2 ක් පමණ දුරින් ඉදිකර තිබූ අතර බිත්තිය ස්ථාන 2 කින් අඩි 5 පමණ පැලීමක් නිරීක්ෂණය වූ අතර අත්තිවාරම ගිල බැසීම ආරම්භවී නිවාස නිවසෙහි පදිංචි වී සිටීම අවදානම් බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම නිවස ඉදිකිරීම සඳහා වම්පස අඩි 6 ක තවදුරටත් ඉඩකඩ පැවතියද ඊට අවදානය යොමු කර නිවස තවදුරත් වම්පසට ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබී ඉවත් එකවර බැවුම සඳහා පැති බැම්මක් දීමට කටයුතු කර නොතිබී බව නිරීක්ෂණය විය .

- 2016 වර්ෂයේදී පදිංචියට විවෘත කර තිබූ නමුත් දැනට පදිංචියට පැමිණ නොමැති හුවවිල් -
 ෆැන්කටන් ටවුන්ෂිප් - අංක 57 නිවසෙහි මුළුතැන්ගෙහි පෝරණුව හා විමිනිය ඉදිකර
 තිබූයේ එකවර බැවුම් වන අඩි 12 ක් පමණ වන බැවුමට අඩි 3 ක් පමණ දුරකින් වන අතර
 විමිනියේ බිත්තියට ඉහලින් අඩි 12 ක් පමණ පැලීමක් ඇතිවී මුළුතැන්ගෙය සම්බන්ධවන
 බිත්තියෙන් වෙන්වී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. මේ හේතුවෙන් නිවස තුළ පදිංචි වී සිටීම
 අවදානම්කාරී වන බව නිරීක්ෂණය විය. නමුත් මෙහිදී මුළුතැන්ගෙයෙහි පෝරණුව හා
 විමිනිය මුළුතැන්ගෙහි පිටුපසට (දැනට පවතින ස්ථානයෙන් දකුණට) ගැනීමේ ඉඩකඩ
 පැවතියද ඒ පිළිබඳ අවධානය යොමු නොකොට හා නිවස , භූමිය අනුකූලව ස්ථානගත
 කිරීමට කටයුතු කර නොතිබූ අතර බැවුම ස්ථානයට පැති බැම්මක් හෝ යෙදීමට කටයුතු
 නොකොට අනාරක්ෂිතව තිබුණි.

- රදැල්ල (ඉහළ)කොටසට අදාළව , 2017 මාර්තු 17 දින නිකුත් කරන ලද අංක : NBRO /31/NE /NED /SPI /6124 මඟින් ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතන නිකුත් කරන ලද වාර්තාව අනුව පාංශු බාදනය වළක්වා ගැනීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමට හා දැඩි වර්ෂාපතන ජල කළමනාකරණයක් භූමිය තුළ ඇතිකිරීම අනිවාර්ය ලෙස දක්වා ඇති අතර , වැසි ජලය පොළොවට උරා නොගන්න ලෙස කානු මඟින් බැහැරට යැවිය යුතු ලෙස දක්වා ඇතිමුත් කානු පද්ධතිය ඉදිකිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.
- සෙන් කුම්බස් පහළ කොටසේ නිවාස 25 ව්‍යාපෘතිය යටතේ ඉදිකර තිබෙන නිවාස 03 ක් ඉතා අවධානම් තත්වයේ පවතින බවත් ඉන් නිවාස 02 ක් වෙත ප්‍රවේශ මාර්ග සැකසීමේ දුෂ්කර තාවයක් පවතින බවද නිරීක්ෂණය විය.

- පරීක්ෂාකරන ලද නියැදියට අදාළව මින් (පුන්ඩලු ඔය) වතු නිවාස ව්‍යාපෘතිය 2019 අගෝස්තු 10 දින ජනතා අයිතියට පත් කර තිබුන අතර කානු පද්ධතියද සාදා නිමකර තිබූ නමුත් manhole ආවරණය කිරීම සිදු කර නොතිබුණි.

3.14 ප්‍රමිතියෙන් තොර අමුද්‍රව්‍ය යොදා ඉදිකිරීම

(අ) රජයේ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම සඳහා SLS ප්‍රමිති සහතිකය සහිත ගොඩනැගිලි ද්‍රව්‍ය භාවිතා කළ යුතු අතර ඒ බව ප්‍රමාණපත්‍රයේ (BOQ) සඳහන් කළ යුතුය. නමුත් මෙහිදී සකස් කරන ලද ප්‍රමාණ පත්‍රයේ යෙදිය යුතු අමුද්‍රව්‍යවල කිසිදු ප්‍රමිතියක් සඳහන් නොවීම නිසාත් ලබා දී ඇති මිල ගණන් රජයේ සම්මත ගොඩනැගිලි රේටයට වඩා 24% කින් අඩුවීම නිසාත් ප්‍රමිතියෙන් තොර අමුද්‍රව්‍ය ඉදිකිරීම් සඳහා භාවිතා කර තිබේ. එනම් ප්‍රමිතියකින් තොර දොර ලොක්, ටයිල්, විදුලි උපාංග, PVC ජලනල නිරීක්ෂණය විය. 2017 දෙසැම්බර් භෞතික පරීක්ෂණයේදී නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය තුළ පරීක්ෂා කරන ලද බ්ලෝක්ගල් හා කම්බි සාම්පල ප්‍රමිතියෙන් තොර බවට ද්‍රව්‍ය රසායනාගාර තහවුරු ලැබී තිබුණි. ඒ අනුව මෙම ඉදිකිරීම් සඳහා ප්‍රමිතියෙන් තොර අමුද්‍රව්‍ය යෙදූ බව තවදුරටත් තහවුරු විය.

(ආ) අනුමත කරන ලද සැලසුම් අනුව ලංකාවේ ඕනෑම ස්ථානයක අත්තිවාරමේ උස 1 ½ ' ලෙස ප්‍රමාණ පත්‍රය සකස් කර තිබේ. නමුත් නුවරඑළිය වැනි කඳුකර ප්‍රදේශවල මෙම උස කිසිසේත් ප්‍රමාණවත් නොවන අවස්ථා නිරීක්ෂණය වූ අතර එසේ අත්තිවාරම් ශක්තිමත්ව නොතිබීම හේතුවෙන් බැවුම් සහිත ප්‍රදේශවල ඉදිකර තිබූ නිවාස ගණනාවක් සුලු ගිලා බැසීම්වලට ලක්වී තිබෙනු නිරීක්ෂණය විය. තවද අත්තිවාරම සඳහා 6" X 9" ගල් යෙදිය යුතු වුවද 24" X 18" වැනි විශාල ප්‍රමාණයේ කලුගල් යෙදූ අවස්ථාද අත්තිවාරම සඳහා ගල් යොදා බදාම නොයෙදූ(Rubble Packing) අවස්ථාද නිරීක්ෂණය වූ අතර මේ අනුව ඉදිකිරීම් ප්‍රමිතියෙන් තොරබව නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) අත්තිවාරමේ පළල 1 ½' විය යුතු අතර, උසද 1 ½' විය යුතු නමුත් ඉදිකරමින් පවතින නිවාස ව්‍යාපෘතියට අත්තිවාරමේ පළල 1' ලෙස ගල් ගැසු අවස්ථාද අත්තිවාරමේ උස 1' වූ අවස්ථාද (උදා:-මාවුස්සාකැලේ නිවාස ව්‍යාපෘතිය, ගවරවිල නිවාස ව්‍යාපෘතිය) ,යොදා ඇති කොන්ක්‍රීට් කුලුණු සඳහා ස්ථරයේ බැඳීමේදී ස්ථරයේ දෙකක් අතර පරතරය 8 " විය යුතු වුවද, එය 12" - 14" ලෙස යෙදූ අවස්ථා (උදා:-මාවුස්සාකැලේ නිවාස ව්‍යාපෘතිය, වෙන්වර් වතුයායේ නිවාස 10) ද ඒ අනුව ඉදිකිරීම් සිදුකරන අවස්ථාවල සුපරීක්ෂණයක් නිසි පරිදි සිදු වී නොමැති බව භෞතික පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) බදාම සැකසීම සඳහා වැලි වෙනුවට ගල් කුඩු මිශ්‍ර කරන ලද අවස්ථා ගණනාවක් නිරීක්ෂණය වූ අතර, යෙදිය යුතු මහියංගන වැලි වෙනුවට මඩ මිශ්‍ර වැලි යොදා නිවාස කපරාරු කර තිබූ අවස්ථා භෞතිකව නිරීක්ෂණය විය.

(ඉ) යොදා ඇති රේච ඉතා අඩුවීම නිසා ප්‍රමිතියෙන් තොර අමු දැව දොර ජනෙල් සැකසීම සඳහා භාවිතා කර තිබූ අතර ඒවා ඇද ගසා ගුල්ලන් විද ලී අතර හිදැස් ඇතිවූ අවස්ථා ගණනාවක් භෞතිකව නිරීක්ෂණය විය.

(ඊ) පෙදරේරුවන් සඳහා ප්‍රමාණවත් වැටුපක් ගෙවීමේ හැකියාවක් නොවීම හේතුවෙන් කිසිදු පළපුරුද්දක් නොමැතිවූ පෙදරේරුවන් නිවාස ඉදිකිරීමට යොදාගෙන තිබූ අතර ඒ හේතුවෙන් ලඹ නොවූ බිත්ති, නිසි පරිදි සැටලීම නොයෙදීම නිසා ලිත්ටන් බිත්ති වලින් පිටතට නෙරාතිබූ අවස්ථා, කපරාරු නිසි පරිදි නොකළ අවස්ථා, විමිතිය තුළින් ජලය

විශාල වශයෙන් කාන්දු වූ අවස්ථා කපරාරුව 16 mm ප්‍රමාණයෙන් නොයෙදූ අවස්ථා ගණනාවක් විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- (උ) ඉදිකිරීම සඳහා භාවිතා කර තිබූ කොන්ක්‍රීට්වල ශක්තිය පිළිබඳව කිසිදු අවස්ථාවක රසායනාගාර පරීක්ෂාවකට ලක්කර නොතිබූ අතර, යොදා තිබූ කොන්ක්‍රීට් නිසි පරිදි මිශ්‍ර නොවූ අවස්ථා ද දුර්වල ප්‍රමිතියෙන් යුක්ත වූ අවස්ථා ගණනාවක්ද විගණනයේදී භෞතිකව නිරීක්ෂණය විය.

උදා: පහළ කොටසේ නිවාස 25 ව්‍යාපෘතිය, හෙන්ලෝල්ඩ් (ග්ලෙන් ඊගල්ස්) කොටස නිවාස 25 ව්‍යාපෘතිය

- (ඌ) නිවාස ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී නිවාස ඉදිකර නිම කිරීමෙන් කාණු පද්ධතිය ඉදිකිරීම, බැම්බ් යෙදීම, ජල/ විදුලි පද්ධතිය සැකසීම ආදී ඉටු කිරීමට ඇස්තමේන්තු කර අමාත්‍යාංශය වෙත යොමු කර තිබුණි. නමුත්, එහි අනුමැතිය ලැබීමට ප්‍රථම ඉදිකිරීම් ජලයෙන් යටවූ අවස්ථාද, විශාල වශයෙන් සෝදා පාලුවට ලක්වී ඇති අවදානම් සහගත

තත්ත්වයක් උද්ගත වූ අවස්ථාද, බැමි කඩා වැටී තිබූ අවස්ථාද , ජලය හා විදුලිය නොමැතිව පදිංචියට නොපැමිණි අවස්ථාද, නිරීක්ෂණය වූයෙන් නිවාස ඉදිකිරීමට හා සමගාමීව අනෙකුත් යටිතල පහසුකම්ද ආරම්භ කළ යුතු බව විගණනයේදී නිරීක්ෂණය විය.

(එ) නිවාස ඉදිකිරීම් ප්‍රමාණවත් මූල්‍ය හා භෞතික සම්පත් නොමැති පුද්ගලයන්ට හෝ කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට ලබාදීම හේතුවෙන් ව්‍යාපෘති ගණනාවක් අතර මග මාස ගණනක් නවතා දමා ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර, එවැනි ව්‍යාපෘතිවල අත්තිවාරම් කොටස නිම කිරීම නිසා කුළුණු සඳහා කම්බි යොදා තිබූ අතර මාස ගණනාවක් එම කම්බි වැසි ජලයට නිරාවරණය වීම නිසා මල බැඳී තිබෙනු නිරීක්ෂණය විය.

උදා: ලෙදන්ට් නිවාස 15 ව්‍යාපෘතිය , තලවාකලේ නිවාස 20 ව්‍යාපෘතිය

(ඒ) පරීක්ෂා කරන ලද නියැදියට අදාළව ෂින් (පුඩලු ඔය) වතු නිවාස ව්‍යාපෘතියෙහි නිවාස අංක 15 දරන නිවසට අදාළව සිදුකල පරීක්ෂාවේදී, පොලොව ඉරිතල යාම හේතුවෙන් නැවත බිම සකස් කිරීමට සිදුව ඇති බව නිරීක්ෂණය වූ අතර බිම කපරාලුව සඳහා ගල්කුඩු සහිත බදාම යොදා ගෙන ඇතිබව පොලොව කැඩී ගොස් ඇති තැන් ද, ඩෙස්ෆෝර්ල්ඩ් (පහල) නිවාස අංක 8 හි වර්ග අඩි 100 ක් පමණ ප්‍රමාණයක් බොල්ට් ඇති බව පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය.

(ඔ) ශ්‍රී ලෝබල් කොමියුනිටි ඩිවලොප්මන්ට් (පුද්) සමාගම විසින් ස්ට්‍රැතඩන් වතුයායේ හුවුට්ට්ලි කොටසේ ඉදිකල පෙරනිම් නිවාස 50 ක ප්‍රමිතය සම්බන්ධ පහත කරුණු නිරීක්ෂණය විය.

(i) නිමකළ නිවාසවල බිත්ති උස ප්‍රමාණය ගිවිසුමට අනුව ඉදිරිපත් කල සැලැස්ම හා ප්‍රමාණ පත්‍රය (BOQ) අනුව ඉදිකර නොතිබූ බව විගණනය විසින් සිදු කරන ලද භෞතික මැනීම් සැසඳීම අනුව නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දැක්වේ.

නිවාස අංකය	නිවසෙහි ප්‍රධාන දොර සහිත ඉදිරිපස බිත්තිය උස (mm)	නිවසෙහි ප්‍රධාන දොරට සමීප ඇතිපැති බිත්තිය උස (mm)	සැලසුමට අනුව තිබිය යුතු	
			ඉදිරිපස බිත්තිය උස (mm)	ඉදිරිපස පැති බිත්තිය උස (mm)
19	2610	3100	2850	3410
21	2470	3320		
23	2540	3360		
25	2550	3390		

(ii) පෙර නිම් පැනලයක් අත්තිවාරම සමඟ සම්බන්ධ කිරීමේ දී එම පැනලය යකඩ කම්බියකින් යොදා සවිකර ඇති නමුත් මුර්ච්චි යොදා සවිකර නොමැති නිසා එහි පැවැත්ම අනාරක්ෂිත විය හැකි බව ද ,ඉදිකරන ලද නිවාසයන් හි පෙරසවි පැනලයන් සවිකිරීමේදී සැලසුම අනුව ඒකාකාරී ලෙස විධිමත් පරිදි සවිකර නොතිබූ බැවින් නිවාස අක්‍රමවත් ලෙස හා නිසි අධීක්ෂණයකින් තොරව ඉදිකිරීම් කර ඇති බව විගණනයේ දී නිරීක්ෂණය විය.

(ඕ) ස්ට්‍රැක්චර් වතු යායේ ස්ට්‍රැක්චර් කොටසේ පෙරනිම් නිවාස 50 ක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය සම්බන්ධව 2016 දෙසැම්බර් 21 දින කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ ගිවිසුමට එළඹී ඇති නමුත් වතුයායේ නිවාස ඒකක 50ක් අතරින් නිවාස ඒකක 13ක් සඳහා පමණක් අත්තිවාරම යොදාතිබූ අතර වැඩ අවසන් කර ඇති නමුත් අනුමත සැලසුමට අනුකූල නොවන හා ප්‍රමිතියෙන් බැහැරවීම් පෙරසවි නිවාස 2ක් භූමි ප්‍රදේශය තුළ තිබූ බව 2019 නොවැම්බර් 27 දින භෞතික පරීක්ෂණයේදී නිරීක්ෂණය විය.

- සැලසුමෙහි plainth Beam එක තුළ වැසිකිළි අත්තිවාරම් ඇතුළත්ව තිබිය යුතු වුවද භෞතික පරීක්ෂණ දිනයේ දී ඒ වන විට නිම කල අත්තිවාරම් 13 තුළ වැසිකිළිය සඳහා අත්තිවාරම් යොදා නොතිබිණි.
- අත්තිවාරම සඳහා යෙදූ කම්බි අගල් 7 න් 7ට ස්ටීර්ස් බැඳිය යුතු වුව ද අගල් 12 න් 12 ට ස්ටීර්ස් බැඳ ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.
- නිවසේ පොළව (FLOOR AREA) සැලසුම පරිදි 26’ -10’’X 21’-2’’ විය යුතු වුව ද මනින ලද නියැදි අත්තිවාරම් 2 ක් පරීක්ෂා කිරීමේ දි 25’-9’’ X 21’-2’’ හා 25’-2 X 20’ X 11’’ බැගින් වූ බවත් බිම් අත්තිවාරම Plinth beam එකේ සිට සැලසුම අනුව අගල් 4 ක් යෙදිය යුතු වුව ද දමා තිබුණේ අගල් 3 ක් බවත් එය සැලසුමට අනුකූල නොවන බවත් නිරීක්ෂණය විය.
- පෙරසවි නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා රැගෙන එන ලද භූමිය තුළ රඳවා ඇති සවි නොකරන ලද පෙර නිම් පැනලයන් ඉරිතලා ඉතා දුර්වල ගුණාත්මක නොවන තත්වයකින් පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.

3.15 ව්‍යාපෘතියේ කාර්යසාධනය

3.15.1 ව්‍යාපෘති ප්‍රගතිය

2018 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම, 2017 හා 2018 වර්ෂවල පාර්ලිමේන්තුවට ඉදිරිපත් කරන ලද කාර්යසාධන වාර්තා හා විගණනයට වතු වශයෙන් ඉදිරිපත්කළ විස්තරාත්මක ප්‍රගති වාර්තා අතර පහත පරිදි පවතින නොගැලපීම් හේතුවෙන් එම වාර්තාවල නිවැරදි භාවය පිළිබඳ විගණනයේදී සැඟිමකට පත්විය නොහැකි විය.

(අ) 2018 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ හරිත රන් නිවාස යෝජනා ක්‍රමයේ අදියර දෙක යටතේ නිවාස 1500ක් ඉදිකිරීමට යෝජනා වී ඇති අතර, කාර්යසාධන වාර්තාවෙහි එම යෝජිත නිවාස ප්‍රමාණය 1566 ක් ලෙස හා ප්‍රගති වාර්තාවේ නිවාස ප්‍රමාණය 1136 ක් වශයෙන් දක්වා තිබුණි.

(ආ) 2017 වර්ෂයේ කාර්යසාධන වාර්තා අනුව 2017 දෙසැම්බර් 31 දිනට අවිච්ඡේද නිවාස සංඛ්‍යාව 2543 ක් වුවද, 2018 වර්ෂයේ කාර්යසාධන වාර්තා අනුව 2018 ජනවාරි 01 දිනට අවිච්ඡේද නිවාස සංඛ්‍යාව 2567 ක් විය. නමුත් 2018 වර්ෂයේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම තුළ

වර්ෂයේ ආරම්භක දින අවිච්ඡේදව පැවති නිවාස 3325 ක් සඳහා ප්‍රතිපාදන සලසා ඇති අතර ප්‍රගති වාර්තා අනුව 2018 ජනවාරි 01 දිනට අවිච්ඡේද නිවාස සංඛ්‍යාව 3345ක් ලෙස දක්වා තිබුණි.

- (ඇ) 2018 වර්ෂයේ ප්‍රගති වාර්තාව අනුව නිම කළ නිවාස සංඛ්‍යාව 1458 ක් වූ නමුත් කාර්යසාධන වාර්තාව අනුව නිම කළ නිවාස සංඛ්‍යාව 936 ක් විය.
- (ඈ) ප්‍රගති වාර්තාවෙහි හරිත රන් නිවාස පළමු අදියරහි මුළු නිවාස සංඛ්‍යාව 571ක් ලෙස දක්වා තිබුනද එහි සත්‍ය එකතුව 323ක් විය.

3.15.2 ඉදිකිරීම් අත්හැරදැමීම

- (අ) පුස්සැල්ලාව නුවරඑළිය ප්‍රධාන මාර්ගයේ සිට 17km පමණ දුරින් පිහිටි වැවෙන්ඩර්ඩ් නිවාස ව්‍යාපෘතියේ ෆෝටෝන් වත්තේ 2017 වර්ෂයේ නිවාස 50 ක ව්‍යාපෘතියක් ආරම්භ කර තිබූ නමුත් විගණක දිනය වන 2019 නොවැම්බර් 27 දින වන විටත් කිසිදු නිවසක වැඩ නිම කර නොතිබූ අතර සමහර නිවාස විවිධ අධියරේ පවතින බවත් සමහර නිවාස කැලයෙන් වැසී ගොස් බවත් නිරීක්ෂණය විය. මෙහිදී නිවාස 30 ක බිත්ති නොබැඳ සෙවිලි තහඩු පමණක් යොදා ඇති අතර එයින් නිවාස 17 ක බිත්ති බැඳීම් ආරම්භ කර බිමට කොන්ක්‍රීට් දමා වැඩ නිම කර නොතිබුණි. මෙහිදී මුල් කොන්ත්‍රාත්කරු කොන්ත්‍රාත්තුව අතහැර පසුව තවත් අවස්ථා කිහිපයකදී කොන්ත්‍රාත්කරුවන් 07 දෙනෙකු මෙම ව්‍යාපෘතිය භාරගෙන ඉදිකිරීම් අවසන් කිරීමෙන් තොරව විවිධ අදියරයන් යටතේ අතහැර දමා ගොස් තිබූ බවත් නිරීක්ෂණය විය.
- (ආ) බොගවත්තලාව වතු සමිතියට අයත් ඔස්බෝන් වතු යායේ කාසල්රීජ් අංශයේ නිවාස 30 ක ව්‍යාපෘතිය ආපදාවන්ට ලක් වුවත් සඳහා 2017 වර්ෂයේ ආරම්භ කර තිබූ නමුත් විගණක දිනය වන 2019 නොවැම්බර් 27 දින වන විටත් කිසිදු නිවසක වැඩ නිම කර නොතිබූ අතර නිවාස 30 න් වහල මට්ටම දක්වා නිවාස 15 ක් ද ,කණු මට්ටම් දක්වා නිවාස 15 ක් ද ඉදිකර නවතා දමා තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- (ඇ) 2019 ජුනි 25 දිනැති අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ විගණන විමසුමට අනුව 2015,2016 හා 2017 වර්ෂවලදී ආරම්භකර ඇති නමුත් විමසුම දින 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් නිමකර නොමැති හැටන් කලාපයේ නිවාස 298 ක් හා නුවරඑළිය කලාපයේ 156 ක් නිරීක්ෂණය කර තිබුණි.

3.15.3 ප්‍රතිලාභීන් විසින් නිවාස උපයෝජනය

(අ) 2015, 2016 හා 2017 වර්ෂ වලදී ආරම්භ කර ව්‍යාපෘති නිමකර , අවසන් ගෙවීම් ද සිදුකර ඇති නමුත් අභ්‍යන්තර විගණන අංශයේ විගණන විමසුම් දිනය වන 2019 ජූනි 25 දින වන විටත් එම නිවාස ප්‍රතිලාභීන් වෙත භාර නොදීම නිරීක්ෂණය කර තිබූ අතර, ඒ හේතුවෙන් එම නිවාස නැවත අළුත්වැඩියා කිරීමට අමාත්‍යාංශයට වැය දැරීමට සිදුවීම මෙන්ම මෙතෙක් වැය කර ඇති මුදලට ප්‍රතිඵලයක් නොමැතිවීමෙන් ව්‍යාපෘතියේ අරමුණු නිසි පරිදි ඉටු නොවීමත් නිරීක්ෂණය විය.

(ආ) අවශ්‍යතාවය මත පදනම්ව ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයේ පැවති ගැටළු හේතුවෙන් නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ විගණන නියැදි පරීක්ෂා වලින් තහවුරු වූ කරුණු අනුව රු. 2,300,000 ක් වටිනා නිවාස 03 ක් ලබාදුන් ප්‍රතිලාභීන් විසින් ඒවා භුක්ති විදීමෙන් තොරව වෙනත් පාර්ශවයන්ට කුලියට ලබා දී තිබූ බවත් ඒ අනුව තෝරගත් ප්‍රතිලාභීන් සඳහා මෙම නිවාස අත්‍යාවශ්‍ය නොවන බවත් නිරීක්ෂණය විය.

(ඇ) නිවාස ලබාදුන් පසු අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් මගින් මෙම ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය නොකිරීම මත දරනු ලැබූ වියදමට අදාළව ප්‍රතිලාභ මහජනතාව වෙත ලැබී නොමැති බව 2019 දෙසැම්බර් 30 දින දක්වාම එම නිවාස භාවිතයෙන් තොරව පැවතීමත්, අමාත්‍යාංශය විසින් ඒ බව අධීක්ෂණය කර ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොතිබීමත් හේතුවෙන් රජයේ මුදල් අපනයක් වී ඇති බව භෞතික පරීක්ෂණයේදී නිරීක්ෂණය විය. විස්තර පහත දක්වා ඇත.

- හැටන් ප්‍රදේශයේ ඉදිකොට ප්‍රතිලාභීන් වෙත ලබා දී ඇති නිවාස සම්බන්ධයෙන් 2019 නොවැම්බර් 25 දින සිට 30 දින දක්වා සිදුකරන ලද ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී ප්‍රතිලාභීන් වෙත නිවාස 235 ක් භාරදී තිබූ අතර එයින් රු.140,359,085ක් වටිනා නිවාස 153 ක් එනම් සියයට 65 ක් මාසයක් මාස 15ක් අතර කාලයක් ප්‍රතිලාභීන් පදිංචියට පැමිණ නොසිටි බව අනාවරණය විය.
- නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ 2016 වර්ෂයේ සිට 2019 වර්ෂය දක්වා ඉදිකොට ප්‍රතිලාභීන් වෙත නිවාස 491 ක් ලබා දී තිබූ නමුත් එයින් සියයට 26 ක් එනම් රු. 108,750,000 ක් වැය කර ඉදිකරනු ලැබූ නිවාස 128 ක් නිවාස භාරදීමෙන් පසු අවුරුදු 03 ක් මාස 3 ක් දක්වා කාලයක් ප්‍රතිලාභීන් පදිංචියට පැමිණ නොසිටි බව විගණනයේදී විසින් අනාවරණය විය.

- නුවරඑළිය ප්‍රදේශයේ පරීක්ෂා කළ නිවාස 616 න් සමහර නිවාස පදිංචි නොවීම නිසා ඒවායේ දොරවල් වල අගුලු ගලවා ඉවත් කර ඇති අවස්ථා දක්නට ලැබුණි. උදාහරණ ලෙස නිව් පෝට්මෝර් (New Portmor) නිවාස ව්‍යාපෘතියේ නිවාස දෙකක දොර අගුලු කඩා නිවාස විවෘතව තිබූ බව නිරීක්ෂණය විය.
- හෙන්ලෝල්ඩ් - ග්ලෙනෙගල්ස් (Glenegals) වතුයායේ හරිත රන් නිවාස යෝජනා ක්‍රමය අනුව ඉදිකෙරුණු වතු නිවාස ව්‍යාපෘතිය 2019 සැප්තැම්බර් 15 දින ජනතා අයිතියට පත් කර තිබුණද නිවාස අංක 13 ට අදාළ වැසිකිළි වල පමණක් කපා තිබූ නමුත් එය ආරක්ෂිතව වසා දැමීමෙන් තොරව පැවතුණි. එමෙන් ම වැසිකිළියේ බිත්ති බැඳ තිබූ නමුත් අදාළ සවිකිරීම් සිදුකර නොතිබූ අතර විගණනය විසින් පරීක්ෂා කරන ලද 2019 නොවැම්බර් 28 දින වන විටත් ප්‍රතිලාභීන් පදිංචිවී නොසිටි බව නිරීක්ෂණය විය.

3.15.4 ඉන්දියානු සහය යටතේ ඉදිකරන ලද නිවාස උපයෝජනය

අභ්‍යන්තර විගණන විමසුමේ සඳහන් පරිදි සිදුකල භෞතික පරීක්ෂාවට අනුව පළමු අදියරට අදාළව මෙම නිවාස 4000 අදියර දෙකක් යටතේ ක්‍රියාත්මක වී පැවතුණු අතර එහි පළමු අදියරට නිවාස 1057 ක් ද , දෙවන අදියරයට 2943 ක් වශයෙනි. එහිදී පළමු අධියරට අදාළ නිවාස ඒකක 1057 සම්පූර්ණ කර පැවති බව නිරීක්ෂණය කර තිබූ අතර එම අවසන් කල නිවාස ප්‍රතිලාභීන් වෙත භාරදීම හා පදිංචිවීම ඉතා දුර්වල මට්ටමක පැවති බව පහත වගුවට අනුව නිරීක්ෂණය විය.

උදා:- පළමු අදියරේ පළමු භාගය වූ නිවාස 1057 අයත් වතු 05 ක් යටතේ එහි කොටස් 10 න් කොටස් 03 ක් සම්බන්ධයෙන් අදාළ වේ.

වත්තේ නම	නිම නිවාස සංඛ්‍යාව	කල ප්‍රතිලාභීන්ට ලබා දුන් දිනය	භෞතික පරීක්ෂාව	
			කල දිනය	එදිනට පදිංචි වී සිටි සංඛ්‍යාව
බොගවාන බොගවන්තලාව බඩ්වෙල්	153	2019/02/24	2019/12/07	45
ඩන්සිනස් පැන්ටරි	158	2019/08/12	2019/12/09	111
ඩයගම බටහිර	150	2019/01/21	2019/12/08	62

3.15.5 ආර්ථික හා සමාජයීය බලපෑම

(අ) මෙම අමාත්‍යාංශයේ කාර්යයන් හා කර්තව්‍යයන් යටතේ දක්වා ඇත්තේ රජයේ හා පෞද්ගලික වැවිලි සමාගම්වල සේවය කරන ඉඩම් අහිමි ජනතාව සඳහා නිවාස හා යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීමේ අරමුණින් නව ගම්මාන හා නගර නිර්මාණ කිරීමය. නමුත් වර්තමානයේ එසේ ගම් හෝ නගර බිහිකිරීම වෙනුවට පවතින තේ වතු තුලම පවතින ජේලි නිවාස පිහිටි ඉඩම් වලට අමතරව වත්තේම පවතින වෙනත් ඉඩම්වලින් නිවාස සඳහා පර්චස් 07 බැගින් ප්‍රතිලාභීන්ට ලබාදීම නිරීක්ෂණය විය. එම නිවාස සඳහා වූ භූමි ප්‍රමාණයට අමතරව යටිතල පහසුකම් සඳහා ද ඇතුළත්ව එක් ප්‍රතිලාභීයෙකු වෙනුවෙන් අවම වශයෙන් පර්චස් 12ක් වත් වැයවන බවට තාක්ෂණික නිලධාරීන් ගෙන් අනාවරණය විය. ඒ අනුව ඉඩම් අක්කර 1,312 ක ඉඩම් වගාවන් සඳහා අහිමි වී තිබුණු බව අනාවරණය විය. එම නිසා තවදුරටත් වගාකල හැකි ඉඩම් ප්‍රමාණය ක්‍රමයෙන් අඩුවන බව අනාවරණය විය. ඒ අනුව තේ වගාවන් සඳහා අහිමිවූ ඉඩම් පිළිබඳ විස්තර පහත දැක්වේ.

	දිස්ත්‍රික්කය	2019 /12/31 වන විට නිමකල නිවාස සංඛ්‍යාව	2019 වර්ෂය වන විට නිම කිරීමට යෝජිත හා ඉදිකරමින් පවතින නිවාස සංඛ්‍යාව	2019 /12/31 වන විට නිමකල නිම කිරීමට යෝජිත හා ඉදිකරමින් පවතින මුළු නිවාස සංඛ්‍යාව	වැය වන ඉඩම් අක්කර ප්‍රමාණය
රජයේ ප්‍රතිපාදන යටතේ	නුවරඑළිය	982	570	1,552	116.4
	හැටන්	927	1012	1,939	145.42
ඉංදියන් ආධාර යටතේ	නුවරඑළිය	1481	12,519	14,000	1050.00
	හැටන්				
එකතුව				17,491	1,311.82

(ආ) නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කය තුළ පරීක්ෂාකරන ලද නියැදියට අදාළව කබරගල (පහළ කොටස) වතු නිවාස ව්‍යාපෘතිය මගින් කබරගල ඵලමුල්ල, නාමගල් විද්‍යාලය අසල ඉදිකර තිබූ ලයින් අංක 03 හි පදිංචි පවුල් 10 ක්, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ

ආයතනයේ වාර්තාව අනුව දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ නියෝග අනුව එම වතු නිවාස ඉවත් කර නව නිවාස 10 ක් ලබා දී තිබුණි. නමුත් ආපදා තත්වයේ පැවති ඉවත්කරන ලද පවුල් පදිංචිව සිටි ලයින් කාමර කඩා ඉවත් කිරීමට කටයුතු නොකිරීම හේතුවෙන් වෙනත් ස්ථාන වල සිටි පවුල් 04 ක සාමාජිකයන් 17 ක් එම ලයින් කාමර 04 ක පදිංචියට පැමිණ ඇති බව සිදුකල ක්ෂේත්‍ර පරීක්ෂාවේදී නිරීක්ෂණය විය. මේ හේතුවෙන් ආපදාවට ලක්විය හැකි ලයින් කාමර තුල තවදුරටත් පදිංචි වී සිටීම හේතුවෙන්, ඇති විය හැකි ජීවිත අවදානම සම්බන්ධ කටයුතු කිරීමට වගකිව යුතු පාර්ශව කටයුතු කර නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය .

(ඇ) පරීක්ෂා කරන ලද ප්‍රතිලාභී නිවාස සහිත පර්චස් 7 ක ඉඩම් ව්‍යාපෘතිය ආරම්භයේදී මැනීම සිදුකර මිනුම්දෝරු සැලැස්මක් සකස් කර තිබූ නමුත් විගණනය විසින් පරීක්ෂා කරන ලද නිමකර ප්‍රතිලාභීන් වෙත ලබාදී ඇති නිවාස 370 කින් බොහෝ ස්ථානවල මායිම් කණු නොමැති බව නිරීක්ෂණය විය. තවද ලබාදුන් ඉඩම් පර්. 07 ඉක්මවා ඉඩම් අල්ලා ගැනීමට පස් කන්ඩි කැපීම් සිදුකිරීම කරන බවද ඒ අනුව සමහර භූමි වල පස් සේදී යාමට හාජනය වීමද හේතුවෙන් නායයෑම් අවධානම්ද සිදුවිය හැකි බව නිරීක්ෂණය විය.

3.16 වෙනත් නිරීක්ෂණ

(අ) සියලුම ව්‍යාපෘති ඉටු කිරීමට පෙර ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ නිර්දේශය ලබාගත්තද එහි නිර්දේශ අනුව ක්‍රියාකර ඇතැයි විගණනයේදී සැනීමකට

පත්විය නොහැකි විය. තවද නිවාස ඉදිකිරීමෙන් පසු පදිංචියට පෙර ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ නිර්දේශ අනුව ඉදිකිරීම් කල බවට අනුමැතිය ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල මගින් ලබාගත යුතු නමුත් එසේ අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති බව තහවුරු නොවීය.

(ආ) අමාත්‍යාංශයට බඳවාගන්නා ලද වැවිලි ප්‍රජා සන්නිවේදන පහසුකම් සපයන්නන්ගේ අදාළව ලබා දෙනු ලැබූ රාජකාරි ලැයිස්තුවේ අංක 01 ඡේදය යටතේ අමාත්‍යාංශ විසින් අනුයුක්ත කර ඇති වතු වල අමාත්‍යාංශ ප්‍රතිපාදන යටතේ හා වෙනත් මූල්‍ය ප්‍රතිපදන යටතේ (ඉන්දියානු රජයේ ප්‍රතිපාදන) ක්‍රියාත්මක වන නිවාස ව්‍යාපෘතිවල ක්ෂේත්‍ර කටයුතු නිරීක්ෂණය කිරීම, තොරතුරු රැස් කිරීම, අධ්‍යයනය කිරීම, ඉදිකිරීම් කටයුතු පරීක්ෂා කිරීම, ගෙවීම් කිරීම සඳහා නිර්දේශ නිසි වෙලාවට ඉදිරිපත් කිරීම ආදී කටයුතු සිදු කිරීමට රාජකාරි පවරා දී තිබුණි. නමුත් විගණනය විසින් සිදුකල වාරක පරීක්ෂණයේ දී ඔවුන් විසින් එම ව්‍යාපෘති අධීක්ෂණය හා ඒවාට සහය දැක්වීමක් සිදු කල බවට කිසිදු සාක්ෂියක් අනාවරණය නොවුණි. අමාත්‍යාංශයේ වැටුප් ගෙවනු ලබන හා අමාත්‍යාංශයට පමණක් සීමාවූ තනතුරු ලෙස බඳවාගත් එම නිලධාරීන් මගින් ඉහත කාර්යයන් ද, වතු ප්‍රජාව දැනුවත් කර ඔවුන් සමඟ සාකච්ඡා කර ඔවුන්ගේ අදාළ ගැටලු හඳුනා ගැනීමට ද කටයුතු කිරීම වෙනුවට ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල හා නගර සභා වලට අනුයුක්ත කර ක්ෂේත්‍ර ගතව අනුයුක්ත කල එම කාර්යාලයට අයත් වෙනත් රාජකාරි කටයුතු සඳහා (ලිපිගොනු ආශ්‍රිත) යොදවා තිබුණි.

4 නිර්දේශ

- 4.1 නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා තේ වගා කළ හැකි භූමිය යොදා ගැනීමෙන් තොරව ඉඩම් තෝරා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතු වීම .
- 4.2 නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා පේළි නිවාස පිහිටි භූමියම යොදා ගෙන තට්ටු නිවාස ප්‍රජාශාලාවක් සහිතව ඉදිකිරීම මගින් හා මූලික සැලසුම අනුව වතු වල වැඩකරන අයට පමණක් වතු තුළ ඉදිකරන නිවාස සේවය කරන කාලය තුළ පමණක් ලබාදීම මගින් පදිංචිය හා වත්තේ සේවය කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම අවම කළ හැකිවීම හා වගාකළ හැකි භූමිය රැක ගැනීමට කටයුතු කල යුතු වීම.
- 4.3 ඉදිකල නිවාස ලබාදීමට වතු වල වැඩකරන සේවකයන්ව පමණක් තෝරා ගැනීමට කටයුතු කල යුතු වීම.

- 4.4 සේවයෙන් විශ්‍රාම ගැනීමෙන් පසු හා දැනට විශ්‍රාම ගෙන සිටින එම සේවකයින් හට අමාත්‍යාංශයේ කාර්යයන් යටතේ දැක්වෙන පරිදි ඉඩම් අභිමි ජනතාව සඳහා නව ගම්මාන හා නගර නිර්මාණ ඉදිකිරීම යටතේ වතු වලින් බාහිරව ස්ථිර නිවාස තට්ටු නිවාස ක්‍රමයට ප්‍රජාශාලාවක් සහිතව හා එම පවුල් සඳහා එක් කුඩා පොදු ගොවිපළ භූමියක් ලබාදීමෙන් ඔවුන්ගේ සතුන් තබා ගැනීමට පහසුකම් ද ලබාදීමෙන් ඔවුන් එම නිවාස වල පදිංචිය ප්‍රතික්ෂේප කිරීම අවම කල හැකිවීම මෙන්ම අමාත්‍යාංශයේ අරමුණු වලට ළඟාවිය හැකිවීම.
- 4.5 නිවාසලාභීන් තෝරාගැනීමේදී නිවැරදි නිර්ණායක අනුව තෝරාගත් බවට අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් තහවුරු කර ගත යුතුවීම හා එම අවස්ථාවේදීම ණය පදනම පිළිබඳව පැහැදිලි කොට එම සේවකයන් සමඟ අවශ්‍ය කොන්දේසි සහිතව ගිවිසුම් ගත විය යුතු වීම .
- 4.6 ඒ ඒ පළාත් අනුව BSR (ලැයිස්තුගත ගොඩනැගිලි මිල) පදනම් කර ගෙන ඉංජිනේරු ඇස්තමේන්තුව සකස් කිරීම හා ප්‍රමාණ පත්‍රයෙහි (BOQ) භාවිතා කල යුතු අමු ද්‍රව්‍ය වල තිබිය යුතු ගුණත්වය පැහැදිලිව සටහන් කල යුතු වීම.
- 4.7 සියලු ඉදිකිරීම් සඳහා ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශය අනුගමනය කරමින් ටෙන්ඩර් ප්‍රදානය හා කොන්ත්‍රාත්කරුවන්ට මුදල් ගෙවීම අමාත්‍යාංශය සෘජුවම සිදුකල යුතු වීම හා වතු අධිකාරිය සමඟ සම්බන්ධීකරණයට උපදේශන සේවාව හා අධීක්ෂණ කටයුතු සඳහා සහය ලබාගැනීම සඳහා පමණක් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය යෙදවිය යුතු වීම.
- 4.8 ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ නිර්දේශ ලබාගැනීමෙන් පසු ඒ අනුව ඉදිකිරීම් සැලසුම් කිරීමත් එම සැලසුම් අනුව ඉදිකිරීම් සිදු කරන බව අමාත්‍යාංශය විසින් අධීක්ෂණය කර තහවුරු කර ගත යුතු වීම.
- 4.9 නිවසක වටිනාකමින් අවම වශයෙන් මුල් අධියර සඳහා (භූමිය හා ප්‍රවේශ මාර්ග සැකසීමට) වැය වන වටිනාකමින් කොටසකට නිවාසලාභියාගේ ශ්‍රම දායකත්වය ලබාගැනීම හා එය නිසි පරිදි අමාත්‍යාංශයේ හා වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය උපදේශන සමාගමේ කාර්මික නිලධාරීන් මගින් අධීක්ෂණය කරවිය යුතු වීම.
- 4.10 තෝරාගත් කොන්ත්‍රාත්කරුගේ අන්තර් හා අවසාන බිල්පත් විෂයානුබද්ධ කාර්මික නිලධාරියකු හා අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ ඒකාබද්ධ මිණුම් ඉදිරිපත් කල යුතු වීම හා එම ඒකාබද්ධ මිණුම් පත්‍ර සමඟ බිල්පත් පරීක්ෂාකර උපදේශන සමාගම ලෙස කටයුතු කරන ආයතනයේ නිර්දේශය ලබාගෙන අමාත්‍යාංශය මගින් අනුමත කර ගෙවීම් කළ යුතු වීම.

- 4.11 අවසාන බිල්පත් ගෙවීමේ දී වැඩ කාර්යය නිමකළ බවට වැඩ අවසන් වාර්තාව කොන්ත්‍රාත්කරුගෙන් ලබාගෙන උපදේශන සමාගම විසින් වැඩ සම්පූර්ණ කළ බවට වාර්තාව ඉදිරිපත් කළ යුතු වීම හා රඳවා ගැනීම් ගෙවීමට පෙර අමාත්‍යාංශයේ නිලධාරියකු මඟින් හඳුනාගන්නා ලද අඩුපාඩු පිළිබඳ වාර්තාවක් ලබාගෙන ඒවා නිවැරදි කළ යුතුවීම.
- 4.12 අවසාන බිල්පත් සමඟ සියලුම වගකීම් සහතික හා ඇප ඉදිරිපත් කළ යුතුවීම.
- 4.13 ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් ණය අයවූ ප්‍රමාණය හා අයවිය යුතු ප්‍රමාණය එක් එක් ප්‍රතිලාභියා වශයෙන් වෙන්කර හඳුනාගැනීමට හැකි වන අයුරින් ණය නැවත අයකරගැනීම සම්බන්ධයෙන් නිසි පරිදි මුදල් රෙගුලාසි 501 (ඇ) හා 502 (ආ) පරිදි අමාත්‍යාංශය විසින් පොත් පත් නඩත්තු කළ යුතුවීම හා මේ දක්වා ණය අයවීම් සම්පූර්ණ කර ඇති ප්‍රතිලාභීන්ට ඔවුන්ගේ මුදල් නැවත වැටුපෙන් අයනොවිය යුතු බවට දැනුවත්වීමට ඒ බව ඔවුන් වෙත දැන්විය යුතු වීම.
- 4.14 පාලන බලය රජය සතු නොවන බැවින් වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය කළමනාකරණ සේවය සැපයීමේ වගකීමට අමතරව ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීම, කොන්ත්‍රාත් ප්‍රධානියා හා ගෙවීම් කිරීම ආදී වතුකර ප්‍රජාවට නිවාස පහසුකම් ලබාදීමේ ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමට සම්පූර්ණයෙන්ම යොදා ගනු ලබන අතර එහි ඉදිකිරීම් කාර්යයට අදාළ තාක්ෂණික නිලධාරීන් සිටීම, වතු හා අමාත්‍යාංශය අතර සම්බන්ධීකරණය සඳහා විශේෂයෙන් කටයුතු කිරීමේ හැකියාව හා සෑම ප්‍රදේශයකම ව්‍යාප්තව තිබීම සැලකිල්ලට ගෙන මෙම අමාත්‍යාංශය යටතේ ගැසට්කර ඇති මෙම ආයතනය රජයේ නීති රීති වලට යටත් රාජ්‍ය ආයතනයක් බවට පත් කිරීම.
- 4.15 එකම කාර්යය ඉටුකිරීමට අමාත්‍යාංශයට අමතරව නව අධිකාරියක් පිහිටුවා තිබීම ප්‍රායෝගික නොවන බැවින් එය නැවත සමාලෝචනයට ලක් කළ යුතු වීම.

 ඩබ්ලිව්.පී.සී.වික්‍රමරත්න
 විගණකාධිපති
 2022 ජූලි 27 දින.

අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන		අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ		මුදල් අමාත්‍ය නිරීක්ෂණ	වෙනත්
දිනය, අංකය හා මාතෘකාව	විස්තර	දිනය/අංකය	විස්තර		
1. වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය					
2006 නොවැම්බර් 30 දින තරුණ අභිවෘද්ධි සමාජ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ වැඩසටහන	2006 අගෝස්තු 25 දින තරුණ අභිවෘද්ධි හා සමාජ ආර්ථික සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය ස්ථාපිත කර ඇති අතර ජනාධිපතිවරයා විසින් අමාත්‍යාංශය යටතේ ගැසට් කර ඇති වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය මගින් අමාත්‍යාංශයේ වැඩසටහන් සඳහා සේවා ලබාගැනීමට බලාපොරොත්තුවන බව අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයේ දක්වා තිබුණි.	2006 දෙසැම්බර් 01 06/2249/240/005	සංදේශය සඳහා අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි.		
2. නායයෑම් සහ අධි අවදානම් ප්‍රදේශවල දින 100					
2.1) 2015/03/02 03/2015 (නායයෑම් සහ අධි අවදානම් ප්‍රදේශවල වතු ප්‍රජාවට දින 100 වැඩසටහන තුළ නිවාස ඉදිකිරීම)	දින 100 කොටසක් නායයෑම්වලින් බලපෑමට ලක්වූ හා අධි අවදානම් සහිත නායයෑම් ඇති ප්‍රදේශවල ජීවත්වන වැවිලි ප්‍රජාවන් සඳහා නව නිවාස 300ක් ඒකක පිරිවැය රු.මිලියන 1.2 ක් ලෙස ඉදිකිරීමට අනුමැතිය ඉල්ලා අමාත්‍ය මණ්ඩලයට සංදේශය ඉදිරිපත් කර ඇති බව දක්වා තිබුණි.	2015/03/18 15/0187/626/003	මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණ හා නැවත පදිංචි කිරීම ප්‍රතිසංස්කරණ හා හින්දු ආගමික කටයුතු සමඟ සලකා බැලීමෙන් අනතුරුව , සංදේශයේ යෝජිත නිවාස වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට අනුමැතිය ලබාදීමට තීරණය වී ඇති බව දක්වා තිබුණි.	සංදේශය සම්බන්ධව මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණ පරිදි 2015/03/18 දින පහත පරිදි දක්වා තිබුණි. 1) ස්වාභාවික විපත් හේතුවෙන් අවතැන්වූවන්ට නිවාස පහසුකම් සැපයීමට එකඟවන අතර වර්තමානයේ රජය විසින් අරමුදල් සපයනු ලබන වර්තමාන නිවාස වැඩසටහන්වල නිවාස	මීරියබැද්ද ස්වාභාවික විපත් පිළිබඳ විශේෂ අවස්ථාවක් සලකනු ලැබිය (2015/04/062019/12/1 9 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණ විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).

				<p>ඒකකයක විශදම රු.500,000ට වඩා වැඩි නොවිය යුතුය.</p> <p>2) එබැවින්,අවතැන්වූවන්ගේ අවශ්‍යතා සපුරාලමින් ජාතික නිවාස ප්‍රතිපත්තියට අනුකූලව 2015 අයවැය ඇස්තමේන්තුගත රුපියල් මිලියන 200 ක් තුළ මෙම යෝජිත වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජනා කෙරේ.</p> <p>3) කෙසේවෙතත්,අවතැන් වූ පවුල් සඳහා රුපියල් මිලියන 1.2 ක විශදමින් නිවසක් ඉදිකිරීම ප්‍රතිපත්තිය වශයෙන් එකඟ විය.</p>	
<p>2.2) 2015.04.06 හා අංක එස්/1/019 (වතුයටිතල පහසුකම් සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය)රජයේ දින 100 වැඩසටහනට සමගාමීව නාය යෑමෙන් , ගිනි ගැනීමෙන් හානියට පත් හා නායයෑමේ අධි</p>	<p>නායයෑමවලින් පීඩාවට පත් පවුල් සඳහා පූර්ණ ප්‍රධාන පදනම මත ලබාදීම සඳහා එක් නිවසක් සඳහා රු.මිලියන 1.2 බැගින් නිවාස 300 ක් ඉදිකිරීමට සංදේශය මගින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයෙන් පැහැදිලි කිරීම් අපේක්ෂා කර ඇති බව සඳහන්ව තිබුණි</p>	<p>2015.04.12 15/0412/626/003-1 (2015.04.08)</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩලයපහත කොන්දේසිවලට යටත්ව 2015/04/08 දිනඅමාත්‍යාංශ සංදේශය සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇති බව සඳහන්ව තිබුණි 1.මහාභාණ්ඩාගාරයේ අත්තිකාරම් මත ඉදිකරනු ලබන ඉංදියන් නිවාස 4000 සඳහා දරන පිරිවැය ප්‍රතිපූර්ණය කිරීම 2.ඉහළ අවධානම් සහිත නායයෑමේ ප්‍රදේශවල ජීවත්වන,ගින්නෙන්</p>	<p>මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවිගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	

<p>අවදානම් කලාප වල ජීවත්වන වතුප්‍රජනකාරී වෙනුවෙන් නිවාස ඉදිකිරීමේ වැඩසටහන.</p>			<p>නිවාස සම්පූර්ණයෙන්ම විනාශ වී තාවකාලිකව පාසල්, පන්සල් හා ප්‍රජා මධ්‍යස්ථාන වැනි පොදු ස්ථානවල නවාතැන් ගෙන සිටින හෝ පාසල්යන දරුවන් හා ගර්භනී මව්වරුන් සිටින පවුල් සඳහා ප්‍රමුඛත්වය ලබාදිය යුතු බව සඳහන්ව තිබුණි.</p>		
<p>3. නව ජීවන නිවාස ඉදිකිරීම</p>					
<p>3.1 නව ජීවන නිවාස සඳහා 2010 සිට 2014 දක්වා ඉදිරිපත් කල සංදේශයන් හා තීරණ විගණනයට ඉදිරිපත් ඌනාවිය.</p>					
<p>3.1) 2015.11.02 දිනැති හා CM/02/2015 අංක දරන වතු වැවිලි අංශයේ නිවාස ඉදිකිරීම වෙන්කළ මුදල් ප්‍රමාණය ඉහල නැංවීම සඳහා අනුමැතිය ඉල්ලීම</p>	<p>නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා රු.650,000 ක ප්‍රතිපාදනයක් ලබාදීමටත් රු.340,000 ක් 4%ක පොලියක් සහිතව වසර 15ක් තුල අයකරගනු ලබන ණයක් ලෙස හා රු.310,000 ක ආධාර ලෙස ලබාදීමටත් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමතය ඉල්ලා සංදේශය ඉදිරිපත් කර තිබුණි.</p>	<p>2015 නොවැම්බර් 19 දිනැති හා අංක අමප/15/1644/739 /004(2015 නොවැම්බර් 11)</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය අනුව මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවල අවසන් ඡේදයේ පරිදි නිවාස ඉදිකිරීම සඳහා ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම්වල සහාය ලබාගැනීමේ හැකියාව සොයාබලන ලෙස අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරියට නියම කර ඇති අතර සංදේශය සඳහා අනුමැතිය ලැබී තිබුණි.</p>	<p>(2015/11/02 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවිගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	

<p>3.3 2015.12.22</p> <p>වතුකරයේ ජනතාවගේ සමාජ නත්තුවේ සමාජ නත්තුවේ සමාජ නත්තුවේ ඉහළ නැංවීම සඳහා සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම</p>	<p>වතුකරයේ ජනතාවගේ සමාජ නත්තුවේ සමාජ නත්තුවේ සමාජ නත්තුවේ ඉහළ නැංවීම සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම</p>	<p>2016.01.21</p> <p>16/0007/739/001(2016.01.13)</p> <p>(2015/11/18 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය හා අංක 15/1510/739/002 දරණ අමාත්‍යාංශ සංදේශය විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ)</p>	<p>සටහන</p> <p>ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා සාකච්ඡා කර අනතුරුව පහත දැ තීරණය කර ඇත.</p> <p>1. වතුකර ජනතාවගේ සමාජ නත්තුව ගොඩනැංවීම සඳහා වන ජාතික ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම 2016-2020 ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අනුමැතිය ලබා දීම</p> <p>2. අදාළ ක්‍රියාකාරී සැලැස්මේ කටයුතු සංශෝධිත පිරිදි වසර 5 ක කාලපරිච්ඡේදය තුළ දී නිම කෙරෙන බවට සහතික ලීම පිණිස අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලෙස අමාත්‍යාංශ ලේකම්ට නියම කිරීම.</p>	<p>(2015/12/22 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවිගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	
<p>4 හරිත රන් නිවාස ව්‍යාපෘතිය 2017 වර්ෂයේ සිට) -</p> <p>2017.02.06</p> <p>දිනැති හා CM/02/2017</p> <p>අංක දරණ වතුකර ප්‍රජාව සඳහා නිවාස ඉදිකිරීම -එක් නිවසක් සඳහා වෙන් වූ මුදල රු.650,000 සිට</p>	<p>එක් නිවාසයක් සඳහා වෙන් කරන ලද මුදල් 650,000 සිට රු.1,000,000 ක් දක්වා වැඩි කිරීමටත් එයින් රු.480,000 ක් ප්‍රදාන ලෙසත් රු.520,000 වසර 15 ක කාලයකින් ප්‍රතිලාභීන්ගෙන් අයකරගන්නා ණය මුදලක් ලෙස ලබා දීමටත්, නාය ගැමෙන් පිඩාවට පත්ව ඇති පවුල් වලට සහ නායගැමේ</p>	<p>2017.03.01</p> <p>17/0306/739/002(2017.02.21)</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය සංදේශය සඳහා ලැබී තිබුණි</p>	<p>2017.02.17 දින මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණය සංදේශයට එකඟත්වය දක්වා තිබුණි</p>	

<p>රු.1,000,000 දක්වා වැඩි කිරීම</p>	<p>අවධානම සහිත ප්‍රාදේශවල ජීවත් වන ,එම ප්‍රදේශවලින් ඉවත්වන ලෙස දැනුම දී ඇති පවුල්වලට නිවසක් ඉදිකිරීම සඳහා අවශ්‍ය සම්පූර්ණ පිරිවැයම ප්‍රධානයක් ලෙස ලබා දීමටත් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමතය ඉල්ලා තිබුණි</p>				
<p>5) වතු සේවකයින්ට නිවසක නිමකාරීත්වය</p> <p>5.1) 2015/3/31</p> <p>10/2015</p> <p>වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය(වතු සේවකයින්ට ඉඩම් අයිතිය සමග සැබෑ නිවසක නිමකාරීත්වය ලබාදීම සඳහා 100 වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීම)</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය මගින් තෝරාගත් ප්‍රතිලාභීන් සඳහා ඔප්පු ලබාදීමට ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව සතු ඉඩම් නිදහස් කරගැනීමට භාණ්ඩාගාරයෙන් හා ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගමින් අනුමැතිය ලබාගැනීමට,මැණුම් දෙපාර්තමේන්තුව මගින් නිසි මැණුම් සිදුකිරීමට,ජනතා වතු සංවර්ධනමණ්ඩලය හා ශ්‍රී ලංකා රාජ්‍ය වැවිලි සංස්ථාව විසින් අධ්‍යක්ෂමණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඇතිව එම ඉඩම්, ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවට ලබාදීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ඉල්ලා තිබූ අතර එයට අමතරව,</p> <p>2.වතු කම්කරුවන් සඳහා</p>	<p>2015/04/23</p> <p>අංක 15/0364/612/012 (2015/04/08)</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි සංදේශයෙහි යෝජනාවට ප්‍රතිපත්තිය වශයෙන් අනුමැතිය ලබාදී තිබූ අතර මුදල් අමාත්‍යවරයා ඉස්මතු කර ඇති කරුණු පිළිබඳ සවිස්තර වාර්තාවක් වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට අමාත්‍යවරයා හරහා කැබිනට් මණ්ඩලය වෙත යොමු කිරීමට නියම කර තිබුණි</p>	<p>සංදේශය සම්බන්ධව 2015/04/08 මුදල් අමාත්‍යතුමා පහත සඳහන් තොරතුරු ඇතුළුව සවිස්තර වාර්තාවක් වතු කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් විසින් අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කළ යුතුව දක්වා තිබුණි</p> <p>i) මෙම ඉඩම්වලට අදාළව හඳුනාගෙන ඇති ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව</p> <p>ii) ඉඩම් පැවරීම සඳහා ඉඩම් තෝරාගැනීමේ ක්‍රමය</p> <p>iii) ඉඩම්වල වර්තමාන තිත්කම</p> <p>iv) ඉඩම් පිහිටි ස්ථාන</p> <p>(v) ඉඩම් පැවරීමේදී ඉදිරිපත් කලයුතු ලේඛන</p> <p>vi) වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ යාන්ත්‍රණය</p>	<p>සංදේශය සම්බන්ධව 2015/04/06 දී නැති වැවිලි කර්මාන්ත යටිතල සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය ඉදිරිපත් කර ඇති නිරීක්ෂණ අනුව වතු සේවකයන් නොවන අයට සමානව සැලකිය යුතු බව දක්වා තිබුණි</p>

				<p>පර්චස් 7 ක ඉඩමක හිමිකාරීත්වය සහතික කිරීම සඳහා බැංකුගත ලේඛනයක් ලබාදීමට</p> <p>3.නීත්‍යානුකූල නොවන පරිදි තෙවන පාර්ශවයක් වෙත පවරා දී ඇති නිවාස වතු සේවක සමූපකාර සමිති විසින් නැවත පවරා ගැනීම මගින් නීත්‍යානුකූල නොවන පැවරීම නවතා දැමීමට.</p> <p>4.ප්‍රතිලාභීන් තෝරාගැනීම සඳහා පහත සඳහන් ප්‍රමුඛතා පිළිවෙල අනුව සිදු කිරීමට.</p> <p>a) ස්වාභාවික විපත්වලට ගොදුරු වූවන්</p> <p>b) තෙවන පාර්ශවයකට නීතිවිරෝධී මාරුවීම් නොකර ,ණය ගෙවීම් සම්පූර්ණ කර තවමත් එම නිවසේ ජීවත් වන පුද්ගලයින්</p> <p>c) ඉන්දියානු නිවාස යෝජනා ක්‍රමය සහ ඒ හා සමාන නිවාස යෝජනා ක්‍රම සඳහා දැනටමත් තෝරාගෙන ඇති ප්‍රතිලාභීන්</p> <p>d) වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරය විසින් හඳුන්වා දී ඇති පුදුසුකම් නිර්ණායක මත ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් විසින් හඳුනාගත් ප්‍රතිලාභීන්.</p> <p>e) තමන්ගේම නිවසක් නතාගැනීමට හැකි ප්‍රතිලාභීන්.</p>
--	--	--	--	---

	f) වතු කාර්ය මණ්ඩල සමාජික පවුල් අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි		සංදේශය ඇමතිතුමාගේ සමග සලකා සාකච්ඡා කිරීමේදී සංදේශයේ යෝජනා ඉඩම් ඇමතිතුමා සාකච්ඡා කර සලකා බැලීම පිණිස, අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඒකාබද්ධ යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස, අමාත්‍යාංශයේ ඇමතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටීමට තීරණය කර තිබුණි (2017/07/11 හා 2017/07/25 දිනයන්හි අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ)	සංදේශයට අදාළව 2016.10.04 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණ අනුව i) ඉඩම් කට්ටි සඳහා හිමිකම් ඇති ප්‍රතිලාභීන්/පවුල් සංඛ්‍යාව ii) සේවක නොවන පවුල් නිලධාරීන් එම සංඛ්‍යාව iii) භූමියේ පිහිටීම (දිස්ත්‍රික් පදනමින්) iv) ව්‍යාපෘතිය සහ මුදාහැරිය යුතු ඉඩම් ප්‍රමාණය හා ඊට අදාළ වතු සමාගම් v) ව්‍යාපෘතිය සහ අවශ්‍ය අරමුදල් ප්‍රමාණය vi) අරමුදල් සපයන ප්‍රභවයන් vii) ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු හා ව්‍යාපෘති වාර්තාව අනුමැතිය සඳහා ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුවට හා ඉඩම් සම්බන්ධ කාරණාවක් බැවින් ඉඩම්	
5.2) 2016.09.22 දිනැති හා CM/07/2016 අංක දරණ වතුකර ජනතාවට ඉඩම් හිමිකාරිත්වය සහ සුදුසු නිවාස ලබාදීම.	1. වතුල නීත්‍යානුකූල පදිංචිකරුවන්ට පර්චස් 07 ක බිම් ප්‍රමාණයක් සඳහා බැංකුවේ තැබිය හැකි, පැවරිය හැකි හිමිකම් ඔප්පු ලබාදීමට 2. ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය විසින් ලබාදුන් නිර්දේශ මත පදනම් වෙමින් හඳුනාගත් ඉඩම් ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් විසින් ගෙවන බදුකුලී මුදල් ප්‍රමාණ ඉහත සඳහන් කළ පරිදි නිදහස් කළ භූමි භාගයන්ට ගැලපෙන අන්දමින් වෙනස් කිරීමට 3. පාර්ශවකරුවන් විසින් නීතිවිරෝධී අන්දමින් පිටස්තර පුද්ගලයින් වෙත පැවරීම වලක්වාලීම සඳහා උචිත යාන්ත්‍රණයක් සකස් කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමතය ඉල්ලා සංදේශය ඉදිරිපත් කර තිබුණි	2016.10.19 හා අංක 16/1950/739/007(2016.10.11) 2016.10.25(amended meeting)	සංදේශය ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමග සලකා සාකච්ඡා කිරීමේදී සංදේශයේ යෝජනා ඉඩම් ඇමතිතුමා සාකච්ඡා කර සලකා බැලීම පිණිස, අමාත්‍ය මණ්ඩලය වෙත ඒකාබද්ධ යෝජනාවක් ඉදිරිපත් කරන ලෙස, අමාත්‍යාංශයේ ඇමතිතුමාගෙන් ඉල්ලා සිටීමට තීරණය කර තිබුණි (2017/07/11 හා 2017/07/25 දිනයන්හි අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ)	සංදේශයට අදාළව 2016.10.04 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණ අනුව i) ඉඩම් කට්ටි සඳහා හිමිකම් ඇති ප්‍රතිලාභීන්/පවුල් සංඛ්‍යාව ii) සේවක නොවන පවුල් නිලධාරීන් එම සංඛ්‍යාව iii) භූමියේ පිහිටීම (දිස්ත්‍රික් පදනමින්) iv) ව්‍යාපෘතිය සහ මුදාහැරිය යුතු ඉඩම් ප්‍රමාණය හා ඊට අදාළ වතු සමාගම් v) ව්‍යාපෘතිය සහ අවශ්‍ය අරමුදල් ප්‍රමාණය vi) අරමුදල් සපයන ප්‍රභවයන් vii) ව්‍යාපෘතියේ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු හා ව්‍යාපෘති වාර්තාව අනුමැතිය සඳහා ජාතික සැලසුම් දෙපාර්තමේන්තුවට හා ඉඩම් සම්බන්ධ කාරණාවක් බැවින් ඉඩම්	

<p>5.3) 2016.11.22 දිනැති හා CM/08/2016 අංක දරණ (කඳුරට නවගම්මාන යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය , වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය හා ඉඩම් අමාත්‍යාංශ ඒකාබද්ධ යෝජනාව) වතුකර ප්‍රජාව සඳහා ඉඩම් හිමිකාරිත්වය සහ උචිත නිවාස පහසුකම් ලබාදීම</p>	<p>සංදේශය අනුව නිවසක් සඳහා පර්චස් 07 බැහින් ඉඩම් ලබාදීමට 2017 අයවැයෙහි ඡේද 308 අනුව කටයුතු කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලයට නිර්දේශ කර තිබුණි.</p>	<p>2016.12.08 16/2481/739/007-I(2016.12.06)</p>	<p>2016 දෙසැම්බර් 06 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය, මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ කොන්දේසි I සිට VI දක්වා ක්‍රියාත්මක කිරීමට යටත්ව අනුමැතිය ලබාදී තිබුණි.</p>	<p>අමාත්‍යාංශය ඒකාබද්ධ කැබිනට් සංදේශයක් හා එම ව්‍යාපෘති වාර්තාව අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කලයුතු බව සඳහන්ව තිබුණි.</p>	
				<p>සංදේශය සම්බන්ධව මුදල් අමාත්‍යාංශයේ 2016.12.05 දිනැති නිරීක්ෂණවල ඡේලි කාමරවල ජීවත්වන සෑම පවුලකටම පැහැදිලි හිමිකම් ඔප්පුවක් සහිත ඉඩම් පර්චස් 07 ක් ලබා දීමේ යෝජනාවට එකඟත්වය පල කර තිබූ අතර, ඒ සඳහා, i) අමාත්‍යාංශය විසින් 2016.09.22 දිනැති අංක සීසී/16/1950739/007 කැබිනට් සංදේශය ප්‍රකාරව ක්‍රියාකාරී සැලැස්මක් සකස් කිරීමට. ii) අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ සලකා බැලීම සඳහා ඉහත ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම ඉදිරිපත් කිරීමට. iii) නිවාස අරමුණු සඳහා ඵලදායී නොවන ඉඩම් තෝරාගැනීමට iv) තෝරාගත් පවුල්වල අවම වශයෙන් එක් පවුලේ සාමාජිකයෙකු</p>	

				<p>හෝ අදාළ වතු සමාගමේ/වතුයායේ සේවකයෙකු විය යුතු බවට</p> <p>v) අදාළ වතු සමාගමවලින් අනුමැතිය අමාත්‍යාංශය විසින් ලබාගත බවට</p> <p>vi) ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රගතිය සෑම මාස තුනකට වරක් අමාත්‍ය මණ්ඩලයට වාර්තා කළ බවට, යන කොන්දේසි ඇතුළත් කර තිබුණි.</p>	
<p>5.4) 2017.01.16 දිනැති හා CM/01/2017 අංක දරණ නවගම්මාන ඇතිකිරීමේ සංකල්පය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන හුවිඩ්ල් නිවාස ව්‍යාපෘතියෙහි ප්‍රතිලාභීන්ට ඉඩම් නිවිකාරත්වය සහ යෝග්‍ය නිවාස ලබාදීම</p>	<p>නවගම්මාන නිර්මාණය කිරීමේ සංකල්පය යටතේ හුවිඩ්ල් නගර ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රතිලාභීන් 71 ක් දෙනෙකුට ඉඩම් ඔප්පු නිකුත් කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි.</p>	<p>2017.01.25 17/0134/739/001(2017.01.24)</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය සංදේශය සඳහා ලැබී තිබුණි.</p>	<p>2017.01.23 දිනැති මුදල් අමාත්‍යවරයා සංදේශයට එකඟත්වය පල කර තිබුණි.</p>	

<p>5.5) 2017.06.21 දිනැති හා CM/05/2017 අංක දරණ වතු නිවාස ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභීන්ට ඉඩම් හිමිකම හා සුදුසු නිවාස ලබා දීම.</p>	<p>"නව ජීවන" නිවාස වැඩ සටහන සහ "හරිත රත්" නිවාස වැඩසටහන යටතේ 2010 වර්ෂයේ සිට 2016 දක්වා ඉදිකළ නිවාස සඳහා අදාළ හිමිකම් ඔප්පු නිකුත් කිරීම සඳහා අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමතය ඉල්ලා තිබුණි.</p>	<p>2017.07.12 17/1323/739/001- I(2017.07.04) (වැවිලි කර්මාන්ත ඇමතිගේ ඉල්ලීම මත කල්තබා ඇත) 2017/7.11 2017/07/25 2017.08.16(2017/08/09)</p>	<p>ආපදා කළමනාකරණ ඇමතිතුමාගේ, ඉඩම් සහ පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ ඇමතිතුමාගේ සහවැවිලි කර්මාන්ත ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවලට අවධාරණය කරනු ලැබ ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන, එම අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් හා එක්ව ඒ අනුව යෝග්‍ය පියවර ගැනීමට යටත්ව අනුමැතිය ලබා දී තිබුණි.</p>	<p>2017.06.30 මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණය සංදේශයට එකඟත්වය දක්වා තිබුණි.</p>	<p>ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය (2017.07.20) ----- -1972 අංක 1 දරණ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත පැවරී ඇති, පසුකාලීනව වැවිලි සංස්ථාව හා ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත කළමනාකරණය සඳහා භාර දී ඇති ඉඩම්වල පදිංචි වතු කම්කරුවන් වෙත ඔප්පු ලබාදීමේ ලක්ෂ්‍ය වැඩිපිළිවෙල සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවය පළ කරමි. -ඉහත ආයතන හා පසුකාලීනව එම ආයතන විසින් වතු සමාගම් වෙත කළමනාකරණය භාර දී ඇති ඉඩම්වල පදිංචි වතු කම්කරුවන් සඳහා ඔප්පු ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය, එකී ඉඩම් මැනුම් කර ඉඩම් කොමිෂන් සභාව වෙත ප්‍රත්‍යාදීෂ්ඨ කර ගැනීමෙන් පසුව කට්ටිකරුවන්ගෙන් අදාළ මුදල් කොමිෂන් සභා විකුලේ පරිදි අයකර</p>
--	--	--	--	---	---

ගැනීමෙන් පසුව ඉඩම්වල හිමිකාරිත්වය සතු ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව මඟින් සිදු කළ යුතු බව නිර්දේශ කරමි.
 ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍ය(2017.07.13)

 -නායයැමේ අවධානයට ලක්වූ ප්‍රදේශයෙහි නැවත පදිංචි කිරීමට අදාළව කළුතර හා මාතර දිස්ත්‍රික්කවල සංවර්ධන කටයුතු සඳහා භූමි පරීක්ෂා කර වාර්තා ලබාදීම සැලසුම් කර ඇති බව දන්වන අතර අනෙක් දිස්ත්‍රික්කවල දී තෝරාගත් ඉඩම්වල ඉදිකිරීම්වලට ප්‍රථම ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානයේ නිරීක්ෂණ ක්‍රියාත්මක කිරීම සුදුසු බව යෝජනා කරමි.
 වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යවරයා(2017.07.25)

 1.සංදේශය යාකර ඇති නිවාස ව්‍යාපෘති ලේඛනය අධ්‍යයනය කිරීමේදී පහත සඳහන් ආකාරයේ නිවාස ව්‍යාපෘති ඇති බවට

				<p>නිරීක්ෂණය විය.</p> <p>a) අදාළ සමාගම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල එකඟතාවය හා ස්වර්ණමය කොටස් හිමිකරුවන් අනුමැතිව සහිතව නිමකර ඇති නිවාස ව්‍යාපෘති</p> <p>b) අදාළ සමාගම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල එකඟතාවය ඇතත් ස්වර්ණමය කොටස් හිමිකරුවන් අනුමැතිව නොමැතිව නිමකර ඇති නිවාස ව්‍යාපෘති</p> <p>c) අදාළ සමාගම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල එකඟතාවය හා ස්වර්ණමය කොටස් හිමිකරුවන් අනුමැතිව නොමැතිව නිමකරමින් පවතින හෝ ඉදිකිරීම් ආරම්භ කර නොමැති නිවාස ව්‍යාපෘති</p> <p>2.ඒ අනුව ,a හි නිවාස ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභීන් සඳහා අදාළ හිමිකම් ඔප්පු නිකුත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් විරුද්ධතාවයක් නොමැත.</p> <p>3. b හි සඳහන් නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා ස්වර්ණමය කොටස්</p>
--	--	--	--	---

<p>5.6) 2017.07.19 දිනැති හා CM/07/2017 අංක දරණ වැවිල් ප්‍රජාව වෙත ඉඩම් හිමිකම හා සුදුසු නිවාස පහසුකම් ලබාදීම.</p>	<p>2016.12.06 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ ඉල්ලා සිටි පරිදි සවිස්තරාත්මක කාර්යාල සැලැස්මක් ඉදිරිපත් කිරීම.</p>	<p>2017.08.09 17/1581/739/001- II(2017.08.01)</p>	<p>මුදල් ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණවලට අවධාරණය කරනු ලැබ ඇති කරුණු කෙරෙහි නිසි සැලකිල්ලක් දක්වන ලෙස අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයාට නියම කර තිබුණි.</p>	<p>(2015/07/19 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවිගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	<p>හිමිකරුගේ අනුමැතිය ලබාගැනීමට කටයුතු කරමින් සිටින බැවින් අදාළ අනුමැතිය ලැබීමෙන් අනතුරුව හිමිකම් ඔප්පු ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් සුදුසු කටයුතු කලයුතුය. 4.c හි සඳහන් නිවාස ව්‍යාපෘති සඳහා අප අමාත්‍යාංශයට ඉල්ලීම් ඉදිරිපත්ව නොමැති අතර එක් එක් සමාගම්වලට අයත් වනු කළමණාකාරිත්වය සමඟ ස්ථානීය පරීක්ෂණ සිදුකර ,ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ අනුමැතිය සහිතව අදාළ අනුමැතින් ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව ඉදිරි කටයුතු කිරීම සුදුසුය.</p>
--	--	---	---	--	--

<p>5.7) 2017.10.04 දිනැති හා CM/09/2017 අංක දරණ වතු නිවාස හරහා ප්‍රතිලාභ ලබන්නන් වෙත ඉඩම් නිම්කාරිත්වය හා සුදුසු ලබාදීම.</p>	<p>1.හරිත වැඩසටහන 2017 2,551 2.ඉතිරියානු ප්‍රදාන ඉදිකෙරෙන නිවාසවල පළමු අදියර -නිවාස 1,134 3.මීරියබැදි නිවාස වැඩසටහන 2015-නිවාස 75 සඳහා හිමිකම් ඔප්පු ලබාදීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි.</p>	<p>2017.10.24 17/2281/739/001-III (2017.10.17) හා 2017.10.27 (2017.10.24) සංශෝධිත තීරණය</p>	<p>සංදේශයට වැඩබලන මුදල් ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සහ ආපදා කළමණාකරණ ඇමතිතුමාගේ, ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණසමඟ සලකා බලා සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව පහත දැනීරණය කරන ලදී. 01. සංදේශයේ සඳහන් වැඩසටහන් සඳහා ඔප්පු නිකුත් කිරීමට 02.ආපදා කළමණාකරණ ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ වල අවසන් ඡේදයෙහි , ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ වල අවසන් ඡේදයෙහි හා වැඩ බලන මුදල් හා ජනමාධ්‍ය ඇමති තුමාගේ නිරීක්ෂණවල (ආ) ඡේදයෙහි අවධාරණය කරනු ලැබ ඇති කරුණු සැලකිල්ලට ගෙන යෝග්‍ය පියවර ගන්නා ලෙස අමාත්‍යාංශ ලේකම්ට නියම කර තිබුණි.</p>	<p>2017.10.16 දින මුදල් හා ජනමාධ්‍ය අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණ ප්‍රකාරව . (අ) අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහනේ යෝජනාවට සඳහා එකඟවී ඇති අතර. (ආ) අනාගතයේදී මෙවැනි ව්‍යාපෘති සඳහා ඉඩම් තෝරාගැනීමේ දී වගාවන් නොමැති ඉඩම් කොටස් තෝරා ගැනීම කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කිරීම සුදුසු බව දක්වා තිබුණි..</p>	<p>ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය(2017.10.17) ----- -1972 අංක 1 දරණ ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනත යටතේ කොමිෂන් සභාව වෙත පැවරී ඇති, පසුකාලීනව වැවිලි සංස්ථාව හා ජනතා වතු සංවර්ධන මණ්ඩලය වෙත කළමනාකරණය සඳහා භාර දී ඇති ඉඩම්වල පදිංචි වතු කම්කරුවන් වෙත ඔප්පු ලබාදීමේ ලක්ෂ්‍ය වැඩිපිළිවෙල සම්බන්ධයෙන් එකඟතාවය පළ කරමි. -ඉහත ආයතන හා පසුකාලීනව එම ආයතන විසින් වතු සමාගම් වෙත කළමනාකරණය භාර දී ඇති ඉඩම්වල පදිංචි වතු කම්කරුවන් සඳහා ඔප්පු ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය , එකී ඉඩම් මැනුම් කර ඉඩම් කොමිෂන් සභාව වෙත ප්‍රත්‍යාදිෂ්ඨ කර ගැනීමෙන් පසුව කට්ටිකරුවන්ගෙන් අදාළ මුදල් කොමිෂන් සභා විකුලේබ පරිදි අයකර</p>
--	---	---	---	---	---

<p>ගැනීමෙන් පසුව ඉඩම්වල හිමිකාරිත්වය සතු ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව මඟින් සිදු කළ යුතු බව නිර්දේශ කරමි.</p>	<p>ආපදා කළමණාකරණ අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණ (2017.10.17)</p> <p>-----</p>	<p>2014 ඔක්තෝබර් මස බදුල්ල දිස්ත්‍රික්කයේ මීරියබැද්ද නායයාම් ආපදාව නිසා පවුල් 75කට නිවාස අහිමි විය.මෙම පවුල් නැවත ලියාපදිංචි කිරීම සඳහා මකල්දෙනිය ප්‍රදේශය තෝරාගෙන බදුල්ල දිස්ත්‍රික් ලේකම්ගේ මෙහෙයවීම සහ ආපදා කළමණාකරණ අමාත්‍යාංශයේ දී අධීක්ෂණය යටතේ නව නිවාස 75 ක් ඉදිකිරීමේ ව්‍යාපෘතිය 2015 වර්ෂයේ දී ආරම්භ කරන ලදී.මෙම ඉදිකිරීම් ව්‍යාපෘතියට විදුලිය ලබා දීම,ජල පහසුකම් , අභ්‍යන්තර මාර්ග ඉදිකිරීම ,අලිවැට ඉදිකිරීම සහ කාණු පද්ධතිය ඉදිකිරීම සහ ආපදා අවදානම අවම වන</p>

<p>5.8) 2017.11.08 දිනැති හා CM/11/2017 අංක දරණ වතු නිවාස</p>	<p>2017/10/04 පවත්වන ලද අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයේ ආපදා කළමනාකරණ අමාත්‍යාංශය විසින් ඉඩම් හා නිවාස විකිණීම කල නොහැකි බව, ඉඩම් පැවරීමේ</p>	<p>2017.12.07 17/2601/739/001-iv(2017/11/21)</p>	<p>ඇමතිතුමා පැමිණ සිටින රැස්වීමකදී සාකච්ඡාවට ගැනීමට පිණිස , මිලහඳැස්වීමට කල්තබා තිබුණි..</p>		<p>පරිදි කණ්ඩායම් ඉදිකිරීම සිදු කරන ලදී. මේ සඳහා රු.මි.146 ක මුදලක් වැය කෙරෙණි. ඉදිකිරීම් කටයුත් ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව විසින් සම්පූර්ණ කොට 2016 ඔක්තෝම්බර් මස නිවාස ප්‍රතිලාභීන් වෙත ලබා දෙන ලදී.</p> <p>ඒ අනුව ඉහත නිවාසලාභීන් සඳහා හිමිකම් ඔප්පු ලබා දීම පිළිබඳව විරුද්ධතාවයක් නොමැති' අතර හිමිකම් ඔප්පු ලබා දීමේ දී පහත සඳහන් කොන්දේසි ඇතුළත් කිරීම සුදුසු බව නිර්දේශ කරමි.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ඉඩම් හා නිවාස විකිණීම කළ නොහැකි බව. - ඉඩම් පැවරීමේ දී ඉඩම් සංවර්ධන ආඥාපනතේ 3 වන උපලේඛණය ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතු බව .
---	--	--	--	--	--

<p>ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රතිලාභීන්ට ඉඩම් හිමිකම සහ සුදුසු නිවාස ලබාදීම.</p>	<p>දී ඉඩම් සංවර්ධන ආඥා පනතේ 3 වන උපලේඛනය ප්‍රකාරව කටයුතු කල යුතුව අනුමත කර තිබීම සංශෝධනය කිරීමට අමටය මණ්ඩල එකඟතාව ලබාගැනීමට සංදේශය ඉදිරිපත් කර තිබුණි.</p>	<p>2019/07/24 19/1533/117/045(2019/07/19)</p>	<p>අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ 2019/06/17 දිනැති නිරීක්ෂණ සහ මුදල් ඇමතිතුමාගේ, ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ ඇමතිතුමාගේ සහ අමාත්‍යාංශයේ ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ හා වැඩිලි කර්මාන්ත ඇමතිතුමා විසින් මෙම රැස්වීමේදී සිදුකරන ලද වැඩිදුර කරුණු සලකා බලා සංදේශයේ දක්වා ඇති කරුණු සඳහා අනුමතය ලැබී තිබුණි.</p>	<p>2019/06/17 මුදල් ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණය පරිදි වසර 99 ක කල්බදු පදනම මත වතු සේවකයින් සඳහා ඔප්පු නිකුත් කිරීමේ යෝජනාවට විරුද්ධත්වයක් නොමැති බව මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණවල දක්වා තිබුණි.</p>	<p>අතිගරු ජනාධිපතිතුමාගේ 2019/06/17 දිනැති නිරීක්ෂණ (19/1533/117/045) ----- 1. මෙම යෝජනාව පිළිබඳව මාගේ විරුද්ධත්වයක් නොමැත. 1994-2017 කාල සීමාව තුළදී ණය සහ සහනාධාර මින් නිවාස ඉදිකරන ලද සමහර වතු සේවකයන්ට ඔප්පු ලබාදී තිබීමත්, එම ක්‍රියාවලියම අනුගමනය කරන ලද ඇතැම් වතු සේවකයන්ට ඔප්පු හිමිකම ලබා නොදීමත් නිසා ඇතිවී ඇති සමතුලිතතාවයට විසඳුමක් මින් ලැබෙනු ඇත. 2. ඔප්පු මගින් මෙවැනි ඉඩම් පැවරීම පවුලේ සාමාජිකයන්ට පමණක්</p>
<p>5.9) 2019.05.16 දිනැති හා 46/2019 අංක දරණ 1994 සිට විවිධ නිවාස යෝජනා ක්‍රම යටතේ දැනටමත් නිවාස ඉදිකර ඇති වතු කම්කරුවන් සඳහා ඔප්පු නිකුත් කිරීම</p>	<p>එම ස්ථානයේම වාසය කරන ප්‍රතිලාභීන් ගේ බිරිඳ/සැමියාගේ දරුවන්ට හෝ ලේඥානීන්ට පමණක් මාරු කළ හැකිවන පරිදි වසර 99 ක කල්බදු ඔප්පු නිකුත් කිරීම. 2. ප්‍රතිලාභීන් සඳහා ඔප්පු නිකුත් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කිරීම සඳහා ස්වර්ණ කොටස් හිමියා ලෙස භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ බලතල වැඩිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරයාට පවරාදීම 3 ඇස්තමේන්තුගත වියදම්වන රු. මිලියන 331 ක මුදල වෙන්කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමතය සංදේශය මගින් ඉල්ලා තිබුණි.</p>				

					<p>සීමා කිරීමේ අවශ්‍යතාවයක් ඇත. එසේ නොවුවහොත් වතුඉඩම් වලට කිසිසේත්ම සම්බන්ධතාවයක් නොමැති පුද්ගලයන්ට එම ඉඩම් වල නිමිකාරිත්වය ලැබීමට අවකාශ ඇත. වතුකරයට අදාළව කරන ලද සමාජ සමීක්ෂණවලට අනුව වතුසේවකයන් අධික ණයබරින් පීඩාවිදින අතර , අධික ලෙස මත්පැන් භාවිතයට ද ඇඹිබැහි වී ඇති බව පැහැදිලි වේ. මෙවැනි පරිසරයක නීතිවිරෝධී ලෙස තමන් සතු ඉඩම් අත්සතු කිරීමටද ඉඩ ඇත. එතුළින් විවිධ සංකීර්ණ සාමාජීය ප්‍රශ්න ඇතිවිය හැකිය. මේ සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණය අවධියෙන් සිටිය යුතුය. 3. ඔප්පු ලබාදීම සඳහා යොදාගන්නා නිර්ණායක පැහැදිලිව විනිවිදභාවයෙන් යුක්තව දැක්විය යුතු අතර , එමඟින් කිසිදු පවුලක් හෝ නිවාස වාසී පුද්ගලයෙකු හෝ වත් කළමනාකරණය තුළින්</p>
--	--	--	--	--	--

				<p>අසාධාරණයකට ලක් නොවන අතර එමඟින් ඒ සඳහා සත්‍ය වශයෙන් ම සුදුසුකම් සපුරන ලබන ප්‍රතිලාභීන් තෝරා ගැනීමට වතු කළමනාකරණය සවිබල ගැන්වෙනු ඇත.</p> <p>ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය (2019.06.17)</p> <p>-----</p> <p>උකිත අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශයේ සඳහන් 1,2,3 යෝජනා සඳහා එකස වෙමි.</p> <p>-රජය විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද විවිධ වැඩසටහන් යටතේ වතු කම්කරු නිවාස සඳහා ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාවේ ඉඩම් සඳහා සින්නක්කර ඔප්පු ලබා දී තිබියදී , වතුකම්කරුවන් කොටසකට නේවාසික කටයුතු සඳහා බදුඔප්පු ලබාදීමේදී සමාජීය විෂමතාවයක් ඇතිවන බවද නිරීක්ෂණය කරමි.</p> <p>-තවද ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ පනතේ</p>
--	--	--	--	---

					<p>27 වන වගන්තිය අනුව ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සතු ඉඩමක් පවරා දෙන්නේ නම් ගාස්තු අයකිරීමකින් තොරව පවරා දීම ගැටළු සහගත බැවින්, දැනට වතුකම්කරු නිවාස යෝජනා ක්‍රමයේදී අනුගමනය කරනු ලබන ක්‍රමවේදය ක්‍රියාත්මක කර තිබුණි..</p>
<p>5.10) 2019.07.26 දිනැති හා CM/02/2019 අංක දරණ පෞද්ගලික හිමිකාරීත්වය සහිත වතු වල නිත්‍යානුකූල අයිතිය ලබාදීම හා නිවාස ඉදිකිරීම.</p>	<p>නිවාස ඉදි කිරීමට අවශ්‍ය පර්චස් 7 බැගින් ඉඩම් සපයනු ලබන පෞද්ගලික හිමිකාරීත්වය ඇති වතු වල ප්‍රතිලාභීන්ගේ නමට ලබා දෙන නිරවුල් ඔප්පු සහිතව නිවාස ඉදිකිරීමට හා යටිතල පහසුකම් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් ඉඩම් නීත්‍යානුකූලව නිදහස් කරගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි..</p>	<p>2019.08.14(මිලිග රැස්වීමට කල්තබා ඇත.) 19/2127/124/003(2019.08.06)</p>		<p>(2019/07/26 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවිගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	
<p>6) ඉන්දියානු නිවාස ඉදිකිරීම</p>					
<p>6.1) 2016.01.18 දිනැති හා CM/01/2016 අංක දරණ ඉන්දිය රජයේ ආධාර මත ඒවා මධ්‍යම</p>	<p>අමාත්‍යාංශය හා ඉන්දියානු මහ කොමසරිස් කාර්යාලය අතර හුවමාරු ලිපියක් අත්සන් කිරීම, නිවසක් සඳහා ජලය සහ විදුලිය ලබාදීමට ආණ්ඩුව මගින් රු.120,000 ක් ඉදිරි වසර 3 තුළ වැය කිරීමට හා නිවසක් සඳහා PHDT</p>	<p>2016.02.11 16/0120/739/002(2016.02.03)</p>	<p>2016 ජනවාරි 18 දිනැති CN/01/2016 අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහනට අනුමැතිය ලැබී තිබුණු අතර ඒ වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද මුදල් අමාත්‍යාංශ නිරීක්ෂණ විගණනයට ඉදිරිපත්</p>	<p>((2015/01/18 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවිගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	

<p>පළාත්වල වතුකරයේ ජනතාවට නිවාස 4000 ක් ඉදිකිරීම.(ඉන්දී යානු රජය සහ ශ්‍රී ලංකා රජය අතර උතුරු,තැගෙන තීර,මධ්‍යම හා ඌව පළාත්වල ඉන්දියානු ප්‍රධාන යටතේ නිවාස 4900 ක් ඉදිකිරීමට 2012 ජනවාරි 17 දින අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කලා ඇත.)</p>	<p>ආයතනයට නිවසක් සඳහා (රු.1,120,000 X 1.5) 16,800 බැගින් ගෙවීම කිරීමට අමාත්‍ය මණ්ඩලයෙන් අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි.</p>		<p>නොවිත.</p>		
---	---	--	---------------	--	--

<p>6.2) 2018.02.07 දිනැති හා CM/02/2018 අංක දරණ ඉන්දියානු රජයේ මධ්‍ය පරිමාණ ප්‍රදාන වැඩසටහන යටතේ වැවිලි ප්‍රජාවට නිවාස 10,000 ක් ඉදිකර දීම.</p>	<p>1. ඉන්දීය රජයේ මධ්‍යම ප්‍රධාන වැඩසටහන යටතේ වැවිලි ප්‍රජාව සඳහා නිවාස 10,000 ක් ඉදිකිරීමට ඉන්දියානු ජනරජයේ රජය හා ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවාදී ජනරජයේ රජය අතර අවබෝධතා ගිවිසුමක් අතුසත් කිරීම. 2. ඉංජිනේරුවරයෙක්, මධ්‍යම මට්ටමේ ඉංජිනේරුවෙක් හා ජ්‍යෙෂ්ඨ තාක්ෂණ නිලධාරීන් 7 දෙනෙකු බඳවා ගැනීමට අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි. (2019/08/06 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය විගණයට ඉදිරිපත් නොවිණ)</p>	<p>2018/02/27 18/0296/739/002</p>	<p>අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීමට අනුමතය ලබා දී තිබූ අතර නිලධාරීන් බඳවාගැනීම අදාළ අධිකාරීන්ගෙන් අනුමැතිය ලබාගැනීමට යටත්ව 2018 පෙබරවාරි 27 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී මේ සඳහා අනුමැතිය ලැබී තිබුණි. (2018/03/07 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය විගණයට ඉදිරිපත් නොවිණ)</p>		
<p>6.3) 2018.03.16 දිනැති හා CM/03/2018 අංක දරණ ඉන්දියානු රජය මධ්‍ය පරිමාණ ප්‍රදාන වැඩසටහන් යටතේ චතුකර ප්‍රජාව වෙනුවෙන් නිවාස 10,000 ක් ඉදිකර දීම.</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන පරිදි වැවිලි මානව සංවර්ධන භාරයට ඉන්දියානු නිවාස වෙනුවෙන් ගෙවනු ලබන ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගාස්තුව 1.5% සිට 3.0 % ක් දක්වා වැඩි කිරීමට අනුමැතිය ඉල්ලා තිබුණි.</p>	<p>2018.04.11 18/0610/739/002- I(2018/04/03)</p>	<p>2018 අප්‍රේල් 03 පවත්වන ලද කැබිනට් තීරණයේදී මුදල් ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ අනුව වාර්තාව ඉදිරිපත් කරන ලෙස අමාත්‍යාංශ ලෙකම්ට නියම කර තිබුණි.</p>	<p>ගාස්තු වැඩි කිරීම සඳහා වියදම් වාර්තාවක් ලබාදෙන ලෙස දන්වා 2018.04.02 මුදල් ඇමතිතුමා නිරීක්ෂණ ඉදිරිපත් කර තිබුණි.</p>	

<p>6.4) 2018.06.07 ඉන්දියානු ප්‍රදාන යටතේ ආධාර ලබන වතු නිවාස ව්‍යාපෘති හරහා ප්‍රතිලාභ ලබන්නන් වෙත ඉඩම් හිමිකාරිත්වය හා උචිත නිවාස ලබාදීම</p>	<p>.</p>	<p>2018.07.11 18/1290/832/002(2018.07.03)</p>	<p>2017.10.24 දිනැති සංදේශය අවසන් ඡේදයේ සඳහන් යෝජනාවට අනුමැතිය දීමට තීරණය කරණ ලද ලද අතර, කදුරට නව ගම්මාන යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන නිවාස වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් මගින් කළමනාකරණය කරනු ලබන ඉඩම් කොටස් නිදහස් කිරීම පිණිස වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් වෙත හාරණ්ඩාගාරයේ ලේකම් විසින් බලය පැවරිය හැකි බව ද අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සැලකිල්ලට ගත ඇති බව සඳහන්ව තිබුණි. (2018/6/11 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ විගණයට ඉදිරිපත් නොවිණ)</p>	<p>1. ඉන්දියානු නිවාස වැඩසටහනේ පළමු අධියරයෙහි දෙවන කොටස - නිවාස 2,866 2. ඉන්දියානු නිවාස පඩිලැබියටහනේ දෙවන අදියර - නිවාස 10,000 සඳහා නිරවුල් ඔප්පු ලබාදීම සඳහා මුදල් අමාත්‍යවරයා එකඟ වී ඇති අතර වගානොකළ ඉඩම් තෝරාගැනීම කළ යුතු බවට අනුමැතිය ලබාදී තිබුණි - තවද යෝජිත ඉඩම් පාරිසරික හා ආරක්ෂිත ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව නිවාස සඳහා යෝග්‍යතාවය පිළිබඳව මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය හා ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ සංවිධානය වෙතින් අවසර ලබාගත යුතු බව දක්වා තිබුණි</p>	<p>වැවිලිකර්මාන්ත අමතාවරයාගේ නිරීක්ෂණය. ----- 01. වැවිලි සමාගම්වල ඉඩම් කෘෂිකාර්මික නොවන කටයුතු සඳහා යොදාගැනීමේදී අමාත්‍ය මණ්ඩල අනුමැතියක් ලබා ගත යුතු බවට ස්වර්ණමය කොටස් හිමිකරු ලෙස හාණ්ඩාගාර ලේකම් විසින් උපදෙස් ලබාදීම. තවද, අදාල ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මකවන ස්ථානය හා නිදහස්වන ඉඩම් ප්‍රමාණය පිළිබඳ දැනුවත්වීමක් අමාත්‍ය මණ්ඩල විසින් ලබාගත යුතුය. එබැවින් මෙම අමාත්‍ය මණ්ඩල සංදේශය මගින් අනුමැතිය ඉල්ලා ඇති නිවාස ව්‍යාපෘතිවලට අදාලව එක් එක් වතුයායන් හි ක්‍රියාත්මක වන උප නිවාස ව්‍යාපෘති පිළිබඳව ලේඛනයක් සකස්කොට අනුමැතිය ලබාගත යුතුය. 02. එම උප නිවාස ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක</p>
--	----------	--	--	--	---

<p>6.5) 2019.08.06 ඉන්දිය රජයේ නිවාස අධාර වැඩසටහන යටතේ වැවිලි ප්‍රජාව සඳහා නිවාස 10,000 ක් ඉදිකිරීම.</p>	<p>අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන පරිදි</p> <p>I. ජල සැපයුම අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඉදිකර ලබන බැම්, වැසි ජලය ගලා යාම සඳහා කාණු මාර්ග, විදුලි සැපයුම පද්ධති සැකසීම සඳහා ඉන්දියානු ආධාර යටතේ ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නිවාස 10,000 සඳහා නිවාසයකට 150,000 බැගින් අමාත්‍යාංශයට වෙන් කිරීම</p> <p>II. ඉන්දියානු නිවාස වැඩසටහන් 10,000 ක් අතරින් 5,000 ක් සඳහා ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගාස්තු ලෙස</p>	<p>2019.08.28</p> <p>19/2239/124/002-II(2019.08.20)</p>	<p>(අමප අංක 19/1963/124/002 පිළිබඳව වූ 2019/07/23 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාළව) ඉහත සඳහන් අමාත්‍ය මණ්ඩල සටහන මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණ සමඟ සලකා බලා සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, සටහනෙන් අවසන් ඡේදයේ සඳහන් i, ii, iii යෝජනා සඳහා අනුමැතිය ලබා දීමට තීරණය කරන ලදී (2019/07/23 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	<p>2019.08.17 දින මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණය ප්‍රකාරව, i. නිවාස 10,000 ක් සඳහා වූ ඉන්දියානු නිවාස ආධාර වැඩසටහනෙහි නිවාස සඳහා පානීය ජලය ලබාදීම, අභ්‍යන්තර ප්‍රවේශ මාර්ග සහ ජාතික විදුලි බල සැපයුමේ සිට විදුලිය ලබාදීම සහ බිම් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා ඉදි කරනු ලබන බැම් සහ වැසි ජලය ගලා යාම සඳහා කාණු පද්ධතිය ඉදිකිරීම සඳහා එක් නිවසකට රු. 150,000 ක් බැගින් අමාත්‍යාංශයට වෙන්කර ඇති ප්‍රතිපාදන යටතේ ලබාදෙමින් ආයෝජනය කිරීම. ii. යටිතල පහසුකම්</p>	<p>කිරීම සඳහා ඉඩම් නිදහස් කර ගැනීමේ දී අදාළ වැවිලි සමාගම් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල අනුමැතිය, ජාතික ගොඩනැගිලි පර්යේෂණ ආයතනයේ ආයතනයේ නිර්දේශය සමඟ ස්වර්ණමය කොටස් හිමිකරුගේ අනුමැතිය ලබාගැනීමෙන් අනතුරුව ඉදිරි කටයුතු කිරීම පිළිබඳව විරුද්ධත්වයක් නොමැත.</p>
--	--	---	--	--	---

	<p>සුළු නිවාස හා යටිතල පහසුකම් ඇතුළු වටිනාකමින් 1.5 ක් එනම් රු.මිපියන 86.25 ක් වැඩිලී මානව සංවර්ධන භාරය වෙන ගෙවීම් කිරීම. වාර්ෂික අය වැය අරමුදල් වෙන් කිරීම උපයෝජනය මගින් ව්‍යාපෘතිට ක්‍රියාත්මක කිරීම</p>			<p>සහිතව ඉන්දියානු නිවාස ආධාර වැඩසටහනේ නිවාස 10,000 න් නිවාස 5000 ක් ඉදිකිරීම සඳහා වන මුළු පිරිවැයෙන් 1.5% ක් යන ප්‍රමාණය වන රු.මිපියන 86.25 ක් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ගාස්තුව ලෙස වැඩිලී මානව සම්පත් සංවර්ධන භාරයට ගෙවීම් කිරීම. iii.වෙන්කර ඇති වාර්ෂික අයවැය ප්‍රතිපාදන ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාවට නැංවීම සඳහා භාවිතා කිරීම සඳහන් කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය</p>	
<p>7) අදාල වෙනත් තීරණ</p>					
<p>7.1) 2016.06.29 දිනැති හා CM/08/2016 අංක දරණ වැඩිලී කලාපය සඳහා නව ගම්මාන සංවර්ධන අධිකාරිය.</p>		<p>2016.07.26 16/1364/739/003-1</p>	<p>කෙටුම්පත් පණත අමාත්‍ය මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කරන ලෙස අමාත්‍යාංශ ලේකම්ට දැනුම් දී තිබුණි (2016/03/30 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ)</p>	<p>(2015/06/29 දිනැති මුදල් අමාත්‍යතුමාගේ නිරීක්ෂණවිගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	

<p>7.2) 2019.08.01 වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය (විධායක ශ්‍රේණිවලට අයත් නොවන වතු කාර්ය මණ්ඩලයේ සේවකයින්ට පදිංචිය සඳහා ඉඩම් කොටසක් ලබාදීම.)</p>	<p>සංදේශය විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ</p>	<p>2019.09.04 19/2209/117/065(2019.08.27)</p>	<p>වැවිලි අමාත්‍යතුමා ඉදිරිපත් කළ 2019.08.01 දිනැති සංදේශය (අ.ම.ප අංක 17 / 2601 /739 /001-iv පිළිබඳ වූ 2017.12.19 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණයට අදාලව) ඉහත සඳහන් සංදේශය, මුදල් ඇමතිතුමාගේ, ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ ඇමති තුමාගේ, අමාත්‍යාංශ ඇමතිතුමාගේ නිරීක්ෂණ සමග සලකා බලා සාකච්ඡා කිරීමෙන් අනතුරුව, මුදල් ඇමති තුමා විසින් මේ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද නිරීක්ෂණවල අවධාරනය කරනු ලැබ ඇති කරුණු සලකිල්ලට ගෙන අදාල පියවර ගන්නා ලෙස වැවිලි කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්වරයා නියම කිරීමට තීරනය කරන ලදී (2019/12/19 දිනැති අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණ විගණනයට ඉදිරිපත් නොවිණ).</p>	<p>2019.08.16 දින මුදල් අමාත්‍යවරයාගේ නිරීක්ෂණය ප්‍රකාරව, - විධායක නොවන ශ්‍රේණිවල වතු සේවකයින්ට නිවසක් ඉදිකර ගැනීමට අදාළ ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම්වල එකඟත්වය ඇතිව දැනට එලදායිතාවයක් නොමැති ඉඩම්වලින් එක් අයෙකුට පර්චස් 10 බැගින් ඉඩම් කොටසක් ලබාදීම. (අ) රාජ්‍ය අංශයේ හා පෞද්ගලික අංශයේ විවිධ ආයතනවල සේවය කරන බහුතරයක් සේවකයන් තමා උපයන ආදායම හා ගෙවීමේ හැකියාව මත බැංකු ණය ලබාගනිමින් නිවාස දේපළ අත්කර ගැනීම සිදුකරනු ලැබේ. එම නිසා, විශේෂිත වූ අංශයක සේවකයින් සඳහා පමණක් ඉඩම් කොටස් නොමිලේ ප්‍රධානය කිරීම යුක්ති සහගත නොවන බවද යෝජනාව ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවම වශයෙන් ප්‍රාදේශීය වැවිලි සමාගම් වෙත ලබාදී ඇති ඉඩම් අක්කර 210 ක්</p>	<p>ඉඩම් හා පාර්ලිමේන්තු ප්‍රතිසංස්කරණ අමාත්‍යාංශය (2019.08.26)</p> <p>-----</p> <p>- ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සතු ඉඩම් ජනතා වතු සංවර්ධන හා රාජ්‍ය වැවිලි සමාගම් වෙත ලබා දී ඇත්තේ කළමනාකාරිත්වය සඳහාය. එම ආවේයතන මගින් වතු සමාගම් සඳහා මෙම ඉඩම් ගිවිසුම් යටතේ ලබා දී ඇත. ඒ අනුව මෙම ඉඩම්වල අයිතිය ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව සතු බැවින් එම ඉඩම් කොමිෂන් සභාව යටතේ ඇති ප්‍රතිපාදන අනුව පහත ක්‍රියාමාර්ග අනුගමනය කර මෙම ඉඩම් ලබාදීම සුදුසු බව නිරීක්ෂණය විය.</p> <p>1. මුල් අවස්ථාවේ කොමිෂන් සභාව වෙත ප්‍රකාශිත ඉඩමක ඉහත සඳහන් පරිදි ඉඩම් බෙදා දීම සිදුවන අවස්ථාවල දී කොමිෂන් සභාවේ දී එකඟතාවය සහිතව අදාල</p>
---	--------------------------------------	---	--	---	--

					<p>ඉඩම් කොටස් හඳුනාගැනීමත්, කොමිෂන් සභාව විනුම් ඉල්ලීමත් මත මිනින්දෝරු දෙපාර්තුමේන්තු අධිකෂණ යටතේ අදාල පිටුරු පිළියෙළ කිරීම ද මැණුම් ගාස්තු වැඩිලී කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශය මගින් ගෙවීම් කිරීමට ක්‍රියා කිරීම.</p> <p>2. ඉහත පිටුරට අදාල ඉඩම් කොටස ජනතා සතු සංවර්ධන මණ්ඩලය හෝ රාජ්‍ය වැඩිලී සංස්ථාව වෙත ගැසට් මගින් පවරා දී ඇති ඉඩමකට ඇතුළුව වන්නේ නම් නැවත එම ඉඩම් කොටස් කොමිෂන් සභාව වෙත ප්‍රත්‍යාධිෂ්ඨ කිරීමට පියවර ගැනීම.</p> <p>3. දැනටමත් අමාත්‍යාංශ මගින් වතු කම්කරු වෙත සිත්තක්කර විකුණුම් කර මගින් පැවරුම් කරන ආකාරයට විකුණුම් කර ඔප්පු ලබා දීමට පර්චස් 1 කට රු.1000 ක අවම තක්සේරු මුදලක් හා ඔප්පු මුද්දර ගාස්තු හා පරිපාලන ගාස්තු කොමිෂන් සභාවට ගෙවීමට ක්‍රියා කිරීම.</p>
<p>පමණ අවශ්‍ය වනු ඇති බැවින් මෙම යෝජනාව සඳහා එකඟ නොවන බව සඳහන්ව තිබුණි (ආ) කෙසේ නමුත්, රාජ්‍ය පෞද්ගලික හවුල්කාරිත්වය මත අවශ්‍ය මූල්‍ය දායකත්වය ලබාගනිමින් නිවාස යෝජනා ක්‍රමයක් මේ සඳහා යෝජනා කරනු ලබන අතර එමගින් වතු අංශයේ සේවකයින්ට දැරිය හැකි මිලක් යටතේ නිවාස ලබාගැනීමට හැකිවන බවද</p>				<p>(ඇ) කවදුරටත්, ප්‍රාදේශීය වැඩිලී සමාගම් වෙත බදු දී ඇති ඉඩම්වල ක්‍රියාත්මක කිරීමට යෝජිත ඕනෑම යෝජනාවක් සම්බන්ධයෙන් ප්‍රාදේශීය වැඩිලී සමාගම්වල රන් කොටස් හිමිකම් ඇති මහා භාණ්ඩාගාර ලේකම්ගේ පූර්ව අනුමැතිය ලබාගත යුතු බව දක්වා තිබුණි.</p>	

4. තෝරාගනු ලබන ප්‍රතිලාභීන්ගේ නාම ලේඛණය වැඩිලී කර්මාන්ත අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්ගේ අනුමැතිය සහිතව ඉඩම් ප්‍රතිසංස්කරණ කොමිෂන් සභාව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.

කඳුරට නවගම්මාන යටිතල පහසුකම් හා ප්‍රජා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය

වතු වල/නව ගම්මාන වල පදිංචිකරුවන් අතර සමානාත්මතාව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ඉඩම් කොටසක ප්‍රමාණය පර්චස් 07 කට සීමා විය යුතුය. සඳහා එකඟ වෙමි.